

Stockholms stads byggnadsnämnd.

Byggnadsnämnden.

Stadshuset, 3 tr., K.; t. >stadshuset>; sessionstid: varje onsdag kl.10.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Närmaste inseedet över stadens bebyggande utövas från år 1875 av *Stockholms stads byggnadsnämnd*.

Enligt k. byggnadsstadgan den 20 november 1931, som trädde i kraft den 1 januari 1932, har byggnadsnämnden bl. a. till uppgift att övervaka efterlevnaden av stadsplanlagen, byggnadsstadgan, stadens byggnadsordning och övriga i staden gällande författningar angående stadens byggnadsväsen samt fullgöra vad enligt berörda författningar ankommer på nämnden.

Byggnadsnämnden skall enligt byggnadsstadgan bestå av fem ledamöter jämte fem suppleanter, av vilka magistraten utser en ledamot och en suppleant och stadsfullmäktige de övriga. Valet sker för en tid av fyra år. Senaste val, för perioden 1943—1946, ägde rum hos magistraten den 11 december 1942 och hos stadsfullmäktige den 18 december 1942. Nämnden väljer inom sig ordförande och vice ordförande för ett år i sänder.

Alltsedan år 1875, då byggnadsnämnden började sin verksamhet, utgå, jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 1 december 1874, arvoden till nämndens ledamöter. Å nämnda arvoden utgå icke rörliga tillägg.

Det åligger byggnadsnämnden bl. a. att med uppmärksamhet följa byggnadsverksamheten och den allmänna utvecklingen i staden och dess omgivning och att, då anledning därtill förekommer, på grund av framställning från markägare eller eljest, till prövning upptaga fråga om antagande eller ändring av stadsplan, stomplan eller utomplansbestämmelser eller ändring i byggnadsordningen. Byggnadsnämnden skall söka främja en för staden gägnelig utveckling av dess bebyggelse och för detta ändamål hos vederbörande myndigheter väcka de förslag och göra de framställningar, som kunna vara påkallade. Till nämndens handläggning höra bl. a. frågor rörande tomtindelnings och skyltar. På nämnden ankommer vidare att lämna tillstånd såväl till ny- och ombyggnader som till varje ändring av byggnaders konstruktion och lokalers anordning, till stängsel, rivning av byggnad m. m. För vissa allmänna, kronan tillhöriga byggnader erfordras icke byggnadslov, men byggnadsnäm-

den äger rätt att avgiva utlåtande även beträffande sådan byggnad. Nämnden äger att genom föreläggande av vite göra sig hörsammand.

Byggnadsnämnden skall låta upprätta karta över staden, upptagande de särskilda tomterna och stadsägorna med därå befintliga byggnader. Å kartan skall varje nybyggnad, som ej är att anse såsom tillfällig, till sina gränser utmärkas så snart ske kan efter byggnadens uppförande. När byggnad rivits eller nedbrunnit, skall kartan i enlighet därmed ändras.

Nämnden skall till sitt biträde hava en stadsarkitekt. Stadsarkitekten skall vara tillstådes vid nämndens sammanträden med rättighet att deltaga i överläggningarna men ej i besluten och att, där han det begär, få sin mening antecknad till protokollet. Även stadsingenjören har att lämna nämnden biträde, vilket, vid behandling av ärenden rörande hissar, även gäller de av överståthållarämbetet förordnade hissbesiktningsmännen.

Författningar m. m. K. byggnadsstadga 20 nov. 1931, med ändr. Byggnadsordningen för Stockholms stad 14 nov. 1934, med ändr. 18 aug. 1937 och 7 maj 1942. Lag 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad, med ändr. Stadsplanlag 29 maj 1931, med ändr. ÖA:s kung. 11 jan. 1869 med särskilda ordningsföreskrifter för Stockholm utöver vad k. ordningsstadgan för rikets städer innehåller, med ändr. §§ 14, 14 a. K. brev 17 april 1942 om rätt för byggnadsnämnden att medgiva visst undantag från stadsplan. Instruktion för hos byggnadsnämnden anställda byggnadsinspektörer, antagen av nämnden 19 jan. 1910. Taxa å avgifter för hos byggnadsnämnden begärda byggnadslov, besiktnings m. m., fastställd av ÖA 30 nov. 1935. Taxa å avgifter för erhallande av hos byggnadsnämnden rekviderade kopior av ritningar, fastställd av k. m:t 21 maj 1920.

Byggnadsnämndens ledamöter.

(Valda för åren 1943—1946.)

Ordförande (arvode 3,600 kr.).

Hernlund, C. A. V., överdirektör (som led. utsedd av stadsfullm.).

Vice ordförande (arvode 2,500 kr.).

Magnuson, P. K., förgyllare (som led. utsedd av stadsfullm.).

Övriga ledamöter (arvode 2,500 kr.).

Adamsson, H., ombudsman, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Edman, P. V., rådmän (utsedd av magistraten).
Simonson, S. A., ombudsman, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Suppleanter.¹⁾

Ahlén, Anders E., rådingenjör, stadsfullm.: 1:e vice ordf. (utsedd av stadsfullm.).
Gestblom, J. A., rådmän (utsedd av magistraten).
Johannesson, E. G. V., direktör, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).
Ström, O. F., skriftställare (utsedd av stadsfullm.).
Österberg, S. E., kommerseråd (utsedd av stadsfullm.).

Sekreterare (23).

Hellsten, E. H.; mottagningstid: 10—12 (utom onsdagar).

Delegerade för inspektion av stadsingenjörskontoret.

Hornlund, C. A. V.; **Adamsson, H.**

Revisorer.

Gemensamma för fastighetsnämnden m. fl. (se sid. 156).

Byggnadsnämndens namnberedning.

Byggnadsnämnden beslöt år 1920 uppdraga åt en särskild beredning att uppgöra och till nämnden avgiva förslag till namn å nya gator, allmänna platser och kvarter. Förutom de av byggnadsnämnden utsedda ledamöterna ingår i namnberedningen även en representant för skönhetsrådet.

Ledamöter.

Ahnlund, N. G., professor; **Boëthius, S. B.**, riksarkivarie; **Långström, C. R.**, fastighetsregisterförare; **Magnuson, P. K.**, förgyllare, ordf.; **Rosenbaum, L.**, stadsingenjör; **Siwertz, P. S.**, författare; **Wessén, E. G. A.**, professor; **Wetterling, G. M. W.**, stadsarkitekt; **Selling, C. G. A.**, stadsantikvarie (utsedd av skönhetsrådet).

Sekreterare (1,130 kr.).

Schück, A. H., docent.

Registrator.

Rasmusson, F. R. F., registrator vid fastighetsregisterkontoret.

¹⁾ Enligt nämndens beslut skola vid förfall för ordinarie ledamöter suppleanter inkallas sålunda: ordföranden skall i första hand ersättas av suppleanten hr Ahlén och vid förfall för denne av hr Österberg. Övriga ordinarie av stadsfullmäktige utsedda ledamöter skola vid förfall ersättas av suppleanterna hrr Ström, Johannesson och Österberg i nu nämnd ordning.

Byggnadsnämndens expedition.

Stadshuset, 3 tr., K.; t. >stadshuset>; expeditionstid: 9,30—15 (lördagar och dag före helgdag 9,30—13,30).

Expeditionens chef är sekreteraren, vilken bl. a. åligger att föra protokoll vid nämndens sammanträden, att uppsätta beslutade skrivelser, att avgiva utlåtanden samt att inför nämnden föredraga ärenden angående tjänstesporsmål m. m.

Sekreterare (23).

Hellsten, E. H. (se ovan).

En amanuens (900 kr.).

Ett första kontorsbiträde (7), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett kontorsbiträde (5).

Förste expeditionsvakt (8).

Kelén, N. J. V.

En expeditionsvakt (6).

Stadsarkitektkontoret.

Stadshuset, 3 tr., K.; t. >stadshuset>; expeditionstid: 9,30—15 (lördagar och dag före helgdag 9,30—13,30).

Stadsarkitektkontorets chef är stadsarkitekten, vilken bl. a. har att jämte vice stadsarkitekten, byråarkitekten, övriga arkitekter samt överingenjören bereda och inför nämnden föredraga till nämndens verksamhetsområde hörande ärenden. Stadsarkitekten åligger i huvudsak att avgiva yttranden över till nämnden från andra myndigheter remitterade ärenden, att granska förslag till stadsplan, att framlägga förslag till erforderliga ändringar av byggnadsförfattningarna samt att handlägga inkomna ansökningar om tillstånd att verkställa nybyggnad m. m. Stadsarkitekten och överingenjören äga, enligt särskilt uppdrag, i byggnadsnämndens ställe besluta bifall till ansökningar av ringa vikt eller av uteslutande teknisk art. Vice stadsarkitekten biträder stadsarkitekten med förekommande göromål. Byråarkitekten och arkitekterna handlägga ansökningar rörande ändringsarbeten ävensom nybyggnadsärenden i förörternas samt ärenden rörande skyltar. Nämndens överingenjör handhar med biträde av byråingenjören och byggnadsinspektörerna den tekniska kontrollen av byggnadsföretagen genom konstruktionsgranskning och förrättande av besiktningar, som avse utvärderande av byggnaders eller byggnadskonstruktioners säkerhet, verkställer utredning av byggnadstekniska spörsmål m. m. Byggnadsinspektörerna utöva den löpande kon-

BN

trollen å byggnadsplatserna. Dessutom är hos byggnadsnämnden anställd en planteringsinspektör med uppgift att biträda nämnden vid frågor rörande förårdars och innergårdars anordnande och plantering samt å nämndens vägnar öva tillsyn över deras skötsel.

Å stadsarkitektkontoret ombesörjes inkomna handlingars registrering. Avgifter för byggnadslov, protokolls lösen m. m. uträknas och uppbäras, varjämte å kontoret verkställas de förberedande utredningar, som erfordras i samband med byggnadslovs meddelande.

Stadsarkitekt (D).

Wetterling, G. M. W. (förordn. t. o. m. ³¹/12 1945); t. »stadshuset»; mottagningstid: 14—16 (utom lördagar).

E. o. vice stadsarkitekt (XXV).

Oelrich, N. E.; t. »stadshuset»; mottagningstid: 14—16 (lördagar 13—14).

Byråarkitekt (22).

Norborg, J.; mottagningstid: 13—15 (utom torsdagar), lördagar 13—14.

Överingenjör (26).

Chatillon-Winbergh, G.; mottagningstid: 13—15 (utom fredagar), lördagar 13—14.

E. o. byråingenjör (XXII).

Lindqvist, H. Hj., tf.

Arkitekt (20).

Danielsson, P. E.

E. o. biträdande arkitekt (XVIII).

Leffler, E.; mottagningstid: 10—12.

Dessutom extra arkitekter (utan fasta arvoden).

Kontorsskrivare (9).

Engström, Ida M.

En extra första kontorsskrivare (3,540 kr.), ett första kontorsbiträde (7), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett e. o. skrivbiträde (IV, vakant), ett extra biträde (2,964 kr.).

Byggnadsinspektörer (20).

Sundström, K. V. (Brännkyrka, Enskede samt stadsdelarna Norra och Södra Hammarby); Dahlberg, G. A. (Södermalm och Staden Melan Broarna); Arfwidsson, G. N. (Bromma utom Lilla och Stora Essingen), tjl., tf. Kumlien, C. G. V.; Lindqvist, H. Hj., tjl. (se ovan).

E. o. byggnadsinspektörer (XX).

Kumlien, C. G. V. (Bromma) (se ovan); Ström-dahl, I. F., tjl. (se sid. 196), tf. Grange, A. D. (västra delarna av Norrmalm och Vasastaden, Kungsholmen samt Lilla och Stora Essingen).

Extra byggnadsinspektör (6,000 kr.).

Norman, C. P. (östra delarna av Norrmalm och Vasastaden, Östermalm, Djurgården, Ladugårdsgärdet, Hjorthagen och Brunnsviken); Rustan, A. L. (bitr. å Brännkyrka).

Planteringsinspektör.

Hermelin, S. A., frih.

Första ritbiträde (å arkivet) (9).

Pettersson, Anna E.

Ett ritbiträde (7), ett e. o. ritbiträde (VII), en expeditionsvakt (6).

Stadsingenjörskontoret.

Stadshuset, 3 tr., K.; t. »stadshuset»; expeditionstid: 9,30—15 (lördagar och dag före helgdag 9,30—13,30).

Stadsingenjörskontoret åligger att i enlighet med fastställd instruktion och gällande författningar rörande städernas fastighetsbildning, mättningsväsende och bebyggande verkställa mättnings- och avstyckningsförrättningar samt utarbeta förslag till tomtindelningar, utfärda karta för nybyggnad, verkställa utstakning och kontrollutstakning av nybyggnader i såväl höjd- som planläge, gatustakningar samt utföra de arbeten i övrigt, som ankomma på mättningsman i stad. Vidare åligger det kontoret att omhändervisa stadens kartverk, därvid kontoret skall utföra de arbeten, som ligga till grund för upprättande av bladindelade kartverk och kartor för fastighetsbildning, stadsplaner, redovisning av olika slags ledningar samt sådan karta som avses i 6 § byggnadsstadgan, att vidmakthålla, komplettera och i erforderlig utsträckning utvidga de över staden upprättade triangel-, polygon- och avvagningsnät, vilka utgöra stomme för all detaljmätning, att tillhandagå stadens myndigheter med upplysningar, utfärdande av kartkopier m. m. dylikt, att avgiva infordrade ytt-randen angående stadsplan-, tomtindelings- och byggnadsärenden samt att till överståthållarämbetet avgiva yttranden i till kontoret hänskjutna frågor angående adressnummer.

Alla mätningar, vare sig de utföras för fastighetsbildningen eller för kartverket, äro numera anslutna till stadens triangelnät, vilket upprättades under åren 1907—1911 av den för detta ändamål inrättade dåvarande triangelmättningsnämnden.

Kontorets ordinarie ingenjörer skola hava, stadsingenjören, den i § 4 punkt 2 byggnads-

ordningen för Stockholms stad och övriga ordinarie ingenjörer den i § 3 instruktionen för stadens stadsingenjörskontor stadgade kompetensen.

Stadsområdet har med avseende å fastighetsbildningen uppdelats i särskilda mättningsdistrikt, vart och ett med en mättningsman såsom föreståndare och med åliggande för honom att företrädesvis inom distriktet verkställa förekommande fastighetsbildningsförrättningar och därmed sammanhörande arbeten.

För kartverksarbetena är å kontoret inrättad en särskild avdelning, vilken förestås av byråingenjören.

Författningar. Instruktion för stadsingenjörskontoret, fastställd av byggnadsnämnden 22 dec. 1943 (Kf 1943: nr 71). Lag 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad, med ändr. Stadsplanelag 29 maj 1931, med ändr. K. byggnadsstadga 20 nov. 1931, med ändr. Byggnadsordningen för Stockholms stad 14 nov. 1934, med ändr. K. förordn. 17 dec. 1920 ang. sättet för utförande av vissa mättningsarbeten m. m. (mättningsförrordning), med ändr. K. kung. 26 juni 1936 med vissa föreskrifter om mättningsväsendet och fastighetsregisterväsendet i rikets städer, med ändr. Taxa för stadsingenjörskontoret i Stockholm, fastställd av k. m:t 13 dec. 1935. Taxa för stadsingenjörskontoret i Stockholm å arvode för förrättning och åtgärd rörande byggnads höjdjäge, fastställd av ÖÅ 28 nov. 1935, med ändr.

Stadsingenjör (C).

Rosenbaum, L. (förordn. t. o. m. $\frac{30}{100}$ 1947); mottagningstid: 10—12.

Vice stadsingenjör (24.1)

Hanzon, N.

Byråingenjör (22).

Vakant.

¹⁾ Befattningen skall vid uppkommande vakans förändras till en tjänst som byråingenjör (22).

Föreståndare för mättningsdistrikt (22).

Carlquist, A. T. (1:a distr.); Bergström, S. H. E. (2:a distr.); Lennerheim, E. J. I. (M.) (3:e distr.).

Ingenjörer (20).

Holmberg, S. H.; Björkman, C. E. E.

Biträdande ingenjör och arkivarie (18).

Ekeley, A. T.

E. o. ingenjörer (XX).

Jacobson, B. R. E.; Pontin, H.; Stangenberg, G. M. J. J.

E. o. biträdande ingenjörer (XVIII).

Hammarsten, T.; Ahnskog, K. F. N.

E. o. underingenjörer (XVII).

Holm, E. F.; en vakant.

E. o. tekniskt biträde (XV).

Strömberg, S. E.

Extra tjänsteman (5,760 kr.).

Rustan, A. L., tjl. (se sid. 180).

Förste kontorsskrivare (11).

Casparsson, f. Berglund, Inga S.; Heggby, f. Johansson, Greta S.

Sex mättningsförmän (10), två e. o. mättningsförmän (X), tre första ritbiträden (9), en kontorst (8), ett första kontorsbiträde (7), sexton ritbiträden (7), nio e. o. ritbiträden (VII), en expeditionsvakt (6), en e. o. expeditionsvakt (VI), ett e. o. kontorsbiträde (V); dessutom en extra kontorst, extra kontors- och ritbiträden, tretton mättningsbiträden (8), fyra e. o. mättningsbiträden (VIII) samt extra mättningsbiträden.

Stockholms stads stadsplanenämnd.

Stadsplanenämnden.

*Stadshuset, 4 tr., K.; t. »stadshuset».
Nämnden sammanträder i regel andra
och fjärde onsdagen i varje månad
kl. 15,30.*

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 6 december 1920 att fr. o. m. år 1921 ersätta den förutvarande stadsplanekommisionen med *Stockholms stads stadsplanenämnd*.

Stadsplanenämnden har till uppgift att, efter uppdrag av byggnadsnämnden eller då sådant eljest med hänsyn till byggnadsverksamhetens utveckling och bostadsbehovet visar sig erforderligt, uppgöra förslag till nya eller ändrade stadsplaner och planer för trafikleder jämväl utom stadsplan ävensom att i övrigt handlägga de frågor rörande stadens stadsplane- och trafikväsen, som av stadskollegiet till nämnden hänskjutas.

Rörande generalplan för Stockholm, se nedan.

Nämnden består av, förutom ordförande, som tillsättes av stadskollegiet bland borgarråden, åtta andra ledamöter, vilka jämte åtta suppleanter för nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande. Vid nämndens sammanträden äga stadsplanedirektören, stadsarkitekten, fastighetsdirektören, gatudirektören och stadsingenjören närvara och deltaga i överläggningarna med rätt att framställa förslag och få sina meningar antecknade till protokollet. Enahanda befogenhet tillkommer, var för sitt förvaltningsområde, cheferna för de avdelningar av stadens fastighetskontor, å vilka handläggas ärenden rörande stadsplanens genomförande samt ärenden rörande exploatering av stadens ytterområden.

Nämnden äger fördela göromålen mellan sina ledamöter på sätt lämpligast synes, ävensom uppdraga åt en eller flera av sina ledamöter eller åt stadsplanedirektören att handhava särskilda förvaltningsärenden. Beslut, som på grund av sådant uppdrag fattas, skall anmälas vid nämndens nästa sammanträde. I enlighet med dessa

bestämmelser har stadsplanenämnden tillsatt särskilda tjänstedelegerade (se nedan).

Författningar m. m. Instruktion för Stockholms stads stadsplanenämnd, fastställd av k. m:t 31 dec. 1920, med ändr. Stadsplanelag 29 maj 1931, med ändr. K. byggnadsstadga 20 nov. 1931, med ändr. Lag 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad, med ändr.

Stadsplanenämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Larsson, Yngve G. R., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

Kilbom, K., redaktör.

Övriga ledamöter.

- *Adamsson, H., ombudsman, stadsfullm.
- *Ahlberg, C. A. H., arkitekt.
- Andersson, Paul, överlärare.
- Bengtsson, O. F., ombudsman, stadsfullm.
- Berghagen, R., arkitekt, stadsfullm.
- *Sönberg, E. Hj. H., renhållningsförmän.
- *Wallenberg, G. O., byråingenjör.

Suppleanter.¹⁾

- *Ekholm, O. G. A., manufakturhandlare, stadsfullm.

¹⁾ Ordföranden skall vid förfall i första hand ersättas av hr Lindberg, vice ordföranden och någon av ledamöterna hr Adamsson, Sönberg, Andersson och Bengtsson, skola vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hr Lindström, Olsson, Hjertén, fru Sjödin-Ljungdal och hr Stadig i nu nämnd ordning. Ledamöterna hr Wallenberg, Ahlberg och Berghagen skola vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hr Ekholm och Svensson i nu nämnd ordning. I de fall, då denna ordning icke kan upprätthållas, skola suppleanterna inträda efter tjänstetid i nämnden, resp. levnadsålder eller i följande ordning: hr Lindström, Lindberg, Ekholm, Olsson, Hjertén, Svensson, fru Sjödin-Ljungdal och hr Stadig.

Hjertén, H. I., civilingenjör.

*Lindberg, B. R., grosshandlare.

*Lindström, M. S., ingenjör, stadsfullm.

*Olsson, I. S., förbundssekreterare.

Sjödin-Ljungdal, I. G. (Gun), fru, arkitekt.

Stadig, A. G., badmaskinist, stadsfullm.

Svensson, G. A., byggmästare.

Sekreterare (3,420 kr.).

Löfquist, T. H. F., tjl. (se sid. 88), *t.f. von Hofsten*, E. A. G. (se sid. 90).

Tjänstedelegerade.

(För förberedande behandling av ärenden angående tjänstetillsättningar m. m.)

Larsson, Yngve G. R., ordf.; Adamsson, H.; Berg-hagen, R.; Kilbom, K.

Trafikdelegerade.

Larsson, Yngve G. R., ordf.; Adamsson, H.; Ahl-berg, C. A. H.; Kilbom, K.; Wallenberg, O.

Revisorer.

Gemensamma för fastighetsnämnden m. fl. (se sid. 156).

Stadsplanekontoret.

Stadshuset, 4 tr., K.; t. »stadshuset».

Stadsplanekontoret är stadsplanenämndens verkställande organ. Kontorets chef är en av nämnden utsedd stadsplanedirektör.

Stadsplanedirektör (D)

(dessutom personligt lönetillägg 3,000 kr.).

Lilienberg, A. (förordn. t. o. m. ³¹/10 1944); mot-tagnings-tid efter överenskommelse.

Direktörsberedningen.

Mottagnings-tid: 10—12.

E. o. direktörsassistent (XXVI).

Ryberg, C. T.

Förste byråarkitekt (24).

Holmberg, O. F. W.

Expeditionen och arkivet.

Expeditions-tid: 10—14,30 (lördagar och dag före helgdag 10—14).

Förste kontorsskrivare (11).

Wall, G. D. M.; en vakant.

Ett *första kontorsbiträde* (7), två *e. o. första kontorsbiträden* (VII), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), ett *extra kontorsbiträde* (2,220 kr.), en *e. o. expeditiionsvakt* (VI), en *extra expeditiionsvakt* (1,980 kr.).

Utredningsavdelningen.

Mottagnings-tid: 10—12.

Stadsplanearkitekt (25).

Bergentz, T. G.

E. o. byråarkitekter (XXII).

Stål, A. I.; Grafström, N. H. E.

Extra arkitekt (8,160 kr.).

Langendal, A. V.

Förste byråingenjör (24).

Lundborg, G. O. F.

Förste ingenjör (14,388 kr.).

Virgin, C. Å. A.

Byråingenjör (22).

Nordgård, K.

E. o. byråingenjör (XXII).

Lindgren, T. O. I.

Ingenjörer (20).

Carlstedt, R. B.; Brundin, F.; Brolin, S. J. F.

E. o. ingenjör (XX).

Larsson, E. O.

E. o. ingenjörer (XVIII).

Åkerman, A. J.; Edgren, A. F.

E. o. ingenjör (XVII).

Sjöholm, A. J. T.

Extra ingenjör (5,160 kr.).

Elghufvud, E. G.

E. o. tekniskt biträde (XV).

Andrén, E.

En *e. o. mättningsförmän* (X), tre *e. o. mättningsbiträden* (VIII), tre *extra mättningsbiträden* (3,300—2,760 kr.) samt *mättningsarbetare* (till växlande antal).

SpN Ritnings- och modelleringsavdelningen.

E. o. ingenjör (XVII)

(dessutom personligt lönstillägg 1,416 kr.).

Lagerheim, K. A. L., föreståndare.

E. o. ritare (XIV).

Björk, A. N.; Lundborg, K. H. E.

Första ritbiträde (9).

Pravitz, J. M. E. (Maja).

Två ritbiträden (7), en modellör (7), sju e. o. ritbiträden (VII), två e. o. modellörer (VII), ett extra ritbiträde (2,760 kr.).

Generalplan för Stockholm.

Stadsplanenämnden beslöt den 6 februari 1923 uppdraga åt stadsplanekontoret att utarbeta en generalplan för Stockholm, innefattande ett detaljerat program för stadsplanens framtida utveckling i såväl tekniskt som socialt och eko-

nomiskt avseende. Generalplanen är avsedd att omfatta hela det område inom och utom nuvarande stadsgräns, där bosättning med möjlighet till goda trafikförbindelser med stadens centrum kan tänkas uppstå inom överskådlig framtid (i första hand beräknat till ungefär en cirkel med 15 km radie). Arbetet innefattar dels en inventering av de nuvarande förhållanden, som beröra byggnadsgrundens och terrängens varierande beskaffenhet, kulturella minnesmärken, värdefullare vegetation o. d. samt äganderättsförhållanden, markdispositioner m. m., ävensom sammanställande av erforderligt kartmaterial, dels uppgörande av en dispositionsplan över terrängen för dess användning till skilda ändamål, såsom bostäder, industri, offentliga anläggningar, parker, idrotts- och lekfält m. m., dels slutligen en utredning av lämpliga system för trafikleder av olika slag med hänsyn till lokala bebyggelsecentra, hamn- och industriområden, reservationer för offentliga institutioner, parker o. s. v.

Inom stadsplanekontoret har även utförts den del av arbetet med upprättande av en regionplan för Stockholm med omnejd, som haft avseende å Stockholms stads område.

Stockholms stads luftskyddsnämnd.

Luftskyddsnämnden.

Adress och mottagningstid: se nedan under sekreteraren.

Enligt luftskyddslagen den 11 juni 1937 avses med luftskydd åtgärder av icke militär natur, vilka åsyfta att försvåra anfall från luften eller begränsa verkningarna av sådant anfall. Tillsyn å luftskyddet inom riket utövas av en luftskyddsinspektion. Inom varje län handhar länsstyrelsen (för Stockholm ÖA) ledningen av luftskyddet. Riket indelas i luftskyddsområden. Varje stad utgör i regel ett sådant område, och den omedelbara ledningen av luftskyddet utövas där av vederbörande polischef i egenskap av luftskyddschef. Länsstyrelsen (ÖA) äger dock för särskilt fall till luftskyddschef utse annan person; den bör jämväl utse ställföreträdare för luftskyddschef.

Kommun äger tillsätta en luftskyddsnämnd för att följa luftskyddets planläggning och därvid företräda kommunens intresse. Luftskyddsnämnden utses i Stockholm av stadsfullmäktige och skall bestå av tre eller fem med den kommunala förvaltningen förtrogna personer jämte suppleanter för dem till lika antal. Vid valet skall bestämmas, i vilken ordning suppleanterna skola inkallas. Med avseende å valbarhet, rätt till avsägelse, tjänstgöringstid, fyllnadsval, val av ordförande och vice ordförande, beslutsfattande samt protokoll gäller i fråga om luftskyddsnämnd i tillämpliga delar vad som finnes stadgat om byggnadsnämnd (se k. byggnadsstadgan 20 nov. 1931 9, 10 och 11 §§). Sålunda skola bl. a. ledamöter och suppleanter utses för en tid av fyra år; ordförande och vice ordförande utser nämnden årligen inom sig.

Länsstyrelsen äger kalla luftskyddsnämnd att sammanträda med länsstyrelsen eller dess representant. Jämväl luftskyddschef må kalla nämnden till sammanträde. Kallelse sker genom ordföranden.

Vederbörande kommun är skyldig att lämna erforderligt biträde vid planläggningen av luftskyddet inom kommunen. Detsamma gäller ägare eller innehavare av anläggning, inrättning, fastighet eller annan egendom, som beröres av luftskyddets planläggning. Kostnaderna för sådana luftskyddsåtgärder, som kommun är skyldig vidtaga, torde i huvudsak komma att be-

stridas av staten; dock torde vissa kostnader med hänsyn till deras nära samband med kommunal förvaltningsverksamhet och enskildas intressen komma att åvila kommuner och enskilda.

Genom en den 23 februari 1940 företagen ändring i luftskyddslagen må k. m:t, om det för viss ort finnes erforderligt att offentliga skyddsrum anordnas, ålägga vederbörande kommun att anordna dylika skyddsrum.

Med hänsyn till dels att för Stockholms vidkommande omfattande åtgärder måst vidtagas för luftskyddets planläggning, varvid kommunens medverkan i stor utsträckning erfordras, dels ock till de spörsmål rörande täckande av kostnaderna för dylika åtgärder, som uppkomma, har behov ansetts föreligga för Stockholms stad att till sitt förfogande hava ett särskilt organ för bevakande av stadens intressen i hithörande ärenden. I sådant syfte beslöte stadsfullmäktige den 20 september 1937 att tillsätta en *Stockholms stads luftskyddsnämnd*. Antalet ledamöter i luftskyddsnämnden utgör fem jämte fem suppleanter.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter och suppleanter (för åren 1941—1944) ägde rum den 2 och 18 dec. 1940 (fyllnadsval 19 maj 1941, 2 febr., 16 nov. och 7 dec. 1942 samt 25 jan. 1943).

Författningar. Luftskyddslag 11 juni 1937, med ändr. K. m:ts luftskyddskungörelse 13 april 1940, med ändr. Lag 1 mars 1940 om skyldighet för ägare av anläggningar och byggnader att anordna skyddsrum m. m., med ändr. K. kung. 1 mars 1940 ang. inrättande av skyddsrum för anläggningar och byggnader m. m.

Ordförande.

*Larsson, Yngve G. R., borgarråd, stadsfullm.

Vice ordförande.

*Björklund, C. G., f. d. borgarråd.

Övriga ledamöter.

*Ahlfén, Sven, ombudsman.

*Cruse, C. S., förbundsordförande.

*Ossbahr, C.P., protokollsekreterare, stadsfullm.

LskN

Suppleanter.¹⁾

*Carlsson, f. Eriksson, B. L. V. (Brynhild), fru, stadsfullm.

¹⁾ Enligt luftskyddsnämndens beslut skola vice ordföranden samt ledamöterna hrr Cruse och Ahlén vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hrr Peterson, Johrén och fru Carlsson i nu nämnd ordning samt ordföranden och ledamöten hr Ossbahr i första hand av suppleanterna hrr Montelius och Lundmark i nu nämnd ordning.

*Johrén, C. J., kontrollör.

*Lundmark, B. G., köpman, stadsfullm.

*Montelius, G. H., aktuarie, stadsfullm.

*Peterson, J. B. A., kassör.

Sekreterare.

Gottliebsson, N. E., gatusekreterare; Riddarhus-
torget 8 (postadress: Stockholm 2); t. »gatu-
nämnden» (se sid. 188).

Stockholms stads gatunämnd

och i samband därmed stående institutioner.

Gatunämnden.

Riddarhustorget 8, 1 tr. (postadress: postfack 2211, Stockholm 2); t. »gatunämnden». Nämnden sammanträder vanligen första och tredje helgfria onsdagen i varje månad kl. 15.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Flertalet av de icke finansiella angelägenheter, som tidigare handhåfts av drätselnämnden, särskilt dess dittillsvarande andra avdelning, överflyttades vid den kommunala omorganisationen 1920 till en särskild nämnd, *Stockholms stads gatunämnd*, som trädde i verksamhet den 10 april 1920.

Gatunämnden handhar förvaltningen av stadens gator, torg, planteringar och andra allmänna platser (utom å hamnområden) med därtill hörande anläggningar, såsom viadukter, trappor, avlopp, reningsanläggningar, bekvämlighetsinrättningar m. m., ävensom av stadens renhållningsväsen och brandväsen. Nämnden handlägger vidare gatuväsendet rörande frågor om broar, gatutrafiken, gatuledningar, den allmänna belysningen (utom å hamnområdena) samt de övriga angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas.

Nämnden består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte sex suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande.

Under gatunämnden lyda gatukontoret, som står under chefskap av gatudirektören, och brandkåren, vars chef är brandchefen. Vid nämndens sammanträden äga nämnda förvaltningschefer närvara och var för sitt förvaltningsområde deltaga i överläggningarna, med rätt att därvid framställa förslag och få sina meningar antecknade till protokollet.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads gatunämnd, fastställd av ÖA 20 nov. 1940 (Kf 1940: nr 60).

Gatunämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Larsson, Yngve G. R., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

*Malmberg, G. E., ombudsman, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

*Gustavson, A. V. N., målarvärd, stadsfullm.

Karlsson, G. Verner, förste stationsbiträde.

Landberg, A., skräddare.

*Nordendahl, E. H., civilingenjör.

Törnqvist, J. E., justerare, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

*Carlsson, R. R., konsulent.

Eriksson, Arthur W., montör, stadsfullm.

*Lindblad, T. A., civilingenjör.

Malis, P. G., sekreterare.

Pettersson, E. J. H., kassör, stadsfullm.

*Stadig, A. G., badmaskinist, stadsfullm.

Gatusekreterare (23).

Gottliebsson, N. E.

¹⁾ Enligt nämndens beslut skola vice ordföranden samt ledamöterna hrr Karlsson, Törnqvist och Landberg, vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hrr Carlsson, Pettersson, Eriksson och Stadig i nu nämnd ordning samt ledamöterna hrr Nordendahl och Gustavson i första hand av suppleanterna hrr Malis och Lindblad i nu nämnd ordning.

I de fall, då denna ordning icke kan upprätthållas, skola suppleanterna inträda efter tjänstetid i nämnden, resp. levnadsålder eller i följande ordning: hrr Malis, Carlsson, Pettersson, Eriksson, Lindblad och Stadig.

Gatunämndens delegerade.

Gatunämnden äger mellan sina ledamöter fördela göromålen på sätt lämpligast synes, även som uppdraga åt en eller flera av sina ledamöter, såsom särskilda delegerade, eller åt under nämnden lydande förvaltningschefer att handhava vissa förvaltningsärenden.

Delegerade för frågor rörande upp- handlingar och entreprenader.

Larsson, Yngve G. R.; Landberg, A.; Lindblad, T. A.; Pettersson, E. J. H.

Tjänstedelegerade.

Larsson, Yngve G. R.; Malmberg, G. E.; Norden- dahl, E. H.; Törnqvist, J. E.

Delegerade för frågor rörande plats- upplåtelser å gatu- och parkmark.

Gustavson, A. V. N.; Karlsson, G. Verner; Törn- qvist, J. E.

Delegerade för underhåll av byggnader.

Eriksson, Arthur W.; Lindblad, T. A.; Törnqvist, J. E.

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december tre revisorer jämte tre suppleanter för granskning av gatunämndens, slakthus- och saluhallsstyrel- sens, kyrkogårdsnämndens och flyghamnsstyrel- sens räkenskaper och förvaltning under nästföl- jande år.

Eklund, K. G. S., ombudsman, ordf.

Håkansson, E. A. F., spårvägsman.

Åkerman, O. M. J., civilingenjör, stadsfullm.

Suppleanter:

Carlsson, f. Carlsson, Karin K., fru.

Jonsson, E. A., kontorist.

Larsson, L. J., sjökapten.

Gatunämndens expedition.

Riddarhustorget 8, 1 tr. (postadress: post- fack 2211, Stockholm 2); t. »gatunäm- nden»; expeditionstid: 10—15 (lördagar och dag före helgdag 10—14).

Enligt gällande arbetsordning skall expedi- tionen, som förestås av gatusekreteraren och är gemensam för gatunämnden och gatukontoret, mottaga och registrera samt fördela alla till nämnden, gatukontoret eller någon kontorets

avdelning inkommande handlingar samt ombe- sörja expediering av alla från nämnden, konto- ret eller dess avdelningar utgående expeditioner. Expeditionen vårdar nämndens och kontorets ge- mensamma arkiv och bibliotek.

Arbetsordning. Arbetsordning för gatu- nämndens och gatukontorets gemensamma kansli, godkänd av nämndens ordförande 17 dec. 1936.

Gatusekreterare (23).

Gottliebsson, N. E.; t. »gatunämnden».

Förste kontorsskrivare (11).

Karlsson, f. Tunell, Signe E. M.

Twå e. o. första kontorsbiträden (VII).

Gatukontoret.

Riddarhustorget 8 (postadress: postfack 2211, Stockholm 2); t. »gatunämnden». (Se f. ö. nedan under resp. avdelningar.)

Gatukontoret, som är gatunämndens verk- ställande organ beträffande stadens gatu-, park- och renhållningsväsen, åligger i denna egenskap att inom ramen för beviljade anslag och enligt av nämnden godkända förslag utföra de arbeten och vidtaga de åtgärder, som erfordras för full- görande av gatunämndens åligganden, att för andra förvaltningar eller enskilda utföra de ar- beten inom kontorets verksamhetsområde, som erfordras för fullgörande av ingångna avtal eller eljest åligger staden, att hos nämnden göra framställningar i till kontorets verksamhetsom- råde hörande ärenden, som skola av nämnden behandlas, samt svara för att nämndens beslut i sådana ärenden skyndsamt bliva verkställda, att avgiva yttrande i de ärenden, som i vederbörlig ordning till kontoret remitterats, att med upp- märksamhet följa utvecklingen inom kontorets verksamhetsområde samt väcka förslag till de åtgärder, vilka kontoret härvid finner påkallade samt att i övrigt ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som gatunämnden eller annan över- ordnad myndighet meddelar.

Gatukontorets chef är gatudirektören. Han är inför gatunämnden ansvarig för fullgöran- det av gatukontorets åligganden och utövar med avdelningschefernas bistånd ledningen av gatuko- ntorets arbeten, fördelar gatukontoret ävilande upp- gifter å personalen och äger avgöra ärenden av löpande natur samt i övrigt ärenden, vilkas avgö- rande enligt gatunämndens beslut till gatukonto- ret överlämnats.

Gatukontorets verksamhet fördelas på följande avdelningar: expeditionen, kameralavdelningen, utredningsavdelningen, byggnadsavdelningen, park- avdelningen samt renhållningsavdelningen.

Författningar. Instruktion för gatukontoret, fastställt av gatunämnden 2 mars 1938 (Kf 1938: nr 22). Stadsplanelag 29 maj 1931, med ändr. Gatukostnadsbestämmelser för stadens yttrområden, fastställda av k. m:t 31 mars 1938. Reglemente ang. avloppsledning för spillvatten inom hus och tomter i Stockholm, fastställt av ÖÅ 8 juli 1908 (»avloppsreglemente»), med ändr. Gatulägningsordning för Stockholms stad, fastställt av k. m:t 12 maj 1870. ÖÅ:s trafik- och parkeringskungörelse 11 febr. 1944.

Gatudirektör (D).

Anger, D. V. E. (förrödn. t. o. m. ^{30/9} 1946); t. »gatunämnden» och 11 45 08; mottagnings-tid: 11—12.

Expeditionen.

Riddarhustorget 8, C., t. »gatunämnden»; expeditionstid: 10—15 (lördagar och dag före helgdag 10—14).

Expeditionen handhar in- och utgående skriftväxling. Registrators- samt övriga kansligörö-mål ombesörjas å gatunämndens och gatukon-torets gemensamma expedition (se ovan).

Chef.

Gatudirektören (se ovan).

E. o. direktörsassistent (XXIII).

af Klercker, C.-H. N., biträdande ingenjör (18).

Förste expeditionsvakt (8).

Krosse, E. H. H.

Ett e. o. kontorsbiträde (V), en e. o. tele-fonist (IV), en extra telefonist (2,160 kr.), en expeditionsvakt (6), fyra e. o. automobil-förare (VII).

Kameralavdelningen.

Kameralavdelningen handhar gatunämndens och underlydande verks bokföring och kassa-rörelse samt efter gatudirektörens beprövande andra ärenden av kameral natur, upprättar i anslutning härtil erforderliga redovisningar och rapporter, verkställer indrivning av fordringar, övervakar, att kontrollansordningarna inom kon-torets och brandkårens ekonomiska förvaltning äro tillfredsställande, kontrollerar anslagsbelast-ningen och dispositionsbokföringen samt hand-lägger avlönings- och pensionsärenden rörande hela gatuförvaltningens tjänstepersonal ävensom vissa hyresärenden.

Kamrerare (1 kl.) (21).

Odhner, G. V.

Kamrersassistent (19).

Runnqvist, Hj. F.

Förste kammarskrivare (17).

Almström, K. H.; Björkman, A. B.; Ekhult, T. R.

Extra förste kammarskrivare (6,588 kr.).

Hedman, T. E., kontorsassistent (13).

E. o. kammarskrivare (XV).

Curth, K. E. E:son, kontorsassistent (13).

Kontorsassistenter (13).

Zetterlund, C. E.; von Essen, B. G.; Jonsson, Märta; Cederholm, N. T., e. o. kontorsassistent (XII), tf.; Anderson, G. A. V., extra förste kontorist, tf.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Lindberg, A., extra förste kontorsskrivare, tf.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Berglund, Judith M. L.

Förste kontorsskrivare (11).

Berglund, f. Blomquist, Sigrid A.; Schöldström, H. M. (Greta).

Fem första kontorsbiträden (7), nio kon-torsbiträden (5), tre e. o. förste kontorister (X), två e. o. kontorister (VIII), fem e. o. kontorsbiträden (V), en extra förste kon-torsskrivare (3,540 kr.), två extra kontoris-ter (3,360—2,940 kr.), fyra extra kontors-biträden (2,400 kr.), en e. o. expeditionsv-akt (VI), två extra expeditionsvaktsbiträ-den (1,980—1,200 kr.).

Utredningsavdelningen.

Stora Nygatan 2, C., t. »gatunämnden»; expeditionstid: 8,30—11,30, 12,15—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—11,30, 12—14).

Utredningsavdelningen, vilken sedan juni 1936 avskilts från dåvarande gatu- och avlopps-avdelningen (numera byggnadsavdelningen) som en självständig avdelning, utför gatukontorets tekniska och ekonomiska utredningar och ut-arbetar i samråd med övriga avdelningar för gatukontorets arbeten erforderliga konstruktions-ritningar, arbetsbeskrivningar och kostnadsbe-räkningar.

GN

Under avdelningen höra en konstruktionsbyrå, en trafikbyrå, en avloppsbyrå och en byrå för allmänna ärenden.

Förste ingenjör (24).

Lidvall, N. A. F.

Konstruktionsbyrån.

Extra förste byråingenjör
(12,048 kr.).

Gyldenstein, K. H. G., byråingenjör (22).

Byråingenjör (22).

Ehrman, C. E. G., e. o. bitr. ingenjör (XVIII), *tf.*

E. o. byråingenjör (XXII).

Vretblad, E. G., bitr. ingenjör (18), *tf.*

Ingenjör (20).

Falk, K. G., bitr. ingenjör (18), *tf.*

Extra ingenjör (e. 20).

Hillbom, B. K. J., extra bitr. ingenjör, *tf.*

Biträdande ingenjörer (18).

Ellner, K. E. O. T., e. o. bitr. ingenjör, *tf.*;
Celsing, L. U. S. U:son, extra bitr. ingenjör, *tf.*

E. o. biträdande ingenjörer (XVIII).

Sandberg, A. J., *tf.*; Kullström, G. E., *tf.*

Extra biträdande ingenjörer (e. 18).

Jonsson, E. J., *tf.*; Svensson, H. L., *tf.*

Extra underingenjörer
(7,248—7,128 kr.).

Nordin, P. A., e. o. konstruktör (XVI); Wennel,
S. A., e. o. konstruktör (XVI).

E. o. konstruktör (XVI).

Victorsson, S. J., e. o. ritare (XIV), *tf.*

Tre *extra ritare* (e. 14) två *e. o. ritbiträden* (VII, därav ett *tf.*), ett *tf. extra ritbiträde* (2,400 kr.).

Trafikbyrån.

Byråingenjör (22).

Wallenberg, G. O., *tjl.*, *tf.* Hertzman-Ericson,
B. V., ingenjör (20).

Extra ingenjörer (7,944—7,260 kr.).

Dufwa, A. O. W., e. o. bitr. ingenjör (XVIII), *tf.*; Klevemark, P. O. L., e. o. bitr. ingenjör (XVIII), *tf.*

E. o. biträdande ingenjörer (XVIII).

Rockström, H. E., extra bitr. ingenjör, *tf.*; Syl-
vén, F. E. B., *tf.*

Ritare (14).

Malmström, E. G.

E. o. ritare (XIV).

Hagman, S.

En *extra ritare* (e. 14), ett *ritbiträde* (7), ett *e. o. ritbiträde* (VII).

Avloppsbyrån.

Byråingenjör (22).

Kempe, E. Hj.

E. o. ingenjör (XX).

Niklasson, L. F., bitr. ingenjör (18), *tf.*

Extra ingenjör (7,260 kr.).

Edlund, S. R. V., e. o. bitr. ingenjör (XVIII), *tf.*

E. o. biträdande ingenjörer (XVIII).

Granath, K. B., *tf.*

Extra biträdande ingenjörer (e. 18).

Samuelson, R. F. H., *tf.*

Föreståndare för kartverket.

Bergström, A. A., konstruktör (16).

Konstruktör (16).

Sjögren, E. H. K.

E. o. konstruktör (XVI).

Strömberg, S., ritare (14), *tf.*

Extra konstruktör (4,860 kr.).

Wanbo, C.-M., extra ritare, *tf.*

Ritare (14).

Willberg, V. I. A., e. o. ritare (XIV), *tf.*;
Johansson, J. I., e. o. ritare (XIV), *tf.*

E. o. ritare (XIV).

Ahlén, S. K. J.; Nilsson, G. M. V.; Ericsson,
A. V., *tf.*; Högsäter, M. G., *tf.*; Widlund, H. S.,
tf.

En *extra ritare* (3,960 kr.). tre *ritbiträden* (7, därav ett *tf.*), fem *e. o. ritbiträden* (VII, därav ett *tf.*), fyra *extra ritbiträden* (2,760 kr.), ett *extra expeditiönsvaktsbiträde* (1,980 kr.).

Byrån för allmänna ärenden.

Ingenjör (20).

Elfström, L. A., e. o. ingenjör (XX), *tf.*

Konstruktörer (16).

Ericsson, B. V.; Segerström, S. T. M., e. o. konstruktör (XVI), *tf.*

Ett *extra första kontorsbiträde* (2,760 kr.), ett *extra kontorsbiträde* (2,220 kr.), en *tf. expeditiönsvakt* (6), en *extra expeditiönsvakt* (2,340 kr.) två *extra expeditiönsvaksbiträden* (1,980 kr.).

Extra arkitekt (6,960 kr.).

Werner, A. G. E.

En *extra ritare* (3,960 kr.).

E. o. föreståndare för ritningsarkivet (XVI).

Dahlberg, R. B. A., ritare (14).

Ett *extra kontorsbiträde* (2,880 kr.), en *extra kopist* (2,220 kr.), ett *extra kopieringsbiträde* (1,200 kr.).

Föreståndare för inmätningen.

André, C. F., konstruktör (16).

Ritare (14).

Tengfors, G. A.

En *tf. verkmästare* (3 kl.) (12), en *tf. e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII), tre *e. o. mättningsförmän* (X), tre *extra mättningsförmän* (3,360 kr.), ett *e. o. mättningsbiträde* (VIII), fyra *extra mättningsbiträden* (3,420—2,100 kr.).

Byggnadsavdelningen.

Riddarhustorget 8, C., t. »gatunämnden»; *expeditionstid: 8,30—11,30, 12,15—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—11,30, 12—14).*

Byggnadsavdelningen svarar för nyanläggning och underhåll av stadens gator, vägar och allmänna platser, viadukter, trappor, avloppsledningar m. m., nyanläggning av bekvämlighetsinrättningar samt underhållet av beläggningen å stadens fasta broar, ombesörjer driften av asfaltverket samt verkställer inköp för gatukontoret, i den mån gatudirektören så bestämmer.

Under avdelningen höra nybyggnaderna och fyra distrikt under var sin arbetschef samt asfaltfabriken under en driftsingenjör, inspektionen för gatunderhållet under en inspektör samt en inköps- och förrådsbyrå under en inköpschef.

Antal sysselsatta arbetare uppgick vid 1944 års ingång till 1,378 man, varav 145 hos entreprenörer.

Överingenjör (26).

Ekwall, P. G. (förordn. t. o. m. 4/s 1947).

Expeditionen.

Ingenjör (20).

Andersson, C. J., överingenjörssassistent.

E. o. biträdande ingenjörer (XVIII).

Gillberg, E. A., föreståndare för körselkontrollen; Vikander, S., *tf.*

Ritare (14).

Jansson, A.

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Hallgren, K. G.; Allstrin, J.-E.

Tre *e. o. kontrollanter* (XIII), tre *e. o. förste kontorister* (X), två *första kontorsbiträden* (7), två *kontorsbiträden* (5), två *extra expeditiönsvaksbiträden* (2,580—1,740 kr.).

Inspektionen.

E. o. inspektör för gatuunderhållet (XXII).

Bergman, C. G., ingenjör (20).¹⁾

En *e. o. verkmästare* (2 kl.) (XIV), sex *e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII), en *extra verkmästare* (3,780 kr.), en *e. o. förste kontorist* (X), en *extra kontorist* (2,940 kr.).

Bybyggnaderna (I).

Kontor: *Riddarhustorget 8, C.; t. »gatunämnden».*

E. o. arbetschef (XXV).

Jondal, B. E., arbetschef (23).

E. o. ingenjörer (XVIII).

Seger, E. W.; Jonsson, S. E., *tf.*

Extra underingenjör (6,024 kr.).

Carlsson, P. E., e. o. ritare (XIV).

Extra ritare (4,536 kr.).

Wejdling, J. O. A.

En *verkmästare* (1 kl.) (15), två *e. o. verkmästare* (2 kl.) (XIV), nio *e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII), två *extra verkmästare* (3,780 kr.), en *e. o. förste kontorist* (X), en *e. o. kontorist* (VIII), två *e. o. mättnings-*

¹⁾ Nuv. inneh. distriktsingenjör (21) å övergångsst. .

GN

biträden (VIII), fem *extra kontorister* (2,940 kr.), ett *extra expeditiönsvaksbiträde* (1,980 kr.).

Norra distriktet (II)

(omfattande Matteus, Gustav Vasa, Adolf Fredriks, Klara, Johannes, Jakobs, Engelbrekts, Hedvig Eleonora, Oscars och Nikolai församlingar).

Kontor: Riddarhustorget 8, C.; t. »gatunämnden».

Arbetschef (23).

Lidén, G. A., e. o. byråingenjör (XXII), *tf.*

Biträdande ingenjör (18).

Westman, O. A., e. o. bitr. ingenjör (XVIII), *tf.*

E. o. ritare (XIV).

Andréasson, T. E.

En *verkmästare* (1 kl.) (15), två *verkmästare* (2 kl.) (14), tre *e. o. verkmästare* (3 kl.) (XIV), sex *e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII), en *e. o. förste kontorist* (X), en *extra kontorist* (2,760 kr.).

Södra distriktet (III)

(omfattande Katarina, Maria Magdalena, Högalids, Kungsholms och St Görans församlingar, Sofia församling med undantag av den del, som ligger söder om Hammarbyleden och Sickla-kanalen samt av Bromma församling stadsdelarna Stora och Lilla Essingen).

Kontor: Götgatan 48, Sö.; t. »gatunämnden».

Arbetschef (23).

Pehrson, K. C. P.

Biträdande ingenjör (18).

Dahlgren, N., e. o. bitr. ingenjör (XVIII), *tf.*

Tre *e. o. verkmästare* (1 kl.) (XV), en *verkmästare* (3 kl.) (12), sex *e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII), en *e. o. förste kontorist* (X), två *e. o. kontorister* (VIII), tre *e. o. mättningsbiträden* (VIII), två *extra kontorister* (2,760 kr.).

Brännkyrkadistriktet (IV)

(omfattande Enskede och Brännkyrka församlingar samt av Sofia församling den del, som ligger söder om Hammarbyleden och Sickla-kanalen).

Kontor: Olaus Magnus Väg 6, Hammarbyhöjden; t. 490231, 490901, 493112.

Arbetschef (23).

Björkman, K. G. S., e. o. ingenjör (XX), *tf.*

E. o. ingenjör (XX).

Stiby, K. A.-T., e. o. bitr. ingenjör (XVIII), *tf.*

Extra biträdande ingenjör (5,760 kr.).

Kinnman, K.-E.

Två *verkmästare* (2 kl.) (14), två *e. o. verkmästare* (1 kl.) (XV), två *e. o. verkmästare* (2 kl.) (XIV), sex *e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII), en *extra verkmästare* (3,780 kr.), en *e. o. förste kontorist* (X), två *e. o. kontorister* (VIII), tre *e. o. mättningsbiträden* (VIII), fyra *extra kontorister* (2,940—2,760 kr.), två *extra mättningsbiträden* (2,940 kr.), en *e. o. kontrollant* (X), ett *extra kontorsbiträde* (2,220 kr.).

Brommadistriktet (VI)

(omfattande Bromma församling med undantag av stadsdelarna Stora och Lilla Essingen).

Kontor: Ekstigen 6, Äppelviken; t. 25 12 15, 25 13 75.

Arbetschef (23).

Wibeck, N. G.

Extra ingenjör (8,124 kr.).

Herrström, H. Oson.

En *verkmästare* (1 kl.) (15), en *verkmästare* (2 kl.) (14), två *e. o. verkmästare* (1 kl.) (XV), en *e. o. verkmästare* (2 kl.) (XIV), fem *e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII), två *e. o. förste kontorister* (X), fyra *e. o. mättningsbiträden* (VIII), en *extra kontorist* (2,760 kr.).

Asfaltarbetena.

E. o. driftsingenjör (XXIV).

Schütz, H. F.

En *verkmästare* (1 kl.) (15), en *verkmästare* (2 kl.) (14), en *verkmästare* (3 kl.) (12), två *e. o. verkmästare* (2 kl.) (XIV), en *e. o. laborator* (XII), en *extra förråds-mästare* (4,980 kr.), en *extra bitr. maskinist* (3,540 kr.), ett *e. o. mättningsbiträde* (VIII), en *extra kontorist* (2,940 kr.).

Reningsverken.

Extra driftsingenjör (9,468 kr.).

Brundin, G. M., ingenjör (20).

Extra ingenjör (kemist och föreståndare för laboratoriet) (7,800 kr.).
Johansson, V. H., e. o. bitr. ingenjör (XVIII).

Extra konstruktör (4,860 kr.).

Tiedemann, S. V.

E. o. ritare (XIV).

Raune, Å. F.

En *extra övermaskinist* (5,376 kr.), en *extra maskinist* (5,700 kr.), en *e. o. bitr. maskinist* (2 kl.) (XI), *elva extra bitr. maskinister* (3,540 kr.), en *e. o. förste kontorist* (X), en *extra kontorist* (2,940 kr.), *två extra laboranter* (3,480—3,180 kr.), *ett extra laboratoriebiträde* (1,980 kr.).

Inköps- och förrådsbyrån.

Riddarhustorget 8; t. »gatunämnden».

E. o. inköpschef (XXI).

Trana, E. A.

Förrådsförvaltare (19).

Seilitz, G. E.

Biträdande ingenjör (18).

Stenberg, G. W.

E. o. kontrollant (XV).

Hammarberg, E. V.

En *e. o. verkmästare* (2 kl.) (XIV), en *e. o. förste kontorist* (X), *två e. o. kontorister* (VIII), *ett e. o. kontorsbiträde* (V).

Inventarie- och materialförråden.

Adress och telefon: Lindhagensgatan, K.; t. 53 24 55 eller »gatunämnden».

Förrådsmästare (1 kl.) (15).

Svensson, C. A.

Fyra e. o. förrådsmästare (3 kl.) (XII), en e. o. verkmästare (3 kl.) (XII).

Grustag och sjötransporter.

Kontor: Riddarhustorget 8, C.; t. »gatunämnden». Grustaget vid Husby, Munsö; t. Munsö 22.

En *e. o. transportmästare* (XIII), *två e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII), en *e. o. bogserbåtsbefälhavare* (XI), *två extra kontorister* (2,940—2,760 kr.).

Parkavdelningen.

Kontor: Lilla Nygatan 8, C.; t. »gatunämnden». Expeditionstid: 8,30—11,30, 12,15—16,15 (lördagar 8,30—14), under tiden 25 juni—24 aug. 8,30—11,30, 12—15,30 (lördagar 8,30—13). Växthus: Haga trädgårdar; t. 27 41 90, 27 41 91; Perenna växter: Linvävartorget; t. 27 40 51. Föräd: V. koppartältet, Haga; t. 27 47 52. Trädskolor: Enskede; t. 49 15 72. Växthusen tillgängliga för allmänheten alla dagar 11—16 (under maj och juni vardagar utom lördagar 11—19).

Underhållsdistrikt: I. Östermalm, Staden Mellan Broarna, Hagaparken, del av Norrmalm, t. 20 67 87; II. Del av Norrmalm, Kungsholmen, Essingeöarna, t. 33 41 88; III. Södermalm, t. 41 91 38; IV. Brännkyrka, Enskede, t. 49 30 29; VI. Bromma, t. 25 21 00.

Parkavdelningen planlägger stadens parkverksamhet, utför nyanläggningar, underhåll och renhållning av parker och planteringar samt handhar de särskilda verksamhetsgrenar, såsom lek, musik m. m., vilka äsyfta att befodra parkernas användning för friluftsvistelse. Därjämte biträder parkavdelningen vid projekteringen av sådana gatu- och torganläggningar, på vilka stora estetiska krav ställas.

Illela den under avdelningens förvaltning stående parkarealen utgjorde vid slutet av år 1943 omkr. 9,8 milj. kvm.

För att förse stadens parker och planteringar med erforderligt växtmaterial driver avdelningen trädgårdar med trädskola i Enskede samt med växthus och odlingar av perenna växter vid Haga trädgårdar, som arrenderats till år 1977, i samband varmed staden åtagit sig skötseln av Hagaparken. Anläggningarna få dagligen beses av allmänheten.

Parkavdelningen ombesörjer även utfodring av Stockholms vilda fåglar, särskilt änder och småfåglar vintertid. Till avdelningens förfogande står härvid som rådgivande organ Fågel-skyddsrådet (se sid. 369).

Lekverksamhet.

Då det visat sig önskvärt att mera direkt omhändertaga och sysselsätta barn, som uppehålla sig i parkerna och på gatorna, igångsatte parkavdelningen år 1937 den s. k. »parkeken». Verksamheten, som tidigare på privat initiativ förekommit mera tillfälligt, har efter hand utvidgats så, att under år 1943 40 lekledarinnor och lekassistenten anlätades på 22 platser. Antalet deltagande barn uppgick år 1943 i medeltal till 2,130 per dag. Under vintern tjänstgöra lekledarinnor på sju lekplatser med en besöksfrekvens av 1,085 barn per dag. Utflykter företagas under sommarmånaderna med barnen

GN

från de trängre inomstadsparkerna till Hagaparken. Lekverksamhetens övervakande har uppdragits åt en lekinspektis, ställd direkt under stadsträdgårdsmästaren.

Friluftsmusik m. m.

Genom parkavdelningen anordnas friluftsmusik under månaderna juni—augusti i ett tjugutal, företrädesvis i inre staden belägna parker, bland annat Vasaparken, Observatoriellunden, Humlegården, Vanadislunden, Stadshuset, Kronobergsparken, Tantolunden, Björns Trädgård, Vita-bergsparken och Påfågeln. I Kungsträdgården hållas middagskonserter i regel varje onsdag kl. 12,30—13,30. I övriga parker äro konserterna förlagda till kvällarna (vanligtvis kl. 19—21).

Av de omkring 170 konserter, som utföras, verkställes det övervägande antalet dels av två för ändamålet bildade orkestrar »Symfoniorkestern» (38 man) och »Parkorkestern» (blåsorkester, 18 man), dels av tvenne militär-musikkårer samt ett antal enskilda blåskårer och sångkörar. En ny form av underhållning i parkerna är visafonien, vid vilken kan förekomma både musik, lyrik och kortare skådespel. I Blå hallen i stadshuset anordnas orgelkonserter.

Stadsträdgårdsmästare (24).

Blom, H. E. M.

Trädgårdstekniker (19).

Johansson, A.

E. o. parkinspektör (XVIII).

Johnselius, A., trädgårdsmästare (1 kl.) (14).

Förste kammarsskrivare (17).

Ihrman, L.

E. o. kammarsskrivare (XV).

Goude, J. E.

En *extra trädgårdstekniker* (5,100 kr.), sju *trädgårdsmästare* (1 kl.) (14), två *e. o. trädgårdsmästare* (1 kl.) (XIV), ett *e. o. trädgårdstekniskt biträde* (XI), fyra *extra trädgårdstekniska biträden* (4,260—3,540 kr.), sju *extra verkmästare* (3 kl.) (4,080—3,780 kr.), två *e. o. förste kontorister* (X), en *extra lekinspektis* (3,120 kr.), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), en *extra ordningsvakt* (3,492 kr.), sju *extra kontorister* (3,660—3,000 kr.), ett *extra mättningsbiträde* (3,180 kr.), ett *extra ritbiträde* (2,760 kr.), fyra *extra kontorsbiträden* (2,400 kr.), två *extra expeditionsvakter* (3,000—2,580 kr.), två *extra expeditionsvaktsbiträden* (1,560—1,380 kr.) samt sommartid 558 och vintertid 194 *arbetare*, varav 37 resp. 17 hos entreprenörer.

Renhållningsavdelningen.

Lilla Nygatan 5 (postadress: postfach 2211, Stockholm 2); t. »gatunämnden»; expeditionstid: 10—14,30.

Renhållningsavdelningen ombesörjer gatu- och avträdesrenhållning inom staden, åtager sig gårdsrenhållning, mottager sopor och annat avfall samt tillser, att avfallet oskadliggöres och så vitt möjligt ekonomiskt utnyttjas. Avdelningen svarar därjämte för underhåll och skötsel av bekvämlighetsinrättningarna.

Till avdelningen höra renhållnings- och soplastningsstationerna, sopförbrännings- och el. kraftanläggning vid Lövsta, järnvägen Spånga—Lövsta samt verkstäder.

Författningar. Ordningsstadgan för rikets städer, fastställd av k. m:t 24 mars 1868, med ändr. ÖA:s kung. 11 jan. 1869 med särskilda ordningsföreskrifter för Stockholm utöver vad ordningsstadgan för rikets städer innehåller, med ändr. Hälsovärdsstadgan 19 juni 1919, med ändr. ÖA:s kung. 31 mars 1892 ang. särskilda föreskrifter om renhållningen inom egendomarna i huvudstaden (»renhållningsstadgan»), med ändr. (KfH 1941: sid. 391). K. brev 22 jan. 1898 ang. kommunens övertagande av fastighetsägarnas bestyr med gaturenhållningen, med ändr. 24 juli 1919 och 29 april 1932. Chefens för finansdep. brev till ÖA 4 okt. 1901 ang. kommunens övertagande av kronans gaturenhållningsskyldighet för sina fastigheter. ÖA:s kung. 5 april 1905 ang. transport av avträdesorenlighet. ÖA:s kung. 20 febr. 1940 ang. ändr. i taxan för hämtning av latrin. Taxa för gårdsrenhållning, fastställd av drätsel-nämndens andra avdelning 1 maj 1918. ÖA:s kung. 17 maj 1919 ang. förbud mot lumpinsamling ur huspor. ÖA:s kung. 22 sept. 1939 ang. huvudstadens indelning i budningsdistrikt.

Renhållningschef (24).

Björkman, A. Å. V.; mottagningstid: 13—13,30.

Renhållningsinspektör (20)

(dessutom personligt lönetillägg 1,668 kr.).

Hellgren, S. A.; mottagningstid: 10—11.

Extra biträdande inspektör (7,800 kr.).

Franzén, J. A., distriktsföreståndare (17).

Förste kammarsskrivare (17).

Neuendorff, H. G.

Kammarsskrivare (15).

Dahlén, S. M.

Kontorsassistent (13).

Jansson, K. G.

En *extra förste kontorsskrivare* (3,540 kr.), en *extra kontorist* (2,940 kr.), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.), en *extra expeditiönsvakt* (2,580 kr.), två *extra expeditiönsvaksbiträden* (1,980—1,740 kr.).

Renhållningsstationen för Östermalm, Djurgården, Ladugårdsgärdet, Hjorthagen och Ekshagen.

Valhallavägen (i närheten av östra järnvägsstationen), *Va.*; t. 32 26 76, 33 62 23; kontorstid: 9—16.

Distriktsföreståndare (17).

Andersson, R. E.

En *förste kontorsskrivare* (11), en *extra kontorist* (2,940 kr.), tre *tillsyningsmän* (12), en *e. o. tillsyningsman* (XII), en *e. o. förman* (X) samt (vid 1944 års början) 144 arbetare.

Renhållningsstationen för Norrmalm, Vasastaden, Kungsholmen och Bromma församling.

Norrbackagatan 31, Va.; t. 33 99 62, 33 99 63, 33 99 64; kontorstid: 9—16.

Distriktsföreståndare (17).

Jägerdal, S. A., verkställare (1 kl.) (15), tf.

En *extra förste kontorsskrivare* (3,540 kr.), en *extra kontorist* (2,940 kr.), fyra *tillsyningsmän* (12), två *e. o. tillsyningsmän* (XII), en *e. o. förman* (X) samt (vid 1944 års början) 222 arbetare.

Renhållningsstationen för Södermalm, Staden Mellan Broarna, Brännkyrka och Enskede församlingar.

Åsögatan 88, Sö.; t. 43 38 19, 43 45 43; kontorstid: 9—16.

Distriktsföreståndare (17).

Björling, J. E.

En *förste kontorsskrivare* (11), en *extra kontorist* (2,940 kr.), två *tillsyningsmän* (12), två *e. o. tillsyningsmän* (XII), en *e. o. förman* (X), två *extra tillsyningsmän* (3,780 kr.) samt (vid 1944 års början) 242 arbetare.

Verkstaden.

Kellgrensgatan 14, K.; t. »gatunämnden».

Extra verkstadsingenjör (7,380 kr.).

Stenhardt, J. O., konstruktör (16).

Verkmästare (1 kl.) (15).

Bergholm, B. S. G.

E. o. ritare (XIV).

Högvist, S. H.

En *förste kontorsskrivare* (11), en *e. o. verkmästare* (2 kl.) (XIV), två *e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII), en *e. o. förrådsmästare* (XII), en *extra ritare* (3,540 kr.), en *e. o. förste kontorist* (X), en *e. o. kontorist* (VIII), ett *första kontorsbiträde* (7), en *extra kontorist* (2,940 kr.), en *extra värmeledningsskötare* (3,972 kr.) samt (vid 1944 års början) 94 arbetare.

Budningskontor.

Lilla Nygatan 5, C.; 9—15.

Ett kontorsbiträde (5).

Sopförbränningsanläggningen vid Lövsta.

Hässelby villastad; t. Hässelby villastad 4 och 4 03; kontorstid: 9—16.

Sopor, latrin och övrigt avfall, som emottagas vid soplastningsstationerna, utforslas till den för ändamålet inköpta egendomen Lövsta vid Mälaren, varefter maskinella anordningar för avfallets vidare behandling finnas.

Extra maskinmästare (5,160 kr.).

Forslund, A. W.

En *extra maskinistförman* (4,380 kr.), en *kontorsskrivare* (9), en *extra verkmästare* (3 kl.) (4,140 kr.), en *e. o. förman* (X) samt (vid 1944 års början) 79 arbetare.

Bekvämlighetsinrättningar.

22 st. kabinett, av vilka två hållas öppna endast sommardag. Ny- och ombyggnader av kabinetten och urinkurarna, 100 st., ombesörjas av byggnadsavdelningen, underhåll och drift av renhållningsavdelningen.

Två *e. o. kabinettvakter* (VI), trettioåttio *e. o. biträden* (I), ett *extra biträde* (2,028 kr.).

Brandkåren.

Johannes brandstation: Malmskillnadsgatan 64, C.; t. »brandkåren» (växel för anmälan om eldsvådor, sjukdoms- och olycksfall samt för tjänstemeddelanden). *Katarina brandstation: Tjärhovsgatan 11, Sö.*; *Kungsholmens brandstation: Kronobergs-gatan 2, K.*; *Östermalms brandstation:*

GN

Artillerigatan 69, Ö.; Bromma brandstation: Ulvsundavägen 30, Ulvsunda 1; Brännkyrka brandstation: Bäckvägen 1, Midssommarkransen, Stockholm 32.

Samtliga brandstationer stå i förbindelse med brandkårens telefonväxel.

Brandväsendets angelägenheter handhavas i Stockholm av gatunämnden såsom brandstyrelse.

Det åligger varje stad att i enlighet med bestämmelserna i brandstadgan den 15 juni 1923 vidmakthålla ett brandväsen, som kan anses tillfredsställa skäligen anspråk på trygghet mot skada av brand.

Brandchefen är i första hand ansvarig därför, att stadens brandväsen är i överensstämmelse med brandordningen till alla delar ändamålsenligt ordnat. Han är därjämte skyldig att iakttaga, vad brandstadgan rörande hans befattning innehåller. Brandchefen är brandkårens befälhavare och såsom sådan berättigad till ovillkorlig lydnad från övriga befälets och manskapets sida.

Under brandchefen är brandväsendet organiserat på fyra avdelningar, nämligen expeditionen, eldsläckningsavdelningen, verkstadsavdelningen och telegrafavdelningen.

Brandchefen tillsättes av gatunämnden. Där ej stadsfullmäktige annorledes besluta, sker tillsättningen å viss tid, högst sex år, allt efter nämndens beprövande. Övrigt befäl vid brandkåren tillsättes av nämnden medelst förordnande tills vidare. Befattningarna som brandman och brandförman tillsätts av brandchefen medelst förordnande tills vidare. Icke-ordinarie brandman antages av brandchefen medelst kontrakt.

För tillkännagivande av eldsvåda finnes en brandtelegraf med å lämpliga ställen inrättade brandskåp, traktvis förbundna med brandstationerna, polisstationerna och högvakten. Därjämte finnes direkt telefonförbindelse med vattenledningsverkets kontor, Torsgatan 30. Överståhållarämbetet kungör två gånger om året, varest brandskåpen finnas uppsatta.

Brandkåren har numera sin personal fördelad på sex stationer, nämligen Johannes, Katarina, Kungsholmens, Östermalms, Bromma och Brännkyrka. Dessutom finnas utom den egentliga staden två redskapsskjul uppförda i Södertörns villastad. Med Sundbybergs stad har avtal träffats om biträde av Sundbybergs brandkår vid eldsvåda inom Mariehålls och Bällsta samhällen. Ett flertal utanför Stockholm belägna samhällen och socknar har träffat avtal med staden om biträde vid eldsläckning mot överenskommen ersättning.

Till brandkårens förfogande stå f. n. 21 automobilmotorprutor, 2 bogserbara motorsprutor och 26 andra för brandskyddsverksamheten avsedda automobiler. (Betr. sjukvagnar m. m. se nedan.) Härill komma sjösprutorna S:t Erik och Phoenix.

Huruvida brandkåren må användas till släckning av eldsvåda, som utbrutit utanför stadens område, prövas och avgöres av brandchefen.

Brandsyn förrättas under brandchefens inseende av vid brandkåren anställd officer. Där fråga är om rivning av eldstad, äger icke förrättningsmannen meddela beslut, innan han hört två sakkunniga av stadsfullmäktige utsedda personer (jfr nedan). Vid brandsyn äger brandchefen påkalla biträde av stadsarkitekten, med rätt för deane att därvid sätta annan i sitt ställe. Brandchefen bestämmer, vilka byggnader, lägenheter m. m., som skola synas, ävensom tiden härför. Det åligger honom att därom förut underätta vederbörande husägare eller lägenhetsinnehavare. Tiden för efterbesiktning bestämmes vid brandsyn av syneman.

Rörande sotning, se sid. 33.

Sjuk- och djurtransportväsendet utgör en del av brandkårens verksamhet. För verkställande av sjuktransporter finnas f. n. 14 sjukvagnar och för djurtransporter (sjuka och döda djur) tvenne kombinerade djurtransport- och olycksfallsautomobiler. (Se vidare under sjukhusdirektionen sid. 147.)

Författningar. K. brandstadgan 15 juni 1923, med ändr. Brandordning för Stockholm 19 juli 1924, med ändr. Bestämmelser ang. uniformspersedlar för brandkåren, fastställda av gatunämnden 15 dec. 1943. ÖA:s kung. 29 mars 1938 ang. stadens indelning i sotningstrakter, med ändr. ÖA:s sotningstaxa för Stockholm 12 nov. 1929, med ändr.

Brandchef (C).

Sellén, H. (förordn. t. o. m. ^{30/6} 1944); träffas å expeditionen, Malmskillnadsgatan 64, C. (Johannes brandstation): vardagar (utom tisdagar) 13—15 (dag före sön- och helgdag 13—14); t. »brandkåren».

Vice brandchef (23).

Arve, E. A. M.

Brandingenjör (22).

Kvarneby, H. B.

Extra brandingenjör (10,140 kr.¹).

Strömdahl, I. F.

Förste brandkapten (20).

Grill, C. P. A.; Ekelund, K. R.; Skogsberg, J.-E.

Andre brandkapten (18).

Palmquist, W. H.²); Hildebrand, B. E.

¹) Ävlönas av luftskyddsmedel.

²) Åtnjuter ävlönning enligt lönegrupp 19.

Överbrandmästare och verkmästare (17).

Berge Dahl, J. C.

Extra förste kammarskrivare (5,592 kr.).

Ekblad, K. E. V.

Kontorsassistent (13).

Hellgren, J. Y.

Nio brandmästare (14), två *e. o. brandmästare* (XIV), en *verkmästare* (2 kl.) (14), fyrtiofem *brandförmän* (11), tre *icke-ordinarie brandförmän* (4,956 kr.), tvåhundra trettio *brandmän* (9), trettioåtta *icke-ordinarie brandmän* (2,760—2,520 kr.¹), en *e. o. hantverkare* (VII), en *e. o. kontorist* (VIII), ett *kontorsbiträde* (5), två

¹) Till dem av personalen vid brandkårens verkstäder och till de automobilförare vid brandkåren, vilka voro i tjänst före den 1 juli 1937, utgår ett tilläggsarvode av 180 kr.

e. o. kontorsbiträden (V), nio *e. o. linjemontörer* (IX), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.¹).

Under nu rådande förhållanden är brandkåren avsevärt utvidgad med tillfälligt anställt och frivilligt manskap.

Sakkunniga vid brandsyn.

Enligt brandstadgan den 15 juni 1923 äger i stad, där brandsyn förrättas av endast en person, förrättningsmannen icke meddela beslut om rivning av eldstad, innan han hört två sakkunniga personer, vilka jämte två suppleanter för dem årligen skola utses av stadsfullmäktige att vid dylika tillfällen närvara (jfr ovan).

Sakkunniga.

Johansson, E. J., verkmästare; Sundström, K. V., byggnadsinspektör.

Suppleanter: Dahlberg, G. A., byggnadsinspektör; Söderlund, O. S., kakelngnsmakare.

¹) Avlönas av luftskyddsmedel.

Stockholms stads kyrkogårdsnämnd.

Kyrkogårdsnämnden.

Vasagatan 24, 1 tr. (postadress: Stockholm 1; postgirokonton nr 546); t. 23 28 10. Sessionstid: i regel första tisdagen i varje månad kl. 15,30.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Genom instruktion, antagen av stadsfullmäktige den 23 september 1940 och fastställd av överståthållarämbetet den 20 november 1940, erhöll *Stockholms stads kyrkogårdsnämnd* sin nu gällande organisation. Instruktionen trädde i kraft den 1 december 1940.

Kyrkogårdsnämnden har till uppgift att handhåva förvaltningen av staden tillhöriga eller åt staden upplåtna begravningsplatser med allt vad därtill hör, ävensom övriga begravningsväsendet rörande angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas. Det åligger nämnden att uppgöra och till stadsfullmäktige för fastställelse överlämna förslag till bestämmelser angående avgifter och övriga villkor för nyttjanderätt till gravplats. Under kyrkogårdsnämnden leder kyrkogårdsförvaltningen, vars chef är direktören.

Enligt instruktionen för kyrkogårdsnämnden består nämnden av, förutom ordförande, som tillsättes av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra för två år valda ledamöter, av vilka en utses av [Stockholms domkapitel]¹⁾ samt fem av stadsfullmäktige. För ledamot, utsedd av domkapitlet, tillsättes i enahanda ordning suppleant; för övriga ledamöter väljas fem suppleanter av stadsfullmäktige. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande. Direktören äger närvara vid nämndens sammanträden och deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet.

Under kyrkogårdsnämndens förvaltning stå två begravningsplatser, nämligen norra begravningsplatsen och södra begravningsplatsen, den senare bestående av tvänne områden, Sandsborgskyrkogården och Skogskyrkogården. Å norra begravningsplatsen finnas två gravkapell (förutom ett å katolska och ett å mosaiska församlingarnas begravningsplatser). Å Skogs-

kyrkogården finnas Heliga Korsets kapell, som jämte Trons kapell och Hoppets kapell utgör Skogskyrkogårdens huvudkapellanläggning med tillhörande krematorium, samt Skogskapellet och Uppståndelskapellet och å Sandsborgskyrkogården Sandsborgskapellet. Antalet gravkapell å södra begravningsplatsen är sålunda sammanlagt sex. Å norra begravningsplatsen finnes ett Svenska eldbegängelseföreningen tillhörigt krematorium med jordfästningskapell och kolumbarium.

De av katolska och mosaiska församlingarna anlagda särskilda begravningsplatserna inom norra begravningsplatsens område stå icke under kyrkogårdsnämndens förvaltning.

Författningar. Instruktion för Stockholms stads kyrkogårdsnämnd, fastställd av ÖA 20 nov. 1940 (Kf 1940: nr 61). Instruktion för kyrkogårdsnämndens [kamrerare] direktör, antagen av nämnden 3 nov. 1936. Instruktion för de hos Stockholms stads kyrkogårdsnämnd anställda organisterna och deras ställföreträdare, fastställd av kyrkogårdsnämnden 15 sept. 1931. K. brev 27 aug. 1886 ang. gamla kyrkogårdens utanför Norrtull överlämnande till kyrkogårdsnämndens vård och förvaltning. Bestämmelser rörande Stockholms stads begravningsplatser, utg. av kyrkogårdsnämnden i juli 1943. Taxa å avgifter för nyttjanderätt till gravplatser å stadens begravningsplatser, godkänd av SF 2 dec. 1940. Taxa å avgifter för begagnande av de under kyrkogårdsnämndens förvaltning ställda begravningsplatser, gällande fr. o. m. 1 jan. 1941. Taxa å avgifter för underhåll m. m. av gravar å Stockholms norra och södra begravningsplatser, beslutad av kyrkogårdsnämnden 7 nov. 1939.

Kyrkogårdsnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Larsson, Yngve G. R., borgarråd, stadsfullm.; t. >stadshuset>; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

Johansson-Visborg, Anna S., fru, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Bengtson, H. G. V., kyrkoherde (utsedd av domkapitlet).

*Carlsson, H. T., slöjdlärare.

¹⁾ Numera av domkapitlet i Stockholms stift.

Ekdahl, H. O. S., postmästare, stadsfullm.

*Johansson, Lilly E. E., fabriksarbeterska, stadsfullm.

Nyberg, J. S., skräddarmästare.

Suppleanter.¹⁾

Ankar, G. A., kontraktsprost (utsedd av domkapitlet).

*Holmberg, O. V., direktör.

Hultman, P. G., verkst. direktör.

Johanson, f. Johanson, Olga A. R., fru.

Persson, O. J., parkarbetare.

*Silverbäck-Göransson, Greta G., fru, stadsfullm.

Sekreterare.

Gottliebsson, N. E., gatussekreterare (se sid. 188).

Tjänstedelegerade.

Carlsson, H. T.: Johansson-Visborg, Anna S.;
Larsson, Yngve G. R.

Revisorer.

Gemensamma för gatunämnden m. fl. (se sid. 188).

Kyrkogårdsförvaltningen.

Nämndens expedition.

Vasagatan 24, 1 tr. (postadress: Stockholm 1; postgirokonton nr 546); t. 23 28 10 (växel); expeditionstid: helgfria dagar 10—14,30, lördagar och dag före helgdag 10—14, under april även 16,30—18.

Direktör (A).

Karlsson, E. A.; mottagningstid: 10—11.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Attermark, J. H. T.; träffas säkrast 10—11.

Underingenjör (17).

Lund, C. H.

Kammarsskrivare (15).

Johansson, f. Whitlock, Irma E.

Extra kontorsassistent (5,640 kr.).

Fors, M. W.

¹⁾ Enligt nämndens beslut skola ledamoten hr Carlsson, vice ordföranden samt ledamöterna fröken Johansson och hr Nyberg vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna fruarna Silverbäck-Göransson och Johansson samt hr Persson i nu nämnd ordning ävensom ledamoten hr Ekdahl i första hand av suppleanterna hrr Holmberg och Hultman i nu nämnd ordning.

Förste kontorsskrivare och kassör(11).

Fors, M. W., tjf. (se ovan), tf. Askner, f. Westermarck, D. E. (Lisa).

Arkitekt för granskning av gravvårdsritningar m. m. (5,400 kr.).

Wahlman, J. I.; träffas helgfria tisdagar 17,30—19 och fredagar 10—11,30 samt under tiden april—juni även helgfria måndagar och torsdagar 10—11,30.

Ett första kontorsbiträde (7), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett kontorsbiträde (5), en extra ritare (3,300 kr.), ett extra kontorsbiträde (1,980 kr.), en expeditionsvakt (6).

Norra begravningsplatsen.

Solna (postadress: Stockholm 6); t. 27 26 40 (växel); expeditionstid: helgfria dagar 10—17, lördagar och dag före helgdag 10—15,30.

Kyrkogårdsinspektör (17).

Cato, H. A. A.; träffas helgfria dagar 10—11.

Kontorsassistent (13).

Eriksson, C. I.

Två verkmästare (2 kl.) (14), tre verkmästare (3 kl.) (12), en e. o. verkmästare (3 kl.) (XII), en extra verkmästare (3,900 kr.), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett e. o. kontorsbiträde (V).

Dessutom arbetare (vintern lägst 51, sommaren högst 103) och arbeterskor (vintern lägst 2, sommaren högst 260).

Södra begravningsplatsen.

Enskede; t. 49 25 80 (växel); expeditionstid: helgfria dagar 10—17, lördagar och dag före helgdag 10—15,30.

Kyrkogårdsinspektör (17).

Ruthner, C. G.; träffas helgfria dagar 10—11.

Kontorsassistent (13).

Östedt, F. H.

Två verkmästare (2 kl.) (14), en e. o. krematorieföreståndare (XIII), en verkmästare (3 kl.) (12), två e. o. verkmästare (3 kl.) (XII), tre e. o. krematoriebiträden (XI), två extra krematoriebiträden (3,780 kr.), en extra verkmästare (3,780 kr.), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett e. o. kontorsbiträde (V), ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.).

Dessutom arbetare (vintern lägst 50, sommaren högst 83) och arbeterskor (vintern lägst 6, sommaren högst 350).

Stockholms stads hälsovårdsnämnd och i samband därmed stående institutioner.

Hälsovårdsnämnden.

Vasagatan 6 (postadress: postfack, Stockholm 1; postgirokonton nr 50324); t. hälsovårdsnämnden. Nämnden sammanträder i regel varannan tisdag kl. 15.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

För handläggning av frågor rörande allmänna hälsotillståndet och sjukvården inrättades fr. o. m. år 1878 *Stockholms stads hälsovårdsnämnd*.

Enligt hälsovårdsstadgan den 19 juni 1919 skall varje stad utgöra ett hälsovårdsområde. Inom varje sådant område skall finnas en hälsovårdsnämnd, vilken det åligger att ägna uppmärksamhet och tillsyn åt allt, som kan inverka på allmänna hälsotillståndet i staden. Hälsovårdsnämnden skall sålunda övervaka efterlevnaden av i hälsovårdsstadgan m. fl. författningar givna föreskrifter om den allmänna hälsovården, verka för åstadkommande av goda sanitära förhållanden med avseende å behovet av vatten- och avloppsledningar, bostäder och badmöjligheter m. m.

Genom beslut den 22 december 1932 uppdrog stadskollegiet, enligt bemyndigande av stadsfullmäktige, åt hälsovårdsnämnden i Stockholm att, jämte de nämnden enligt allmänna författningar tillkommande uppgifter, handhåva förvaltningen av nämndens laboratorier, desinfektionsanstalt, isoleringsanstalt, och karantänsstallar samt de fristående poliklinikerna, polikliniken för hud- och könssjukdomar å S:t Görans sjukhus samt tuberkulosbyrån, ävensom att handlägga ärenden rörande stadsdistriktsläkarnas, stads-sjuksköterskornas och de kommunalt anställda barnmorskornas verksamhet.

Den 15 juni 1939 beslöt stadsfullmäktige, med ändring av tidigare gällande bestämmelser, uppdraga åt sjukhusdirektionen att fr. o. m. den 1 januari 1940 handhåva förvaltningen av skolhemmet för astmasjuka, stadens bakteriologiska och kliniska laboratorier, de fristående poliklinikerna, polikliniken för hud- och könssjukdomar å S:t Görans sjukhus samt Vårby konvalescenthem, ävensom att handlägga ärenden rörande stads-sjuksköterskornas verksamhet.

Då sjukvårdsberedningen i stället för hälsovårdsnämnden fr. o. m. den 1 januari 1942 är epideminämnd och barnmorskestyrelse i Stockholm, sorterar numera Epidemisjukhuset och distriktsbarnmorskorna under sjukhusdirektionen.

Beträffande stadens sjukhusvård i övrigt, vilken omhändervades av sjukhusdirektionen, se sid. 118.

Hälsovårdsnämnden består i enlighet med 2 § hälsovårdsstadgan av polismästaren och förste stadsläkaren såsom självskrivna ledamöter samt fem andra ledamöter, vilka jämte fem suppleanter för de valda ledamöterna utses av stadsfullmäktige för fyra år. Nämnden utses årligen inom sig ordförande och vice ordförande. Stadsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter för åren 1942—1945 skedde den 1 december 1941 (fyllnadsval den 7 december 1942 samt 17 maj och 6 dec. 1943) och för åren 1944—1947 den 6 december 1943.

Författningar m. m. Instruktion för Stockholms stads hälsovårdsnämnd fastställd av ÖA 3 mars 1941 (Kf 1940: nr 62), med ändr. Hälsovårdsstadga 19 juni 1919, med ändr. Tuberkulosförordning 31 mars 1939. Stadskollegiets beslut 22 dec. 1932 ang. fördelning av vissa förvaltnings- och arbetsuppgifter mellan hälsovårdsnämnden och sjukhusdirektionen. Stadsfullmäktiges beslut 15 juni 1939 ang. överförande av vissa förvaltningsuppgifter från hälsovårdsnämnden till sjukhusdirektionen.

Hälsovårdsnämndens ledamöter.

Ordförande.

Carlsson, Abel E., kamrerare.

Vice ordförande.

Lundmark, B. G., köpman, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Rietz, A. E., förste stadsläkare (självskr.).

Ros, A. K. E., polismästare (självskr.).

*Adolfsson, F. K., kassör.¹⁾

¹⁾ * betecknar här att ledamot eller suppleant skall avgå från sitt uppdrag i och med utgången av kalenderåret 1945.

*Johansson, Lilly E. E., fabriksarbeterska, stadsfullm.¹⁾
Pehrzon, V. M., direktör.

Suppleanter.

Carlsson, f. Eriksson, B. L. V. (Brynhild), fru, stadsfullm.
*Hermansson, f. Johansson, Agnes E., folkskollärarinna.
*Hjerne, K. G., färghandlare.
Lindell, N. M. A., ombudsman, stadsfullm.
Svedendahl, C. G. A., kontorist.

E. o. sekreterare och ombudsman (XXI).

Hägemark, C. L. A.; t. »hälsovårdsnämnden»; mottagnings-
tid: 10—11.

Tjänstedelegerade.

(För yttranden till nämnden i personalärenden.)

Carlsson, Abel E., ordf.; Pehrzon, V. M.; Rietz, A. E.

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december fem revisorer jämte tre suppleanter för granskning av hälsovårdsnämndens, sjukhusdirektionens, Sachsska barnsjukhusets och Eastmandirektionens räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.
Ahlström, E. A., försäljningschef, stadsfullm.
Andersson, A. H., kassör.
Breiding, G. E., förste stationsskrivare.
Holm, K. I., järnarbetare, ordf.
Ohlson, V. G. H., tjänsteman.

Suppleanter:

Hjertén, H. I., civilingenjör.
Johansson, f. Franzén, Astrid Ch., fru.
Queckfeldt, Gunborg, kanslibiträde.

Central förvaltning.

Hälsovårdsnämndens expedition.²⁾

Vasagatan 6 (postgirokonton nr 50324); t. »hälsovårdsnämnden»; expeditionstid: 10—12, 13—15, lördagar 10—12, 13—14.

Den dagliga ledningen av hälsovårdsförvaltningen tillkommer förste stadsläkaren (se sid. 202), som varje sökendag å av nämnden bestämd tid

¹⁾ * betecknar här att ledamot eller suppleant skall avgå från sitt uppdrag i och med utgången av kalenderåret 1945.

²⁾ Viss personal är t. v. gemensam för hälsovårdsnämndens expedition och sjukhusdirektörskontoret; jfr sid. 116.

är tillstädes å nämndens expedition, varest även sundhetsinspektörerna (se sid. 206), förste och andre stadsveterinärerna (se sid. 206), bostadsinspektören (se sid. 207) och byråingenjören (se sid. 206) träffas dagligen å vissa tider (se nedan).

Förste stadsläkare (D).

Rietz, A. E.; t. »hälsovårdsnämnden»; mottagnings-
tid: 14—15 (lördagar 13—14).

Sundhetsinspektör (26).

Ströman, R. A.; t. »hälsovårdsnämnden»; mottagnings-
tid: 14—15 (lördagar 13—14).

E. o. biträdande sundhetsinspektör (XXI).

Malmström, F. K. B.; t. »hälsovårdsnämnden»; mottagnings-
tid: 13—14.

Förste stadsveterinär (24).

Larsson, R.; t. »hälsovårdsnämnden»; mottagnings-
tid: 13—14.

Andre stadsveterinär (22).

Plazikowski, U. E. M.; t. 23 05 65; mottagnings-
tid: 15—16.

Bostadsinspektör (23).

Bjurström, O. E.; mottagnings-
tid: 14—15, lördagar och dag före helgdag 13—14.

Byråingenjör (22).

Ericsson, G. J. I.; t. »hälsovårdsnämnden»; mottagnings-
tid: 13—15.

Extra ingenjör.

Blomberg, T. H.

Laboratorieföreståndare (21)

(å indragningsstat).

Sundberg, T.

Kamrerare (1 kl.) (21).

Lundberg, I., tj., tf. Malmström, E. A.; t. »hälsovårdsnämnden» och 11 90 80; mottagnings-
tid: 10—12, 13—15.

Förste kammarskrivare (17).

Malmström, E. A., tj. (se ovan), tf. Nilsson, N. T.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Ersson, Kerstin M.

En kontorsskrivare (9), två första kontorsbiträden (7), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), tre e. o. kontorsbiträden (V).

Förste expeditionsvakt (8).

Haegerstolpe, K. G. A.

En automobilförare (7), en e. o. automobilförare (VII), en e. o. expeditionsvakt (VI), två e. o. telefonister (IV).

HN Stadsläkare och stadsdistriktsläkare.

(Ang. sjukhusläkarna se under de särskilda sjukhusen sid. 121 ff.; ang. sundhetsinspektören, förste och andre stadsveterinären, bostadsinspektören m. fl. se under hälsovårdsinspektionen sid. 204, och bostadsinspektionen sid. 206.)

Förste stadsläkaren tillsättes i den ordning k. m:t bestämmer. Förste stadsläkaren är förman för stadens övriga tjänsteläkare och chef för den under hälsovårdsnämnden lydande personalen. Honom åligger särskilt att fullgöra ej mindre vad enligt allmänna läkarinstruktionen tillkommer förste provinsialläkare och stadsläkare, i den mån icke stadsläkares åligganden tillkomma andre stadsläkaren eller stadsdistriktsläkare, än även att bereda och föredraga ärenden, som enligt den för hälsovårdsnämnden gällande instruktionen ankomma på nämnden att handlägga samt ombesörja verkställigheten av nämndens beslut, att av stadsdistriktsläkarna varje vecka mottaga uppgifter rörande sjukligheten i staden samt upprätta och vid hälsovårdsnämndens sammanträden framlägga sammandrag av de sålunda inkomna uppgifterna, att med biträde av stadens statistiska kontor årligen utarbeta berättelse över hälsovårdsnämndens verksamhet, samt att varje söckendag å tid, som hälsovårdsnämnden bestämmer, vara för allmänheten tillgänglig i nämndens expedition.

Andre stadsläkaren tillsättes på enahanda sätt som förste stadsläkaren. Det åligger andre stadsläkaren särskilt: att verkställa rättsmedicinska undersökningar samt avgiva utlåtanden och intyg till myndigheter och enskilda personer, allt i enlighet med allmänna läkarinstruktionens föreskrifter för provinsialläkare, att åt sökande, som inställer sig å hans ämbetsrum, meddela erforderligt läkarbetyg för inträde å försörjningsavdelning av stadens fattigvårdsanstalter, samt att varje söckendag å tid, som överståthållarämbetet bestämmer, vara tillstädes å sitt ämbetsrum.

Stadsdistriktsläkarna tillsätts av hälsovårdsnämnden medelst förordnanden tills vidare. Stadsdistriktsläkares huvudsakliga åligganden äro: att utan särskild ersättning meddela sjukvård åt sjuka, som äro medellösa eller omhändertagits av polismyndighet samt åt barn, som omhändertagits av barnavårdsnämnden, ävensom sjuka tillhörande den stadens tjänstepersonal som är tillförsäkrad rätt till fri läkarvård och icke enligt gällande föreskrifter är hänvisad till särskild läkare för erhållande av dylik vård, att till intagning å sjukvårdsinrättning anmäla dem som icke lämpligen kunna skötas i hemmet, börande därvid intyg över den sjukets tillstånd avgivas enligt fastställt formulär, att utan särskild ersättning utfärda intyg för personer, som söka eller åtnjuta understöd av fattigvården eller omhändertagits av barnavårdsnämnden eller söka

inträde å stadens fattigvårds- eller barnavårdsanstalter eller söka pension eller understöd enligt lagen om allmän pensionsförsäkring och som vid verkställd besiktning funnits äga nedsatt arbetsförmåga, skolande i det sistnämnda fallet intyget utfärdas enligt fastställt formulär; för intyg åt person med hemortsrätt utom staden äger dock läkaren utfärdad särskild ersättning av fattigvården; att då dödsfall inträffat inom distriktet på grund av sjukdom, under vilken läkar-tillsyn icke åtnjutits, på anmodan företaga sådan undersökning om sjukvårdsförloppet och besiktning av liket, som för dödsorsakens uträkande erfordras, att över sådana förhållanden, vilka kunna utöva menligt inflytande på det allmänna hälsotillståndet, hava noggrann tillsyn och, där omständigheterna sådant påkalla, därom göra anmälan hos förste stadsläkaren, att, om han därtill förordnas, vara ympare inom anvisat ymningsdistrikt.

Stadsdistriktsläkare bör, där hälsovårdsnämnden icke finner skäl medgiva undantag, hava sin bostad inom det honom anvisade distriktet.

Betr. av staden tillhandahållen barn-morskevärd, se sid. 144.

Betr. stadssjuksköterskor, se sid. 144.

Instruktioner m. m. Instruktion för förste och andre stadsläkarna samt stadsdistriktsläkarna, fastställd av medicinalstyrelsen 13 febr. 1941 (Kf 1941: nr 2). K. brev till ÖÅ 17 juni 1881 ang. förändrade bestämmelser för tillsättning av stadsläkare i Stockholm.

Förste stadsläkare (D).

Rietz, A. E. (se sid. 201); hälsovårdsnämndens expedition, Vasagatan 6, C.; t. »hälsovårdsnämnden»; mottagningstid: 14—15 (lördagar 13—14).

Andre stadsläkare (21)

(nuv. inneh. åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 23).

Hultkvist, G. E.; Kornhamnstorg 4, C.; t. 100511; mottagningstid: 9,30—10,30.

Läkardistriktet.¹⁾

Nikolai läkardistrikt

(omfattande Storkyrkoförsamlingen).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Berg, Henny M.; mottagning: Kornhamnstorg 4, C.; t. 10 46 92 (bostaden: 10 62 54); mottagningstid: 9—10.

¹⁾ Stadens nuvarande indelning i läkardistrikt är bestämd genom hälsovårdsnämndens beslut den 9 okt. 1934, 13 maj 1938, 13 juni 1939 och 25 aug. 1942 (se Kf 1942: nr 86).

Kungsholms läkardistrikt

(omfattande Kungsholms och Klara församlingar.)

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).

Österberg, J. H.; Kungsholmstorg 16, K.; t. 50 20 40; mottagningstid: vardagar 8,30—9,30.

S:t Görans läkardistrikt

(omfattande östra delen av S:t Görans församling, med gräns i Igeldammsgatan, Mariebergsgatan och Lindhagensgatan till Mälaren).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Ottander, C. O. C.; S:t Eriksgatan 23, K.; t. 50 28 05; mottagningstid: 9,30—10,30, fredagar 11—11,30.

Fredhälls läkardistrikt

(omfattande västra delen av S:t Görans församling, med gräns i Igeldammsgatan, Mariebergsgatan och Lindhagensgatan till Mälaren, ävensom av Bromma församling Stora och Lilla Essingen).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).

Friberg, C. F. S.; Drottningholmsvägen 78, K.; t. 53 50 45; mottagningstid: 9—10.

Matteus läkardistrikt

(omfattande Matteus församling).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Magnusson, A. B. F.; Rörstrandsgatan 3, 1 tr., Va.; t. 33 65 28; mottagningstid: 8,30—9,30.

Gustav Vasa läkardistrikt

(omfattande Gustav Vasa församling).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).

Kåge, G. M.; Drottninggatan 108, Va.; t. 30 49 99; mottagningstid: vardagar 8,30—9,30, sön- och helgdagar 8,30—9.

Johannes läkardistrikt

(omfattande Johannes och Adolf Fredriks församlingar).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Vakant, *tf. Rödmark, O. E.*; Upplandsgatan 50, 3 tr., Va.; t. 32 45 32 (bostaden: 30 36 00); mottagningstid: 9—10.

Östermalms västra läkardistrikt

(omfattande Jakobs och Engelbrekts församlingar.)

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).

Rülcker, E. R. A. O.; Nybrogatan 28, 4 tr., Ö.; t. 60 10 15; mottagningstid: vardagar 8,30—9,30, sön- och helgdagar 9,30—10.

Östermalms östra läkardistrikt

(omfattande Hedvig Eleonora och Oscars församlingar).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).

Floorn, J. A.; Storgatan 10, Ö.; t. 61 01 44; mottagningstid: 9—10.

Katarina norra läkardistrikt

(omfattande norra delen av Katarina församling och östra delen av Maria Magdalena församling, med gräns för distriktet i Folkungagatan från Renstiernas Gata, samt Götgatan, Högbergsgatan, Kvarngatan och Maria Trappgränd).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).

Rasch, F. W.; Folkungagatan 61, 2 tr., Sö.; t. 40 00 58; mottagningstid: 9—10.

Katarina södra läkardistrikt

(omfattande den del av Katarina församling, som begränsas i norr av Folkungagatan från Renstiernas Gata, Götgatan och församlingsgränsen västerut samt i söder av Sofiagatan från Renstiernas Gata och Blekingegatan).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Sandborgh, L. A.; Götgatan 58, t. h., 4 tr., Sö.; t. 40 45 50; mottagningstid: 10—11.

Sofia östra läkardistrikt

(omfattande norra delen av Sofia församling med gräns i Skånegatan och Danvikskanalén).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Åkerberg, C. L. K.; Folkungagatan 110, 3 tr., Sö.; t. 40 06 04; mottagningstid: 9—10.

Hammarby läkardistrikt

(omfattande den del av Katarina församling, som begränsas i norr av Sofiagatan och i väster av Södermannagatan, ävensom av Sofia församling den del å Södermalm, som ligger söder om Skånegatan och öster om Södermannagatan).

E. o. stadsdistriktsläkare (2 kl.) (XVIII).

Vakant, *tf. Cederström, C. J. F.*, Folkungatan 50, Sö.; t. 43 03 22; mottagningstid: måndagar, torsdagar, lördagar och söndagar 9—10, tisdagar, onsdagar och fredagar 16,30—17,30.

HN

Sofia västra läkardistrikt

(omfattande den del av Sofia församling, som ligger väster om Södermannagatan samt den del av Katarina församling, som ligger väster om Södermannagatan och söder om Sofiagatan och Blekingegatan till församlingsgränsen).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Pettersson, H. T.; Ringvägen 112, Sö.; t. 42 09 20; mottagningstid: 9—10.

Maria läkardistrikt

(omfattande västra delen av Maria Magdalena församling med gräns i Maria Trappgränd, Kvarngatan och Högbergsgatan till Banbrinken).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Engström, R. O.; Södermalmstorg 4, 1 tr., Sö.; t. 40 35 37; mottagningstid: 9—10.

Högalids läkardistrikt

(omfattande Högalids församling).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Hulting, C. G.; Hornsgatan 57, Sö.; t. 41 47 88; mottagningstid: vardagar 9—10, sön- och helgdagar 10—11.

Liljeholmens läkardistrikt

(omfattande stadsdelarna Aspudden, Midsommar-kransen, Hägersten, Mälärhöjden, Jakobsberg och Sättra).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Vakant, *tf.* Lindahl, J. O.; Hägerstensvägen 120, Aspudden; t. 45 03 38; mottagningstid: 9—10, lördagar 10—11.

Gröndals läkardistrikt

(omfattande stadsdelarna Gröndal, Liljeholmen, Reimersholme, Nybohov och Årsta väster om stambanan).

E. o. stadsdistriktsläkare (2 kl.) (XVIII).

Bexelius, J. G., Långholmsgatan 26, Sv.; t. 43 65 14; mottagningstid: 8,30—9,30.

Älvsjö läkardistrikt

(omfattande av Brännkyrka församling stadsdelarna Älvsjö, Långbrodal, Långsjö, Herrängen, Långbro, Västberga, Östberga, Liseberg och Örby).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Malmgren, G. W. K.; Johan Skyttes Väg 200, Älvsjö 1; t. 47 11 04; mottagningstid: vardagar 9—10, 15—16, sön- och helgdagar 10—11 (sept.—maj), 9—10 (juni—aug.).

Enskede norra läkardistrikt

(omfattande stadsdelarna Norra och Södra Hammarby, Johanneshov, Enskede Gård och Enskedefältet samt Årsta öster om stambanan).

E. o. stadsdistriktsläkare (2 kl.) (XVIII).

Vakant, *tf.* Lindström, B. G.; Hammarbybacken 43, 1 tr., Hammarbyhöjden; t. 49 45 15 (bo-staden: 50 54 80); mottagningstid 10—11.

Enskede södra läkardistrikt

(omfattande Enskede församling med undantag av stadsdelarna Norra och Södra Hammarby, Johanneshov, Årsta, Enskede Gård och Enskedefältet).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Ericsson, V. A.; Handelsvägen 20, 1 tr., Enskede 1; t. 49 13 44; mottagningstid: vardagar 9—10.

Bromma läkardistrikt

(omfattande Bromma församling med undantag av Stora och Lilla Essingen).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).

Zandrén, S. A.; Gustavslundsvägen 168, Äppelvikén; t. 25 05 02; mottagningstid: vardagar 9—11.

Allmän hälsovård.

Hälsovårdsinspektionen.

Vasagatan 6 (rörinspektionen: *Klara Västra Kyrkogata 3 B, 3 tr., C.; t. »hälsovårdsnämnden»; expeditionstid: 8—17 (lördagar 8—15).*

Hälsovårdsinspektionen avser att bereda hälsovårdsnämnden biträde vid tillsynen över ordningen i staden, vad hälsovården angår. Inspektionens chef närmast under förste stadsläkaren är sundhetsinspektören, som tillsättes av hälsovårdsnämnden. Till hälsovårdsinspektionen räknas också bitr. sundhetsinspektören, byråingenjören och extra ingenjören, förste och andre stadsveterinärerna samt förste veterinären och veterinären vid nämndens anstalter för födoämneskontroll, vilka hava sin huvudsakliga verksamhet vid födoämneskontrollen (se sid. 207). Veterinärerna skola vara legitimerade samt med för besiktningssman vid offentlig köttkontroll stadgad kompetens.

Sundhetsinspektören och biträdande sundhetsinspektören hava åliggande huvudsakligen, att utöva tillsyn över stadens allmänna

hålsövärd, att åt hälsövärdnsinspektionens tillsyningsmän lämna nödig undervisning i allmän hälsövärdslära och annat, som till deras yrke hör, att själva eller genom den övriga personalen såväl under systematiskt anordnade som tillfälliga besök i stadens olika delar undersöka de sanitära förhållandena, att särskilt ägna sin uppmärksamhet åt infektionssjukdomarnas förhållanden i staden och att dagligen hålla förste stads-läkaren underrättad om inträffade fall av i epidemilagen omförmälda sjukdomar och i anledning därav vidtagna åtgärder, att utöva ledningen av stadens desinfektions-, isolerings- och avlusningsanstanter samt den kommunala yrkesinspektionen, att varje helgfri dag på bestämd tid vara för allmänheten tillgänglig å nämndens expedition. Vid förfall för förste stads-läkaren är sundhetsinspektören skyldig att hans tjänsteåligganden bestrida, såvida han därtill förordnas.

Förste stadsveterinären åligger att hålla tillsyn över kött, mjölk och andra animala födoämnen, som i staden hållas till salu eller dit införas för sådant ändamål, över transporter av hithörande födoämnen samt över sådana lägenheter och platser, där animala födoämnen försälas eller till försäljning bearbetas eller förvaras, att lämna hälsövärdnsinspektionens personal nödig undervisning i födoämneskontroll och tillsä, att densamma äger god kännedom om sina skyldigheter härutinnan och om de författningar och föreskrifter, varpå dessa grundas. Han skall därjämte förestå stadens karantänsanstanter för från utrikes orter sjöledes införda djur samt ägna sorgfälligt uppmärksamhet åt sådana förhållanden inom staden, som kunna menligt inverka på husdjurens sundhet eller bland dem beförda uppkomsten och spridningen av smittsamma sjukdomar. Han skall på kallelse närvara vid nämndens sammanträden samt äger även bevista slakthus- och saluhallsstyrelsens sammanträden.

Andre stadsveterinären har att biträda förste stadsveterinären i honom tillkommande göromål. Han skall därjämte vid förfall för förste stadsveterinären eller förste veterinären vid anstalterna för födoämneskontroll bestrida deras tjänsteåligganden.

Byråingenjören åligger att granska förslag och ritningar till rörlednings- och s. k. sanitära installationsarbeten samt att utöva kontroll över dylika arbeten ävensom att å nämndens vägnar avgiva yttrande till industriverkstyrelsen över ansökningar om entreprenörsrättigheter för avloppsledningar. Sådana ansökningar må icke av industriverkstyrelsen beviljas, med mindre hälsövärdnsnämnden tillstyrkt desamma. Ingenjören har vidare att förrätta till hälsövärdnsnämndens område hörande undersökningar i fråga om teknisk hygien beträffande bostäder, samlingslokaler, fabriker och näringar samt att häröver avgiva utlåtande, ävensom att i övrigt utföra de andra uppdrag

och undersökningar, som nämnden, förste stads-läkaren eller sundhetsinspektören påkallar.

Förste veterinären och veterinären vid hälsövärdnsnämndens anstanter för födoämneskontroll hava åliggande att å nämndens mjölkhygieniska laboratorium samt dess kontrollbyråer för importerade, anhållna och inlämnade födoämnen utföra erforderliga undersökningar samt handhåva närmaste ledningen i fråga om mjölkkontrollen. Förste veterinären åligger därjämte att ansvara för att influtna medel i föreskriven ordning till nämnden inlevereras samt att granska inkomna räkningar och anstalternas räkenskaper. Han skall vid förfall för förste och andre stadsveterinärerna bestrida deras åligganden. Veterinären är skyldig att vid förfall för förste veterinären bestrida hans åligganden.

I övrigt utgöres hälsövärdnsinspektionen av en extra ingenjör, en inspektör, en underinspektör, 9 (därav 1 vakant) förste tillsyningsmän (därav 2 å extra ordinarie stat) och 33 (därav 1 vakant) tillsyningsmän (därav 8 å extra ordinarie stat).

Inspektören utövar det närmaste förmanskapet över tillsyningsmännen och vägleder dessa vid deras arbete, övervakar, att hälsövärdnsnämndens uppmaningar angående avhjälpande av sanitära olägenheter efterkommas, samt är efter förordnande åklagare i sundhetsmål.

Underinspektören är anställd som förman vid den år 1908 tillkomna rörinspektionen för tillsyn över rörlednings- och s. k. sanitära installationsarbeten.

Av förste tillsyningsmännen tjänstgöra en vid rörinspektionen, en vid importkontrollen, en vid mjölkkontrollen, en vid kommunala yrkesinspektionen, en vid cyanavdelningen, en vid rörinspektionen och två vid övrig hälsövärdnsinspektion.

Tillsyningsmännen hava åliggande huvudsakligen: att vaksamt efterspana befintliga sanitära olägenheter samt att även hava uppmärksamheten fäst på efterlevnaden av de föreskrifter rörande sundheten och snyggheten i staden, vilkas övervakande författningsenligt tillhör allmänna polisen, samt, om de finna något i detta avseende att anmärka, därom till inspektören avgiva rapport.

Desinfektion i bostäder verkställes av hälsövärdnsinspektionen jämlikt epidemilagen den 19 juni 1919 samt tuberkulosförfordningen den 31 mars 1939, ävensom i andra fall på begäran av enskilda eller där särskilda omständigheter anses påkalla en dylik åtgärd. Desinfektionerna utföras av särskild personal.

Den kommunala yrkesinspektionen åligger huvudsakligen att övervaka efterlevnaden av lagen den 29 juni 1912 om arbetarskydd och övriga till arbetarskyddet hörande författningar. Vid inspektionen tjänstgöra en e. o. förste tillsyningsman och tre tillsyningsmän.

Författningar. Hälsövärdnsstadga 19 juni 1919, med ändr. Kungl. cirkulär 24 okt. och

HN 10 nov. 1919 med föreskrifter i fråga om tillämpningen av vissa bestämmelser i hälsöwardsstadgan. Reglemente ang. avloppsledningar för spillvatten inom hus och tomter, fastställt av OÅ 8 juli 1908, med ändr. 19 maj 1930. Särskilda föreskrifter ang. avloppsledningar för spillvatten m. m. inom hus och tomter i Stockholm, antagna av hälsöwardsnämnden 9 mars 1943. Instruktion för Stockholms [hälsopolis], fastställd av hälsöwardsnämnden 8 okt. 1880. Instruktion för sundhetsinspektören, fastställd av hälsöwardsnämnden 5 maj 1931. Instruktion för förste och andre stadsveterinärerna i Stockholm, fastställd av medicinalstyrelsen 19 jan. 1935. Allmän veterinärinstruktion, fastställd av k. mt 17 nov. 1933, med ändr. Lag 29 juni 1912 om arbetarskydd, med ändr. Gällande arbets-tidslagar.

Sundhetsinspektör (26).

Ströman, R. A.; t. »hälsöwardsnämnden»; mottagningstid: 14—15 (lördagar 13—14).

E. o. biträdande sundhetsinspektör (XXI).

Malmström, F. K. B.; t. »hälsöwardsnämnden»; mottagningstid: 13—14.

Förste stadsveterinär (24).

Larsson, R.; t. »hälsöwardsnämnden»; mottagningstid: 13—14.

Andre stadsveterinär (22).

Plazikowski, U. E. M., t. 23 05 65; mottagnings-tid: 15—16 Å Östra Järnvägs-gatan 8.

Byråingenjör (22).

Ericsson, G. J. I.; t. »hälsöwardsnämnden»; mottagningstid: 13—15 (lördagar 13—14).

Extra ingenjör (5,760 kr.).

Blomberg, T. H.

Förste veterinär vid hälsöwards-nämndens anstalter för födoämnes-kontroll (22).

Kempe, E. H. (se sid. 208).

Inspektör (2 kl.) (18).

Lindén, A. G.; t. »hälsöwardsnämnden»; mottagningstid: 13—14.

Underinspektör (15).

Larsson, J. Hj.

Förste tillsyningsmän (14).

Holmér, C. E. (vid rörinspektionen); Tell, E. G.; Sandblom, J.; Altbäck, O. H.; Fahlstöm, A. E.; Grenhagen, A. I.; en vakant.

E. o. förste tillsyningsmän (XIV).

Lindahl, C. J. (för cyanavdelningen); Stighert, K. D. (för mjölkkontrollen).

Tjugufem tillsyningsmän (12), åtta e. o. tillsyningsmän (XII), varav fem vid rörinspektionen, fyra vid mjölkkontrollen, två vid kommunala yrkesinspektionen (därav en vakant), ett extra skrivbiträde (2,040 kr.).

Bostadsinspektionen.

Vasagatan 6, C; t. »hälsöwardsnämnden»; expeditionstid: 14—15 (lördagar och dag före helgdag 13—14).

Bestämmelser angående bostadsinspektion ha-va numera införts i hälsöwardsstadgan. Dessa bestämmelser avse, att återkommande besiktning genom hälsöwardsnämndens försorg skall anordnas av byggnader, som inrymma boningsrum, ävensom boningsrum i allmänhet, därvid särskild hänsyn skall ägnas beskaffenheten och skötseln av sådana bostäder, där missförhållanden i sanitärt hänseende mest kunna befarias. Stadens bostadsinspek-tion har till uppgift att i enlighet med hälsö-wardsnämndens närmare föreskrifter biträda näm-nen vid denna tillsyn. Det åligger i sådant avseende bostadsinspektionens personal att över- vaka, att uthyrda bostäder och till desamma hörande utrymmen, såsom kök, avträden, för- stugor, trappor, källare, vindar samt andra i nära förbindelse med bostaden stående utrym- men, befinna sig i ett sunt och snyggt skick, ävensom att verka för att bostäderna av in- vånarna användas på ett sätt, som överens- stämmer med sundhetens fordringar. Bostads- inspektionens personal har därvid särskilt att övervaka efterlevnaden av föreskrifterna i hälsö- wardsstadgan och andra gällande författningar eller ordningsföreskrifter rörande bostädernas i huvudstaden sundhet och snygghet, såvida icke deras övervakande enligt lag tillkommer annan myndighet. Dock skall det även i sistnämnda fall vara bostadsinspektionens skyldighet att söka uppmärksamma förhandenvarande brister och därom meddela vederbörande myndighet underrättelse.

Bostadsinspektionen avsynar, ur sundhetssyn- punkt, nyuppförda byggnader och större ombyggnader, upptager och företager utredning över klagomål i fråga om dåliga lägenheter samt undersöker såväl under systematiskt anordnade som tillfälliga besök i stadens olika delar bostädernas sanitära förhållanden och tillser där- vid, att bostäder icke till följd av olämpligt byggnadssätt, bristande underhåll, överbefolk- ning eller dålig skötsel äro hälsovådliga. Finnes något att i detta hänseende anmärka, söker bo- stadsinspektionen genom råd och anvisningar ernå nödig rättelse eller anmäler förhållandet genom förste stadsläkaren till hälsöwardsnämnden.

Bostadsinspektören, som skall vara legitimerad läkare, är förman för personalen vid bostadsinspektionen. Det åligger honom, bland annat, att lämna assistenterna undervisning i allmän hälsovårdslära, särskilt beträffande bostädernas hygien. Han har även att verkställa de besiktningar, som kräva hans erfarenhet eller annars på grund av sin grannliga natur böra av honom utföras. Han skall varje söckendag å bestämd tid vara för allmänheten tillgänglig å nämndens expedition samt vid förfall för förste stadsläkaren eller sundhetsinspektören uppehålla den av dessa tjänster, vartill han förordnas.

Författningar. Instruktion för Stockholms bostadsinspektion 25 febr. 1910 (Kf 1910: nr 21). Medicinalstyrelsens kung. 21 dec. 1936 rör. bostadsinspektion. Instruktion för bostadsinspektören, fastställd av hälsovårdsnämnden 24 nov. 1931 (Kf 1931: nr 78). Hälsovårdsstadga 19 juni 1919, med ändr.

Bostadsinspektör (23).

Bjurström, O. E.; t. »hälsovårdsnämnden»; mottagningstid 14—15, lördagar och dag före helgdag 13—14.

Assistent (1 kl.) (12).

Ahlzén, Ebba B.

Assistenter (2 kl.) (10).

Österberg, A. K. (Karin); Eriksson, C. Dagmar K.; Perman, Birgit; Bjurner, f. Nyman, Gunvor M.

E. o. assistent (2 kl.) (X).

Evers, f. Hedberg, Dagny I. K.

Extra assistenter (3,360—2,880 kr.).

Martenius, f. Ralfe, Stina J. M.; Forsberg, Ulla; en vakant.

Anstalter för födoämneskontroll.

I enlighet med hälsovårdsstadgan samt andra författningar och hälsovårdsföreskrifter åligger det hälsovårdsnämnden att hålla tillsyn över i staden till salu hållna födoämnen och dryckesvaror och att övervaka, att endast enligt lagen ang. köttbesiktning och slakthus besiktigat och stämplat, färskt kött hålles till salu.

Desutom skall nämnden enligt förordningen ang. kontroll vid införsel till riket av köttvaror och djurfett handhåva undersökning och stämpling av sådana varor samt därjämte enligt hälsovårdsstadgan utöva kontroll över andra från utlandet till eller över Stockholm importerade födoämnen.

För utövande av denna kontroll har nämnden bl. a. inrättat ett mjölkhygieniskt laboratorium samt kontrollbyråer för undersökning dels av utav allmänheten inlämnade eller av hälsovårdsinspektionen anhållna födoämnen, dels ock av importerade födoämnen.

Författningar. Hälsovårdsstadgan 19 juni 1919, med ändr. Giftstadgan 26 nov. 1943. K. förordn. 29 juni 1917 ang. förbud i vissa fall mot användande av vilseledande varubeteckningar vid handel med födoämnen, med ändr.

Rörande köttvaror m. m.: K. förordn. 30 sept. 1921 ang. kontroll vid införsel till riket av köttvaror och djurfett, med ändr. Medicinalstyrelsens kung. 6 mars 1922 med föreskrifter ang. veterinärundersökning vid införsel till riket av köttvaror och djurfett, med ändr. Medicinalstyrelsens kung. 22 mars 1922 och senare beträffande stämplat och märken, som under vissa förhållanden berättiga till införsel i riket utav köttvaror och djurfett. Lag 11 maj 1934 ang. köttbesiktning och slakthus, med ändr. K. kung. 30 nov. 1934 ang. kontroll vid införsel av köttvaror till område med köttbesiktningstvång, med ändr. Taxa å avgifter för i Stockholm verkställd undersökning och stämpling av till riket införda köttvaror och djurfett, fastställd av medicinalstyrelsen 30 april 1943.

Rörande mjölkvaror m. m.: K. kung. 14 juni 1928 ang. den högst tillåtna vattenhalten i smör. Medicinalstyrelsens kung. 20 dec. 1930 ang. undersökning och bedömning av mjölk, med ändr. Medicinalstyrelsens cirkulär 23 dec. 1936 till provtagare, kontrollanter och överkontrollanter med vissa föreskrifter för tillsyn å efterlevnaden av pastöriseringslagen. K. förordn. 21 juli 1937 med vissa bestämmelser rörande till människoföda avsedd mjölk och grädde, med ändr. Medicinalstyrelsens cirkulär 3 maj 1941 till hälsovårdsnämnden ang. villkor för tillstånd för försäljning av kontrollmjölk. K. kung. 28 juni 1941 med vissa bestämmelser ang. grädde och korv. Medicinalstyrelsens kung. 14 febr. 1942 ang. fordringar på hygieniska förhållanden vid framställning av mjölk och grädde, som försäljas i opastöriserat skick. K. kung. 22 maj 1942 ang. förfarandet vid pastörisering av till människoföda avsedd mjölk och grädde m. m. Medicinalstyrelsens och lantbruksstyrelsens kung. 17 juni 1942 ang. undersökning av pastöriseringsgraden hos mjölk och grädde m. m. Taxa å avgifter för undersökning av importerade födoämnen, med undantag av köttvaror och djurfett, samt för undersökning av inlämnade mjölkprov, antagen av hälsovårdsnämnden 24 nov. 1920.

Kontrollbyråerna för importerade, anhållna och inlämnade födoämnen samt mjölkhygieniska laboratoriet.

Östra Järnvägsgratan 8, C.; t. 23 05 65 (växel); expeditionstid: 9—16, lördagar 9—15 (kassan 10—14, lördagar 10—13).

Undersökningen av importerade födoämnen verkställs under ordinarie tulltid, och skall anmälan därom göras mellan kl. 9 och 10.

HN

Förste veterinär (22).

Kempe, E. H. (se ovan); t. 23 05 65 (växel),
efter kl. 17 11 06 00; mottagningstid: 13—14.

Veterinär (20).

Kämpe, Å.

En tillsyningsman (12), två *e. o. tillsyningsmän* (XII), sex *mikroskopister* (5); tre av nuv. innehavarna avlönas enl. lönegrupp 6), en *e. o. mikroskopist* (V), en *extra mikroskopist* (1,980 kr.), en *kontorsskrivare* (9), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), tre *vaktmästare* (1 kl.) (8), en *expeditionsvakt* (6), tre *e. o. vaktmästare* (1 kl.) (VIII). — Tre *städerskor* (1 a). Dessutom *extra veterinärer, mikroskopister* och *stämplare* i mån av behov mot av hälsovårdsnämnden fastställd eller i varje särskilt fall bestämd timavlöning.

Kontroll av ladugårdar, från vilka försäljes »kontrollerad mjölk».

Utan hälsovårdsnämndens tillstånd får mjölk icke säljas under benämning »barnmjölk», »kontrollmjölk» eller annan beteckning, som angiver antingen en särskilt sund beskaffenhet hos mjölken eller ock att den varit föremål för särskild kontroll. Sådant tillstånd meddelas endast under villkor, dels att läkare och veterinär, som av hälsovårdsnämnden antagits för utövande av tillsyn å produktionen av kontrollerad mjölk, efter verkställd besiktning av ladugården intygat, att de sanitära förhållandena inom och omkring ladugården med därtill hörande inrättningar samt hälsotillståndet hos den med mjölken sysselsatta personal och de hygieniska förhållandena, under vilka densamma lever, äro fullt tillfredsställande, ävensom att ladugården med avseende på såväl inredning som skötsel tillfredsställer hygiens fordringar och att samtliga de i ladugården uppställda djuren äro friska, och dels att anordningar, som av hälsovårdsnämnden kunna godkännas, äro vidtagna för mjölkens behandling inom Stockholm.

Har dylikt tillstånd meddelats, skall ladugården stå under tillsyn av läkare och veterinär, som av hälsovårdsnämnden för detta ändamål antagits.

Kostnaden för kontrollen skall av ladugårdens ägare eller innehavare gäldas enligt av hälsovårdsnämnden fastställd taxa.

Instruktioner m. m. Instruktion för kontrollläkare och kontrollveterinär för ladugårdar, från vilka försäljning sker av kontrollerad mjölk, fastställd av hälsovårdsnämnden 30 juni 1905. Program för ladugårdar, från vilka försäljes kontrollerad mjölk, av hälsovårdsnämnden fastställt 30 juni 1905. Taxa för kontrollläkare och kontrollveterinär för ladugårdar, från vilka försäljning sker av kontrollerad

mjölk, av hälsovårdsnämnden fastställd 9 april 1920. Hälsovårdsnämndens beslut 5 jan. 1932 ang. myndigande för förste stadsläkaren att i förekommande fall återkalla tillstånd till leverans av »kontrollerad mjölk».

Kontrollläkare.

Rietz, A. E., förste stadsläkare; Ströman, R. A., sundhetsinspektör.

Kontrollveterinärer.

Larsson, R.; Kempe, E. H.; Plazikowski, U. E. M.

Isoleringsanstalten.

Brännkyrkagatan 62, Sö.; t. 41 57 79; expeditionstid: hela dygnet.

Isoleringsanstalten är avsedd att användas för att hårbärgera dels personer, som böra stå under observation för epidemisk sjukdom, dels personer, som måste beredas bostad i samband med åtgärder mot smitta eller ohyra i deras hem. Dessutom mottagas personer vissa dagar i veckan inom badavdelningen för reningsåtgärder mot ohyra. Anstalten rymmer, förutom köks- och förrädslokaler, bostads- och expeditjonsrum samt trenne badavdelningar, fjorton rum med plats för fyrtio personer. Tillsynen över anstalten utövas av sundhetsinspektören.

Redogörare.

Malmström, E. A. (se sid. 116).

Förestånderska (2,070 kr.).

Jönsson, Edit W.

Anstalter för cyanvätebehandling.

För norra stadsdelarna: anstalten vid Ropsten, Värtan; t. 61 00 35 (tills vidare stängd).

För södra stadsdelarna: anstalten vid Lignagatan (väster om vårdhemmet Högalid), Sv.; t. 41 05 80 (tills vidare stängd); anstalten vid Nürnbergsfastigheterna, Högbergsgatan 73, 1 tr., Sö.; t. 40 02 12. Anstalten hålles öppen kl. 8—13, 14—17 (lördagar 8—12).

Hälsovårdsnämndens anstalter för cyanvätebehandling mottaga möbler m. m. för gasbehandling mot ohyra. Vid anstalten vid Ropsten kan även verkställas viss behandling, som enligt gällande karantänskungörelse skall kunna verkställas vid karantänsstation i Stockholm.

På begäran av allmänheten verkställas av hälsovårdsnämnden undersökning av bostäder och bohag med avseende å förekomst av väggohyra, varvid intyg om undersökningens resultat utfärdas. Undersökning rekvideras hos cyanvätean-

stalternas föreståndare å hälsovårdsnämndens expedition vardagar (utom lördagar) 14—16, lördagar 12—14; t. »hälsovårdsnämnden».

Författningar. Taxa för cyanvätebehandling av möbler, kläder o. dyl., fastställd av hälsovårdsnämnden 11 juni 1935, med tillägg 9 febr. 1937 och 13 dec. 1938. Taxa för undersökning med avseende å förekomst av väggohyra, fastställd av hälsovårdsnämnden 9 febr. 1937.

Föreståndare (870 kr.).

Lindahl, C. J.; mottagning: Vasagatan 6, C., 14—16 (lördagar 13—14).

Tuberkulosbyrån

(upplysnings- och understödsbyrå för tuberkulos-sjuka).

Herkulesgatan 1, C.: t. 23 23 95; expeditionstid: vardagar 9—12, 13—15 (lördagar 13—14).

Tuberkulosbyrån har till uppgift att lämna råd och upplysningar till bekämpande av tuberkulos och till förekommande av smittospridning samt att, om den sjuke är medellös eller mindre bemedlad, lämna understöd. Byrån förvaltas under hälsovårdsnämndens överinseende av en särskild dispensärstyrelse, bestående av fem ledamöter jämte två suppleanter, utsedda av hälsovårdsnämnden. Förste stadsläkaren utövar närmaste tillsynen över byråns verksamhet. Byråns arbete ledes av en föreståndare, som skall vara en legitimerad och i tuberkulosjukdomens diagnos, behandling och profylax kunnig läkare.

Understöd åt sjuka, som anlita byråns hjälp, bestämmas av ett förtroenderåd, bestående av byråns föreståndare och fyra personer med fyra suppleanter, varav hälften utses av hälsovårdsnämnden och hälften av fattigvårdsnämnden, med iakttagande, att upplysning inhämtas från fattigvårdsnämnden, innan understöd utdelas, och att anmälan göres, då utdelning av understöd ägt rum. Ej må understöd lämnas åt sjuk, som icke äger hemortsrätt i Stockholm.

Reglemente. Reglemente för Stockholms stads tuberkulosbyrå, fastställt av hälsovårdsnämnden 12 dec. 1933 (Kf 1933: nr 77).

Dispensärstyrelse.

Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.; Gullbring, A. G., överläkare; Johansson-Visborg, Anna S., fru, stadsfullm.; Pehrzon, V. M., direktör; Rietz, A. E., förste stadsläkare, ordf.

Suppleanter: Carlsson, f. Eriksson, B. L. V. (Brynild), fru, stadsfullm.; Hellström, A. Märta V., affärsbiträde.

Förtroenderåd.

Jansson, f. Kling, Beda F., fru, Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.

(utsedda av hälsovårdsnämnden); Carlsson, B. A. B., fattigvårdsinspektör, Johnsson, A., rektor (utsedda av fattigvårdsnämnden); Gentz, C. M. A., överläkare (se nedan).

Suppleanter: Ander, f. Eriksson, Elsa S., fru, Lindquist, C. G. A., aktuarie (utsedda av hälsovårdsnämnden); Nilsson, f. Gäfvert, Ingegerd A. M., föreståndarinn, Ström, f. Hånes, Hildegard A., fru (utsedda av fattigvårdsnämnden).

Överläkare och föreståndare (21).

Gentz, C. M. A. (förordn. t. o. m. ³¹/₅ 1949), föreståndare; mottagningstid: 11—12.

E. o. röntgenläkare (XXI)

(tjänsten gemensam med Epidemisjukhuset).

Jäderholm, K. B.

E. o. förste underläkare (XXI).

Häggmark, Å. L.; en vakant.

Läkare (19).

Lindvall, A. H.

E. o. läkare (XIX).

Naucier, R.; Erlandsson, S. G. G.; Wallén, H. F.; Nordenfors, B. G.; Dahlqvist, Irma E. W.

Extra läkare (6,360 kr.).

Bluhm, I. L.

Läkare vid barnpolikliniken (2,280 kr.).

Gunther, J. G. A.; Jacobsohn, G. L.

Förste kammarskrivare

(7,080 kr.).

Korsner, K. M. H.

Extra kurator (2,880 kr.).

Vakant.

E. o. expeditionsvakt (VI).

Magnusson, C. L.

Sex dispensärassistenter (9), en e. o. dispensärassistent (IX), en extra dispensärassistent (3,384 kr.), en röntgensköterska (7), en extra röntgensköterska (3,156 kr.), två e. o. byråsköterskor (VI), sex extra byråsköterskor (4,296—2,664 kr.), en e. o. kontorsskrivare (IX), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett e. o. kontorsbiträde (V), två extra kontorsbiträden (2,400 kr.), sex extra skrivbiträden (2,160—1,860 kr.), ett e. o. laboratoriebiträde (VI), ett extra laboratoriebiträde (2,580 kr.), fyra städskor (2,144—1,659 kr.).

HN

Orhems barnkoloni.

Orhems gård, Stockholm 20; t. Södertörns villastad 213.

För tuberkuloshotade barn har tuberkulosbyrån anordnat en barnkoloni vid Orhems gård i Enske församling med plats för 22 barn vintertid och 30 barn sommartid.

E. o. föreståndarinna (2 kl.) (VII).

Johansson, V. M. M. (Greta).

En *kokerska* (1 d), ett *köksbiträde* (1 b), fyra *sköterskebiträden* (1b).

Karantänsstallarna.

F. d. järnvågen å Djurgården, Ö.

Enligt gällande bestämmelser får införsel sjöledes från utrikes ort av nötboskap och andra kreatur icke ske annorstädes än i de städer, som ha för djuren inrättade karantänslokaler. Staden har i anledning härav inrättat ett karantänsstall å Djurgården (inom f. d. järnvågen) med plats för tolv större djur.

Huvudstadens karantänsanstalter för kreatur stå enligt stadsfullmäktiges beslut den 16 september 1898 under hälsovårdsnämndens överinseende och förvaltning.

Reglemente. Hälsovårdsnämndens ordningsregler för karantänsanstalter för sjöledes från utrikes ort införda djur 14 sept. 1921, med ändr. 24 nov. 1936.

Avlöningar m. m. Djurimportörerna betala efter av hälsovårdsnämnden fastställd taxa.

Karantänsveterinär.

Larsson, R., förste stadsveterinär.

Karantänsveterinärssuppleant.

Plazikowski, U. E. M., andre stadsveterinär.

En *karantänsvakt* samt tillfällig arbetskraft.

Ympningsväsendet.

Grundvalen för stadens nuvarande ympningsväsen bildar lagen den 2 juni 1916, som stadgar, att till förekommande av smittkoppor varje barn skall skyddskoppypas, senast under det kalenderår, då det fyller sex år. I vissa fall kan dock undantagande från ympningsplikt medgivas.

Staden är f. n. indelad i tio ympningsdistrikt. För vart och ett av dessa är anställd en (undantagsvis två) ympare (i regel veder-

börande stadsdistriktsläkare), som under den blidare årstiden en gång i veckan på av hälsovårdsnämnden upplåtna lokaler i de skilda stadsdelarna går allmänheten till handa med kostnadsfri skyddskoppypning. Ympare skall göra anteckning om varje av honom utförd ympning i en ympningsjournal. Utdrag av denna journal skall enligt lagen före den 10 januari varje år för näst föregående år insändas till vederbörande pastorsämbete för anteckningar i församlingsboken. Enligt medicinalstyrelsens medgivande insändas emellertid i Stockholm samtliga utdragen enligt särskilda formulär till förste stadsläkaren och överlämnas sedermera till mantalskontoret för anteckning i folkregistret.

Ympare förordnas av hälsovårdsnämnden och erhåller ersättning av statsmedel.

Offentlig vaccination förrättas under tiden 2 maj—10 juni och 1—30 september å nedan angivna lokaler och tider. Ympning sker å andra tider vid de mottagningar vederbörande läkare i förekommande fall håller i egenskap av stadsdistriktsläkare (se sid. 202) ävensom under hela året av doktor F. Malmström å polikliniken Kornhamnstorg 4, 3 tr., torsdagar 16—16,30 samt å barnavårdscentralerna av läkarna vid dessa (se sid. 281).

Författningar. Lag 2 juni 1916 ang. skyddskoppypning, med ändr. K. instruktion 24 nov. 1916 för de i lagen om skyddskoppypning avsedda ympare och besiktningförrättare, med ändr. K. kung. 24 nov. 1916 ang. ersättning av statsmedel för skyddskoppypning.

Ympare.

(Betr. mottagning å polikliniken vid Kornhamnstorg, se texten ovan.)

1:a ympningsdistriktet

(omfattande Klara, Jakobs och Adolf Fredriks församlingar).

Malmström, F. K. B., e. o. bitr. sundhetsinspektör; mottagning: hälsovårdsnämnden, Vasagatan 6, tisdagar 16—16,30.

2:a ympningsdistriktet

(omfattande Johannes, Gustav Vasa och Matteus församlingar).

Magnusson, A. B. F., stadsdistriktsläkare; mottagning: Norrtulls sjukhus: barnpolikliniken, Norrtullsgatan 14, torsdagar 14—14,30.

3:e ympningsdistriktet

(omfattande Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar).

Floom, J. A., stadsdistriktsläkare; mottagning: polikliniken, Jungfrugatan 27, onsdagar 14—14,30.

4:e ympningsdistriktet

(omfattande Nikolai, Katarina och Maria Magdalena församlingar).

Malmström, F. K. B., e. o. bitr. sundhetsinspektör: mottagning: polikliniken Korhamnstorg 4, 3 tr., torsdagar 16—16,30.

5:e ympningsdistriktet

(omfattande Kungsholms och St Görans församlingar samt Stora och Lilla Essingen).

Mannheimer, E., docent; mottagning: polikliniken å Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn, Polhemsgatan 30, måndagar 15—16.

6:e ympningsdistriktet

(omfattande Högalids församling samt stadsdelarna Liljeholmen, Aspudden och Mälarhöjden i Brännkyrka församling).

Hulting, C. G., stadsdistriktsläkare; mottagning: Barnavårdscentralens lokal, Högalids församlingshus, torsdagar 13—13,30.

7:e ympningsdistriktet

(omfattande Enskede församling).

Ericsson, V. A., stadsdistriktsläkare; mottagning: Enskede skola, Stockholmsvägen 30, samlings-salen, torsdagar 13—13,30.

8:e ympningsdistriktet

(omfattande Brännkyrka församling med undantag av stadsdelarna Liljeholmen, Aspudden och Mälarhöjden).

Malmgren, G. W. K., stadsdistriktsläkare; mottagning: posthuset, 1 tr., Älvsjö, fredagar 11—12.

9:e ympningsdistriktet

(omfattande Sofia och Katarina församlingar).

Åkerberg, C. L. K., stadsdistriktsläkare; mottagning: arbetsstugans lokal, Nytorpgatan 40, torsdagar 13—13,30.

Svedenius, C. G., prakt. läkare, stadsfullm.: mottagning för späda barn: Mjölkdroppens lokal, Nytorpgatan 44, måndagar och onsdagar 10—11.

10:e ympningsdistriktet

(omfattande Bromma församling med undantag av Stora och Lilla Essingen).

Sylvan, H. O. K., prakt. läkare; mottagning: Älviks skola, torsdagar 16—17.

Karantänsstationen.

Anmälningar angående besiktning m. m. göras å hälsovårdsnämndens expedition, Vasagatan 6, C.; t. å hälsovårdsnämnden.

Enligt k. karantänskungörelsen den 4 maj 1934 skall fartyg, som från utrikes ort ankommer till riket och på grund av beröring med område, vilket förklarats smittat av pest, kolera, fläckfeber eller smittkoppor, eller av annan anledning medför risk för sådan sjukdoms införande i riket, jämte passagerare, besättning och last underkastas besiktning, isolering m. m. å karantänsstation. Karantänsstationer skola vara anordnade i vissa hamnstäder, bland dem Stockholm. I enlighet med förslag av hälsovårdsnämnden har medicinalstyrelsen föreskrivit, att karantänsstation skall vara förlagd till plats i Värtahamnen strax söder om Lidingöbron. Platsen utmärkes med gulmålad boj. Karantäns-läkare (samt ställföreträdare) förordnas av medicinalstyrelsen. I stad skall särskild byrå vara anordnad för mottagande av anmälningar angående besiktning och efterbesiktning.

Författningar. K. karantänskungörelse 4 maj 1934, med ändr. 4 juni 1937 och 31 aug. 1938. Medicinalstyrelsens instruktion 18 juni 1934 för besiktningsmän, som omförmälas i karantänskungörelsen 4 maj 1934. Medicinalstyrelsens instruktion 23 juni 1934 för läkare vid karantänsstation. K. kung. 4 maj 1934 om rättutrotning å fartyg, med ändr. 4 juni 1937 och 22 sept. 1939.

Karantänsläkare.

Rietz, A. E., förste stadsläkare.

Ställföreträdande karantänsläkare.

Ströman, R. A., sundhetsinspektör.

Desinfektionsanstalten.

Epidemisjukhuset, Valhallarvägen, nära Roslagsgatan, uppfartsväg från Inge-marsgatan, Va.; t. 23 54 20 (växel); expeditionstid: 8—17.

Å anstalten desinfekteras i ugn gäng- och sängkläder från allmänna inrättningar och från enskilda personer. Desinfektioner och transporter av persedlar äro kostnadsfria, då de företagas vid tuberkulos och i enlighet med bestämmelserna i epidemilagen. Eljest erlägges avgift enligt fastställd taxa.

Beträffande desinfektion i bostäder, se ovan under hälsovårdsinspektionen (sid. 205).

Utrotandet av råttor.

Hälsovårdsinspektionen, Vasagatan 6, C.;
t. »hälsovårdsnämnden»; expeditionstid:
8—17 (lördagar 8—15).

[Klagomål ang. råttor lämpligen 15—16
(lördagar 13—14). Utlämnning av rättgift
9—12.]

Sedan långt tillbaka hava hälsovårdsmyndigheterna i huvudstaden vidtagit åtgärder av olika slag i syfte att motverka smittospridning

och skadegörelse genom råttor. F. n. har ett anslag å 5,200 kr. ställts till hälsovårdsnämndens förfogande för åtgärder till utrotande av dessa djur. Anslaget användes till systematisk utläggning av rättgift. De fastighetsägare och övriga personer inom staden, vilka önska inköpa rättgift, kunna erhålla sådant hos hälsovårdsinspektionen till självkostnadspris.

Genom ändring i hälsovårdsstadgan den 30 maj 1930 äger hälsovårdsnämnd, i den mån så anses av behovet påkallat, meddela föreskrift om vidtagande av erforderliga åtgärder för utrotande av råttor och möss.

Stockholms stads flyghamnsstyrelse.

Flyghamnsstyrelsen.

Postadress: Stockholm 2.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 21 maj 1928 att uppdraga åt en särskild styrelse, benämnd *Stockholms stads flyghamnsstyrelse*, att handhåva förvaltningen av stadens flyghamn och andra flygplatser samt handlägga övriga frågor rörande trafikflygningen. Erforderliga anslag uppfördes på hamnstyrelsens stat. Den 19 oktober 1936 beslöt stadsfullmäktige, att flyghamnsstyrelsen skulle ombildas till en självständig förvaltningsnämnd. Som sådan trädde den i verksamhet den 1 januari 1937.

Flyghamnsstyrelsen handhar förvaltningen av stadens flygplatser, i den mån de icke tillhållas annan myndighets förvaltning, samt handlägger i övrigt lufttrafiken berörande frågor, vilkas vård av stadskollegiet överlämnas åt styrelsen.

Styrelsen består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, valda för två år, av vilka fem utses av stadsfullmäktige och en av Stockholms stads hamnstyrelse. För ledamöter, utsedda av stadsfullmäktige, väljas fullmäktige fem suppleanter; för ledamot, vald av hamnstyrelsen, tillsättes i enahanda ordning suppleant. Flyghamnsstyrelsen utser vid början av varje tjänstgöringsår inom sig en vice ordförande.

Angående flygplatserna, se vidare nedan.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads flyghamnsstyrelse, fastställd av ÖA 20 nov. 1940 (Kf 1940: nr 63).

Flyghamnsstyrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Larsson, Yngve G. R., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

*Örne, A. E., generaldirektör (som led. utsedd av stadsfullm.).

Övriga ledamöter.

- *Ahlén, Sven, ombudsman (utsedd av stadsfullm.).
- Greitz, K. B., redaktionschef (utsedd av stadsfullm.).
- Ljung, A. J. H., metallarbetare, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).
- Styrman, G. A., verkst. direktör, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).
- *Nyström, E. G. V., hamndirektör (utsedd av hamnstyrelsen).

Suppleanter.¹⁾

- *Apelqvist, K. A. S., redaktör (utsedd av stadsfullm.).
- Göransson, C. G. E., ombudsman (utsedd av stadsfullm.).
- Ljungberg, I., e. o. vice värd (utsedd av stadsfullm.).
- *Lundin, K. W., byrådirektör (utsedd av stadsfullm.).
- Nilsson, O., direktör (utsedd av stadsfullm.).
- *Sundin, T. W., tullpackhusförman, stadsfullm. (utsedd av hamnstyrelsen).

Sekreterare.

Gottliebsson, N. E., gatusekreterare (se sid. 188).

Flyghamnsstyrelsens delegerade.

Flyghamnsstyrelsen äger enligt sin instruktion att mellan sina ledamöter fördela göromålen på sätt lämpligast synes, ävensom uppdraga åt en eller flera av sina ledamöter att såsom delegerade handhåva särskilda förvaltningsärenden.

¹⁾ Enligt flyghamnsstyrelsens beslut skola ledamöterna hrr Ahlén, Greitz och Ljung samt vice ordföranden vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hrr Apelqvist, Nilsson, Göransson och Ljungberg i nu nämnd ordning samt ledamoten hr Styrman av suppleanten hr Lundin. I de fall, då denna ordning icke kan upprätthållas, skola suppleanterna inträda efter tjänstetid i nämnden, resp. levnadsålder, eller i följande ordning: hrr Apelqvist, Nilsson, Göransson, Lundin och Ljungberg.

FlhS

I enlighet härmed har flyghamnsstyrelsen uppdragit åt två delegerade att å styrelsens vägnar handlägga löpande förvaltningsärenden och frågor av bräds-kande natur, som icke tåla uppskov, med skyldighet för delegerade att för styrelsen anmäla med stöd av detta uppdrag fattade beslut.

Delegerade.

Larsson, Yngve G. R.; Nyström, E. G. V.

Revisorer.

Gemensamma för gatunämnden m. fl. (se sid. 188).

Flygplatsförvaltningen.

Landflygplatsen Bromma; postadress: Stockholm 40; t. 28 25 60 (växel).

Chef för flygplatsförvaltningen är flygplatschefen.

Flygplatschefen är inför flyghamnsstyrelsen ansvarig för fullgörande av de uppgifter, som enligt gällande föreskrifter åligga den kommunala flygplatsförvaltningen i Stockholm. Flygplatschefen har sålunda att bereda och för flyghamnsstyrelsen föredraga ärenden rörande förvaltningen av stadens flygplatser samt med bistånd av övrig personal på flygplatserna övervaka, att den ekonomiska förvaltningen ombesörjes på ett tillfredsställande sätt.

Med hänsyn till flygsäkerheten skall flygplatschefen tillse, att flygplatserna med tillhörande utrustningar städs befinnas sig i funktionsdugligt skick.

För flygsäkerhetstjänsten finnas vid landflygplatsen Bromma anställda, av statsverket avlönade flygledare. För denna flygsäkerhetstjänst liksom för de statliga radio- och väderleksstationerna tillhandahåller staden lokaler jämte uppvärmning, städning och belysning.

Flygplatschef (XXI).

Florman, B., ingenjör; t. 28 25 60; mottagnings-tid: 10—11.

En *extra förste kontorsskrivare* (5,076 kr.), en *extra fältmästare* (3,780 kr.), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.).

Flygplatser.

Sjöflygplatsen Lindarängen.

Postadress: Stockholm Ö.; t. 62 40 94.

Sedan all reguljär flygtrafik numera överflyttats till landflygplatsen Bromma begagnas sjöflygplatsen Lindarängen endast för ambulans-, skol- och privatflygning, huvudsakligen förlagd till sommarhalvåret.

Författningar. Taxa å avgifter vid landflygplatsen Bromma och sjöflygplatsen Lindarängen, fastställd av k. m:t 21 mars 1940. K. m:ts resolution 28 juni 1941 ang. kristidstillägg å taxorna för landflygplatsen Bromma och sjöflygplatsen Lindarängen. K. m:ts resolution 22 okt. 1943 ang. viss ändring av taxorna å avgifter vid landflygplatsen Bromma och sjöflygplatsen Lindarängen jämte förlängning av kristidstillägget intill utgången av år 1944.

Personal.

En *flygplatsarbetare*.

Landflygplatsen Bromma.

Postadress: Stockholm 40; t. 28 25 60 (växel).

Landflygplatsen Bromma öppnades för allmän trafik den 23 maj 1936, och därmed vann Stockholm (via luftfartsleden Stockholm—Malmö) anknytning till det europeiska lufttrafiknätet.

På grund av det internationella läget har den reguljära flygtrafiken under år 1943 endast bedrivits i begränsad omfattning. Densamma har huvudsakligen representerats av flyglinjer till Finland och Tyskland. Härjämte har tidvis linjen Stockholm—Visby trafikerats. Vidare har kurirflygtrafik upprätthållits med Storbritannien.

Vid flygplatsen finnes en med bidrag av staden anordnad meteorologisk station, från vilken för luftfarten avsedda väderleksrapporter utsändas. Stationen förestås av en med statsmedel avlönad meteorolog.

Författningar. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens godkännande av flygplatsen 16 jan. 1937. Betr. taxor, se ovan under sjöflygplatsen Lindarängen.

Personal.

Se ovan. Dessutom finnas å flygplatsen anställda *elektriker, fältarbetare flygplatsvakter och fårskötare*.

Landflygplatsen Skarpnäck.

Postadress: Stockholm 40; t. 28 25 60 (växel).

Denna flygplats har byggts under år 1940 i arbetslöshetskommitténs regi under ledning av en särskild arbetsdelegation med representanter för flyghamnsstyrelsen och arbetslöshetskommittén. Flygplatsen har kostat i runt tal 1,200,000 kr. Av detta belopp har staten enligt k. m:ts beslut den 10 november 1939 bidragit med 60 procent eller 720,000 kr. Stadens kostnad har varit 480,000 kr., varjämte staden tillhanda-

hållit all mark. Arbetena hava avslutats under oktober månad 1940. Flygfältet är försett med tre stycken 30 meter breda asfalterade startbanor med längder från 600 till 735 meter.

Personal.

En fårskötare.

Landflygplatsen Skå-Edeby.

Postadress: Stockholm 40; t. 28 25 60
(växel).

Stadsfullmäktige beslöto den 19 februari 1940 att för framtida behov av mark för flygändamål inköpa egendomen Skå-Edeby på Svartsjölandet

i Stockholms län för 495,000 kr. med tillträde den 14 mars 1945. Sedermera har träffats ny överenskommelse, av stadsfullmäktige godkänd den 17 juni 1940, enligt vilken tillträdesdagen ändrades till den 1 juli 1940. I anslutning härtill har mellan staden och staten träffats avtal angående anordnande av flygfält vid Skå-Edeby, vilket av stadsfullmäktige godkänts den 17 mars 1941. Flygfältet har dragit en kostnad av i runt tal 1,586,000 kr., varav staden bidragit med 40 % eller ca 634,000 kr., vilket belopp stadsfullmäktige ställt till flyghamnstyrelsens förfogande. Arbetet med flygfältets iordningställande påbörjades i juni 1941 och har med undantag för vissa sättningsarbeten avslutats under år 1943.

Ingen fast anställd personal finnes.

Stockholms stads industriverksstyrelse.

Industriverksstyrelsen.

Torsgatan 22, Va.; t. »gasverket». Styrelsen sammanträder minst en gång varje månad.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Vid den kommunala omorganisationen år 1920 sammanfördes förvaltningen av Stockholms gas-, elektricitets- och vattenledningsverk under en gemensam styrelse, benämnd styrelsen över Stockholms stads industriella verk, numera *Stockholms stads industriverksstyrelse*. Denna trädde i verksamhet den 10 april 1920.

Industriverksstyrelsen har till uppgift att handhåva förvaltningen av stadens gas-, elektricitets- och vattenledningsverk ävensom vattenfall, andra fastigheter och anläggningar, som av staden för dessa verk användas eller förvärfvas, jämte för hithörande ändamål utförda ledningar och andra anläggningar. På styrelsen ankommer att antaga och entlediga entreprenörer för vatten-, gas- och elektriska ledningar samt avloppsledningar, efter de närmare bestämmelser, som av stadsfullmäktige meddelas. Styrelsen har dessutom att ombesörja de övriga angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt styrelsen överlämnas.

Stadsfullmäktiges prövning underställas de styrelsens beslut, som angå taxa och reglemente för begagnande av gas, elektricitet och vatten från de kommunala verken, grunder för bestämmande av priset för den allmänna gatubelysningen, där ej överenskommelse härom kan komma till stånd med vederbörande nämnd, samt gasens värmevärde. Under industriverksstyrelsen lyda gasverket, elektricitetsverket och vattenledningsverket. Gasverket och elektricitetsverket hava såsom gemensam chef en direktör. Chefskapet över vattenledningsverket utövas av direktören för verket.

Industriverksstyrelsen består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte sex suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två kalenderår. Styrelsen utses årligen inom sig en vice ordförande. Vid styrelsens sammanträden äga direktören för gas- och elektricitetsverken samt direktören för vattenledningsverket, var för sitt förvaltningsområde, närvara och deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag och få sina meningar antecknade till protokollet.

Delegerade av styrelsen, bestående av ordföranden, vice ordföranden samt en ledamot jämte suppleanter för dem, äga att mellan styrelsens sammanträden tillsammans med direktören för respektive verk, och under förutsättning att meningsskiljaktighet ej råder, fatta beslut i frågor av mindre räckvidd eller av särskilt brådskande natur, med skyldighet för delegerade att vid styrelsens närmast infallande sammanträde anmäla sålunda fattade beslut.

Instruktion m. m. Instruktion för Stockholms stads industriverksstyrelse, fastställd av ÖA 20 nov. 1940 (Kf 1940: nr 64). Arbetsordning 27 mars 1931 för styrelsen jämte instruktion för direktören och [överingenjörerna] vid gas- och elektricitetsverken, direktören för vattenledningsverket samt styrelsens sekreterare, med ändr. 23 mars 1942.

Industriverksstyrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Göransson, K. Harald, borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset måndagar och torsdagar 11—12; i övrigt efter överenskommelse.

Vice ordförande.

***Samuelson, P. O.**, organisationschef, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

***Björklund, C. G.**, f. d. borgarråd.
Dahl, J. A., smed.

Hed-Larson, A., köpman.

***Karlsson, G. Verner**, förste stationsbiträde.
Styrman, G. A., verkst. direktör, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

***Eriksson, Axel**, ombudsman.
Hydén, T. G. O., civilingenjör.

¹⁾ Enligt styrelsens beslut skola ordföranden och ledamoten hr Styrman vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hrr Mårtensson och Åkerman i nu nämnd ordning, vice ordföranden samt ledamöterna hrr Björklund, Karlsson och Dahl i första hand ersättas av suppleanterna hrr Lundström, Eriksson och Jonson i nu nämnd ordning samt ledamoten hr Hed-Larson av suppleanten hr Hydén. Vidare skola suppleanterna hrr Mårtensson, Åkerman och Hydén inbördes inträda för varandra före övriga suppleanter.

Jonson, E. G. D., ombudsman.
*Lundström, P. J., faktor.
Mårtensson, N. U. H., civilingenjör.
*Åkerman, O. M. J., civilingenjör, stadsfullm.

Sekreterare.

Westman, E. G., e. o. stadsadvokat (se nedan och sid. 88).

Delegerade av styrelsen.

Göransson, K. Harald, ordf.: Samuelson, P. O., vice ordf.; Björklund, C. G.
Suppleanter¹⁾: Hed-Larson, A.; Karlsson, G. Verner; Lundström, P. J.; Styrman, G. A.

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december tre revisorer jämte två suppleanter för granskning av industriverksstyrelsens och löneavtalsnämndens räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.

Qvarfordt, S. B., förman, ordf.
Sund, C. G. M., posttjänsteman.
Thurdin, O. E., direktör.

Suppleanter:

Kulin, H. V., chaufför.
Sundström, E. V., byråchef.

Industriverksstyrelsens expedition.

Torsgatan 22, Va.; t. »gasverket»; expeditionstid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—13,30).

Expeditionen förestås av sekreteraren, vilken bl. a. åligger att föra protokoll vid styrelsens och dess delegerades sammanträden.

Av de å stadskansliets stat upptagna stadsadvokaterna tjänstgör en hos industriverksstyrelsen såsom dess ombudsman. Styrelsen har åt denne uppdragit att jämval vara styrelsens sekreterare.

Sekreterare och ombudsman.

Westman, E. G., e. o. stadsadvokat; mottagnings-tid 10—11; t. »gasverket» eller »elverket».

¹⁾ Enligt styrelsens beslut skall hr Styrman i första hand vara suppleant för ordföranden och hr Karlsson i första hand för vice ordföranden och hr Björklund. Vid förfall för hrr Styrman och Karlsson skola hrr Hed-Larson och Lundström inträda såsom suppleanter, hr Hed-Larson för hr Styrman och hr Lundström för hr Karlsson.

E. o. biträdande jurist (XIX).

Tholson, C.-R., t. »gasverket».

E. o. kontorsskrivare (IX).

Andersson, Margit E., t. »gasverket».

Vattenledningsverket.

*Torsgatan 30, Va. (postgirokonto nr 908); t. »vattenledningsverket»; expeditionstid: 8,30—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14) (för telefonmeddelanden hela dygnet t. »vattenledningsverket»); direktörens och avdelningschefernas mottagningstid (därest icke annat angives): 13—14 (lördagar och dag före helgdag 13—13,30).
Norsborgsverket: Norsborg; t. Norsborg 10, 44 och 4 (förrådet).*

Lovöverket: Drottningholm; t. Drottningholm 45, 180 och 181.

Stadens behov av vattenledningsvatten tillgodoses genom tvenne vattenverk, Norsborgsverket och Lovöverket. Som vattentäkt användes i huvudsak Mälaren.

Norsborgsverket är beläget vid Norsborg i Botkyrka socken, mellan Bornsjön och Mälaren. Tidvis användes även Bornsjön som vattentäkt. Verket, som togs i bruk år 1904, har en kapacitet av c:a 110,000 m³ per dygn. Vattnet renas genom långsamfiltrering och klorering. Allt vatten kalkas därjämte.

Lovöverket är beläget vid Prästvik å Lovön invid Mörbjfyjärden. Verket, som togs i bruk år 1933 och utvidgades åren 1937—1938, har en leveransförmåga av c:a 120,000 m³ per dygn. Vattnet genomgår först en kemisk rening genom fällning med aluminiumsulfat jämte snabbfiltrering och därefter en biologisk rening genom långsamfiltrering. Allt vatten luftas, kalkas och kloreras därjämte.

För vattnets distribution finnas c:a 107 km huvudledningar med diametrar över 500 mm samt c:a 812 km med mindre diametrar (servisledningar till fastigheterna ej inräknade). Vattenreservoarer finnas i staden vid sjön Trekanten, i Vanadislunden, vid Ugglevikskällan och vid Kampementsbacken med en sammanlagd effektiv volym av c:a 55,500 m³. Den sistnämnda reservoaren ligger c:a 28 m lägre än övriga reservoarer, varför den försetts med ett pumpverk, som trycker vattnet från reservoaren in i rörnätet under tömningsperioderna. Pumpverket manövreras normalt från Norsborgsverket. För vattentryckets höjande inom vissa områden finnas ett vattentorn jämte pumpverk vid Mosebacketorg och 19 helautomatiska högzonspumpverk. Dessutom är ett pumpverk vid Pålundet anlagt i och för bättre tillförsel till norra stadsdelarna vid vissa tillfällen.

Iv

Under vattenledningsverkets förvaltning stå även de lantegendomar, som av staden inköpts för anläggningen av Norsborgsverket och för kontrollen av vattentillflödena till Bornsjön (jfr nedan). Inseendet över jordbruket å dessa lantegendomar handhaves av en agronom och tillsynen och skötseln av därå befintliga skogar av en jägmästare med biträde av två skogvaktare.

Reglemente m. m. Reglemente för Stockholms vattenledningsverk, fastställt av ÖÅ 16 juli 1925, med ändr. Taxa för vatten, levererat inom Stockholm av Stockholms vattenledningsverk, fastställt av ÖÅ 9 dec. 1924, med ändr. Enligt denna taxa utlämnas vatten endast genom vattenmätare; priset utgör 20 öre per kbm (med rabatt för större förbrukning).

Direktör (D).

Åberg, E. M. (förordn. t. o. m. ³¹/₈ 1945).

Expeditionen.

Registrator.

Söderberg, H. E. (Norah), förste kontorskrivare (11).

Ett första kontorsbiträde (7).

Förste expeditiönsvakt (8).

Moberg, K. G. E.

En telefonist (4), två e. o. telefonister (IV), ett extra expeditiönsvaksbiträde (1,380 kr.).

Driften.

Förste ingenjör (24).

Garberg, E. V.

Ingenjör (20).

Holmberg, K. G. E.

Norsborgsverket.

Driftsingenjör (22).

Helleday, W. H.

Maskinmästare (17).

Forsman, P. G. N.

En övermaskinist (15), en verkmästare (2 kl.) (14), två maskinister (2 kl.) (13), en e. o. maskinist (2 kl.) (XIII), en e. o. förrådsförmän (X), en e. o. filtervakt (VIII), en automobilförare (7) samt (vid 1944 års början) 59 arbetare.

Kammarsskrivare (15).

Lundgren, C. A.

Kontorsassistent (13).

Löfgren, K. A. E.

Ett första kontorsbiträde (7), en vik. kontorist (2,760 kr.).

Lovöverket.

Maskinmästare (17).

Thomsson, K. W. K.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Kjellberg, H. W.

En övermaskinist (15), två maskinister (2 kl.) (13), tre e. o. maskinister (2 kl.) (XIII), två extra biträdande maskinister (4,140 kr.), en extra förste kontorist (3,360 kr.) samt (vid 1944 års början) 24 arbetare.

Laboratoriet

(vid Norsborgsverket och Lovöverket).

Laboratorieföreståndare (21).

Westberg, N. K. G.

E. o. förste kemist (XVI).

Larén, L. U.

En e. o. laborant (XII), ett laboratoriebiträde (6), ett e. o. laboratoriebiträde (VI).

Bornsjöegendomarna.

Agronom (19)

(gemensam med fastighetskontoret; se sid. 165). Nisbeth, C. W. C.; mottagningstid: tisdagar 9—12.

E. o. stadsjägmästare (XXII)

(gemensam med fastighetskontoret, se sid. 159). Olin, C. G.; mottagningstid: tisdagar 10—12.

Två skogvaktare (9) samt (vid 1944 års början) 32 skogsarbetare.

Distributionen.

Förste ingenjör (24)

Dahlöf, G. A.

Ingenjör (20).

Björklund, H.

Rörnätsavdelningen.

Driftsingenjör (22).

Svensson, E. D.

Två verkstäare (1 kl.) (15), en verkstäare (2 kl.) (14), två e. o. verkstäare (2 kl.) (XIV), en e. o. verkstäare (3 kl.) (XII) (vakant), femton distriktsförmän (10), två automobilförare (7; en av de nuv. inneh. åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 8), två första kontorsbiträden (7) samt (vid 1944 års början) 110 arbetare.

Nybyggnadsavdelningen.

E. o. ingenjör (XX).

Nordenstahl, N. G. E.

En *verkmästare* (1 kl.) (15), en *e. o. verkmästare* (2 kl.) (XIV), två *e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII) samt (vid 1944 års början) 82 arbetare.

Inspektionsavdelningen.

Ingenjör (20).

Alvendale, R. A.; mottagningstid 9—10 och 13—14.

Underingenjör (17).

Kjellstrand, G. H.; mottagningstid 9—10 och 13—14.

Underinspektör (15).

Sundström, G. J.

Två *tillsyningsmän* (12), två *e. o. tillsyningsmän* (XII), två *första kontorsbiträden* (7), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), två *e. o. kontorsbiträden* (V), ett *e. o. skrivbiträde* (IV) (vakant), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.).

Verkstadsavdelningen.

Ingenjör (20).

Forsman, F. A.

E. o. underingenjör (XVII).

Ahlberg, K. J. W.

En *verkmästare* (1 kl.) (15), en *verkmästare* (2 kl.) (14), en *e. o. verkmästare* (2 kl.) (XIV), en *e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII), en *e. o. kontorist* (VIII), ett *första kontorsbiträde* (7), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), en *extra portvakt* (och städerska) (1,860 kr.) samt (vid 1944 års början) 59 arbetare.

Högzonerna.

Övermaskinist (15).

Åkerström, G. N.

En *e. o. maskinist* (3 kl.) (XII) samt (vid 1944 års början) 4 arbetare.

Inköps- och förrådsavdelningen.

Förrådsförvaltare (19).

Mannerdahl, K. G.

Kammarsskrivare (15).

Sandell, C. G.; Gehrenhult, M. H. V.

Kontorsassistent (13).

Andrén, G. B.

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Rågfeldt, E. B. L.; Bock, A. S.

En *förrådsmästare* (2 kl.) (13), två *e. o. förrådsförmän* (X), en *e. o. förrådsvaktmästare* (IX), en *e. o. kontorist* (VIII), en *extra kontorist* (2,760 kr.), två *e. o. kontorsbiträden* (V), en *vik. kontorist* (2,760 kr.) samt (vid 1944 års början) 19 arbetare.

Avdelningen för arbetarstatistik m. m.

Kammarsskrivare (15).

Ericson, H. M.

Två *e. o. förste kontorister* (X), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.).

Byrån för tekniska utredningar.

Förste ingenjör (24).

Lindquist, E. G. W.

E. o. ingenjörer (XX).

Wessel, J.; Anderberg, S. M.

Biträdande ingenjör (18).

Isaksson, J. O.

Extra biträdande ingenjörer (5,760 kr.).

Två vakanta.

E. o. konstruktör (XVI).

Andersson, K. E.

Föreståndare för kartbyrån (15).

Carlson, C. G.

En *e. o. ritare* (XI), två *ritbiträden* (7), ett *e. o. ritbiträde* (VII), två *extra ritbiträden* (2,760—2,220 kr.).

Kameralavdelningen.

*Kontorschef (21).*Vakant, *tf.* Alinder, E. G.*Kamrerare (3 kl.) (19).*

Enblom, K. J. E.

Bokföringen och kassan.

Kammarsskrivare (15).

Billhart, F. O.

IV *E. o. kontorsassistenter (XIII).*

Röhl, E. G. R.; Söderman, N. T.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Hallberg, Dagmar A.

Ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.), en *expeditionsvakt* (6), en *extra expeditiönsvakt* (2,340 kr.), ett *extra expeditiönsvaksbiträde* (1,380 kr.), ett *vik. expeditiönsvaksbiträde* (1,020 kr.).

Debiteringskontoret.¹⁾

Förste kammarskrivare (17).

Erikson, T. K. I.

Förste kontorsskrivare (11).

Svenson, E. Märta A.; Dubois, f. Wahlberg, Greta.

Tre *första kontorsbiträden* (7), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), två *e. o. kontorsbiträden* (V), tre *extra kontorsbiträden* (2,400—1,980 kr.), sex *avläsare* (10), tre *e. o. avläsare* (X), en *extra avläsare* (3,600 kr.), en *e. o. expeditiönsvakt* (VI).

Gas- och elektricitetsverken.

Direktörskontoret.

(Gemensamt för båda verken.)

Torsgatan 22, Va., och Tulegatan 13, Va.; t. »gasverket» eller »elverket»; expeditiöns-tid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—13,30).

Direktör (E).

Kleman, C. F. (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1946), (träffas Tulegatan 13 vanligen alla förmiddagar och Torsgatan 22 vanligen alla eftermiddagar).

Chefsingenjör (27).

Tennander, S. A. V., för avdelningarna för distribution och uppbörd samt taxor, ackvisition och propaganda.

Kamrerare (2 kl.) (20).

Lindqvist, C. E. O.

Gasverket.

Torsgatan 22, Va. (postgirokonto nr 60); t. »gasverket»; expeditiöns-tid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—13,30); mottagnings-tid för chefsingenjör, kontorschef och avdelningschefer: 14—15 (lördagar och dag före helgdag 13—13,30). Beträffande koksförsäljningens och Värtagasverkets adresser och telefoner m. m. se nedan.

Vid stadens gasverk, Värtagasverket vid Lilla Värtan, tillverkas gasen numera uteslutande i en kammarugnsanläggning, bestående av sammanlagt 88 kammare. Totala kapaciteten är ca 1,250 ton kol per dygn, motsvarande en maximal gastillverkning av ca 135 miljoner m³ per år. För ugnarnas underordning användes dels generatorgas, som framställs i en särskild centralgeneratoranläggning med 14 st. gasgeneratorer, dels i vissa fall kolgas från kammarugnarna. Den erhållna koksen sorteras och utlämnas medelst 2 st. kokssorteringsverk.

Vid gasens rening erhållas ett flertal biprodukter, nämligen tjära, som i en tjärdestillationsfabrik förädlas till olika tjärprodukter, maximalt ca 15,000 ton per år, ammoniak, som bearbetas till svavelsyra och kaustik ammoniak, maximalt sammanlagt ca 4,000 ton per år samt slutligen bensolprodukter, huvudsakligen 90-procentig motorbensol, toluol, xylol och tungbensol, maximalt sammanlagt ca 3,100 ton per år.

Som reserv för gastillverkningen finnes ett vattengasverk med 4 st. vattengasgeneratorer, vardera med en maximal kapacitet av 50,000 m³ karburerad eller 35,000 m³ okarburerad vattengas per dygn.

Fem gasklockor med en sammanlagd volym av 414,000 m³ äro i bruk, varav fyra äro belägna vid verket och en vid Sabbatsberg. För gasens distribuering finnas 2 st. pumpstationer för högttryck med tillhörande 38 st. regulatorstationer, som huvudsakligen förse stadens ytterområden och övriga förorter med gas samt en pumpstation för medeltryck med tillhörande 9 st. regulatorstationer för de centrala stadsdelarna. Totala längden av högttrycks- och medeltrycksledningarna är ca 81 km och av lågtrycksledningarna ca 668 km.

Gasen användes numera helt och hållet för värmeändamål och förbrukningen fördelar sig med ca 60 % till hushållen och ca 40 % till industrien.

Reglemente m. m. Reglemente för begagnande av gas från Stockholms gasverk, antaget av SF 16 dec. 1912 (Kf 1912: nr 101), med ändr. Taxa för gas, levererad från Stockholms gasverk, fastställt av ÖA 5 jan. 1924, med därvidtagna ändringar betr. gaspriset; fr. o. m. 1 jan. 1928 utgjorde gaspriset 10 öre per kbm (med rabatt för större förbrukning). Jämlikt bemyndigande av SF har industriverks-

¹⁾ Debiteringskontoret ombesörjer jämväl för gatunämndens räkning debitering av gaturenämningsavgifter.

styrelsen beslutat höja gaspriset den 15 dec. 1939 med 2 öre per kbm samt den 29 mars 1940 med ytterligare 8 öre per kbm, varefter priset sålunda utgick med 20 öre per kbm med rabatt för större förbrukning. Industriverksstyrelsen har senare beslutat sänka gaspriset dels den 11 nov. 1940 i form av ökad rabatt vid större förbrukning, dels den 15 juni 1942 med genomgående 2 öre per kbm och den 21 dec. 1942 med ytterligare 2 öre per kbm för grundpriset och första rabattsteget samt med 1 öre per kbm för andra rabattsteget. Priset utgår sålunda från den 2 jan. 1943 eller därefter skedd avläsning med 16 öre per kbm samt med resp. 11 och 9 öre per kbm vid en förbrukning överstigande 1 600 resp. 3 600 kbm per år. SF hava fastställt bestämmelser rörande leverans av gas till Sundbyberg (29 april 1912), till Råsunda (16 juni 1913), till Nya Hagalund (29 juni 1914) och till Huvudsta (20 juni 1929). SF hava därjämte be- myndigat industriverksstyrelsen att besluta om leverans av gas till enstaka anläggningar utom staden.

Chefsingenjör (27).

Pilo, C.-W. (förrordn. t. o. m. ³⁰/₄ 1946).

Kontorschef (21).

Tegnér, U. V.

Förvaltningen.

Bokföringskontoret.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Widfond, S. A.

Förste kammarsskrivare (17).

Alsén, J. A. H.; Hultström, F. G.; Nord, I. Ch. W.

Kontorsassistenter (13).

Staaf, H. K.; Runblom, K. G. H., tjl. (se sid. 229), *tf.* Ericsson, E.-A.; Schalin, M. H.

En kontorssskrivare (9), två första kontorsbiträden (7), ett kontorsbiträde (5), två e. o. kontorsbiträden (V), (därav ett tjl.), två extra kontorsbiträden (2,400 kr.).

Kassakontoret.

Kassör (18).

Ullman, P. R.

Kontorsassistent (13).

Sjöstedt, K. B. E., tjl. (se sid. 102), *tf.* Lind, C. O.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Lind, C. O. (se ovan).

En *expeditionsvakt* (6).

Kansliet.

Korrespondensavdelningen.

Förste kammarsskrivare (17).

Larsson, C. J.

Kontorsassistent (13).

Lundberg, N. S.

En *kontorssskrivare* (9), ett första *kontorsbiträde* (7), två e. o. *kontorsbiträden* (V), ett extra *kontorsbiträde* (2,040 kr.).

Registraturen.

Kammarsskrivare (15).

Forssell, K. G.

Kontorsassistent (13).

Ernsell, H. F.

En *extra kontorsassistent* (4,020 kr.), ett första *kontorsbiträde* (7), två extra *kontorsbiträden* (2,040 kr.).

En *förste expeditiionsvakt* (8), en *extra expeditiionsvakt* (2,580 kr.), två *kontorsvakter* (1,200 kr.).

Koksförsäljningen.

Torsgatan 22, Va. (postgirokonto nr 60); t. »gasverkets koksförsäljning»; *expeditionstid*: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—13,30).

Inköpschef (24).

Vakant, *tf.* Carell, S. T. (i viss omfattning).

Förste kammarsskrivare (17).

Carell, S. T. (se även ovan).

Kammarsskrivare och kassör (15).

Håkansson, G. H.

Kammarsskrivare (15).

Sabel, G. E.

E. o. eldningskonsulenter (XV).

Tjelder, V. F. I. C:son, tjl. (se sid. 248), *tf.* Eriksson, N. S.

Kontorsassistent (13).

Holm, C. E. A.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Ericsson, E.-A. (se ovan).

En *extra eldningskonsulent* (4,200 kr.), två *extra kontorsassistenter* (4,020 kr.),

IV

ett *första kontorsbiträde* (7), två *kontorsbiträden* (5), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), tolv *extra kontorsbiträden* (2,400—1,860 kr.), en *kontorsvakt* (1,380 kr.).

Värtagasverket.

Värtan; t. 23 30 90; *expeditionstid*: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—13,30).

Förste ingenjör (24).

Lidberg, K. S.

Gastillverkningsavdelningen.

Driftsingenjör (22).

Fredriksson, V. J. V.

Förste gasmästare (17).

Carlsson, E. T.

Gasmästare (15).

Ståhl, F. E.; Sandberg, K. J.; Rudberg, K. A.
K.: Eklund, S. S. E.

Biproduktsavdelningen.

Ingenjör (20).

Strömberg, B. W.

Förste gasmästare (17).

Eriksson, J. G.

Verkstadsavdelningen.

Ingenjör (20)

(nuv. inneh. kvarstår å 1911 års lönestat: lönegrupp gg 14, konjunkturtillägg 2,000 kr., bo-
stad, värme, lyse och planteringsland).

Dahlin, O. B.

Förste gasmästare (17).

Anderson, E. D., tj., *tf.* Gustafsson, K. E.

Gasmästare (15).

Gustafsson, K. E., tj. (se ovan), *tf.* Söderström,
A. G. J.

Koksavdelningen.

Ingenjör (20).

Jeanson, K. B. H.

Förste gasmästare (17).

Parmér, C. G.

Gasmästare (15).

Vakant, *tf.* Österholm, N. E.

Byråavdelningen.

Byråingenjör (22).

Molin, A. G.

E. o. ingenjör (XX).

Kignell, E. P.

Konstruktör (16).

Bjelving, C. M.

E. o. ritare (XIV).

Lindström, G. H.; Sköld, H. O. T.

En *e. o. ritare* (XI), ett *e. o. ritbiträde* (VII).

Laboratoriet.

Laboratorieföreståndare (21).

Qvarfort, S. G.

E. o. ingenjör (XX).

Dahlbeck, S. W.

Extra ingenjör (5,400 kr.).

Waldenström, S. E.

Förste kemister (16).

Malmgren, O. Ch.; Ohlsson, E. O. B.

E. o. kemister (XIV).

Asplund, B. G. R.; en vakant, *tf.* Rehnberg,
E. G.

En *e. o. laborant* (XII), två *extra kemister* (6,660—5,000 kr.), två *extra laboranter* (3,480—3,180 kr.).

Bokföringsavdelningen.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Idholm, K. G.

Förste kammarskrivare (17).

Andersson, V. G.

Kammarskrivare (15).

Jaensson, K. B.; Sköld, E. E. E.; Rehnberg, A. O.;
Hultell, I. G. R.

Kontorsassistenter (13).

Stenfalk, A. G.; Sevell, A. W. F.; Weimer, H. D.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Åkerberg, A. G. W.

En *extra kontorsassistent* (4,020 kr.), ett *första kontorsbiträde* (7), två *e. o. kontorsbiträden* (V), fyra *extra kontorsbiträden* (2,400—2,040 kr.), två *kontorsvakter* (1,380—1,200 kr.).

Förrådskontoret.

Förrådsförvaltare (19).

Bergstrand, K. H.

Förste kammarsskrivare (17).

Törngren, B. T. O.

Kammarsskrivare (15).

Strandberg, K. W.; Ericson, H. T. S.

Kontorsassistent (13).

Mesterton, C. J.; Lind, J. I. F.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Lönnervall, K. I. A.

Förrådsmästare (2 kl.) (13).

Andersson, K.

Tre förrådsvakter (6), två extra kontorsbiträden (2,040 kr.).

Nybyggnadsavdelningen.

E. o. arbetschef (XXII).

Hainer, N. G.

E. o. förste gasmästare (XVII).

Bäckman, G. A.

E. o. ritare (XIV).

Mattson, A. R.; Landell, K.

En e. o. gasförmän (XI).

Dessutom vid Värtagasverket: fem förste gasförmän (13), fem gasförmän (1 kl.) (12), tretton gasförmän (2 kl.) (11), två extra gasförmän (4,404—3,540 kr.), ett e. o. gasmästarbiträde (IX), två extra gasmästarbiträden (3,720—3,420 kr.), sex portvakter, tillika kontrollanter (7), en extra portvakt (2,760 kr.) samt (vid 1944 års början) 422 arbetare.

Distributionens första avdelning.

Förste ingenjör (24).

Hybinette, N. F.

Rörnätsavdelningen.

Ingenjör (20).

Wilner, H. A. S.

Extra ingenjörer (5,400 kr.).

Wahlgren, E. G.; Edman, G. A.

Förste gasmästare (17).

Larsson, E. J.

Gasmästare (15).

Königsson, E. R.; Gustafsson, A. E.

Föreståndare för kartbyrån (15).

Stenberg, N. G.

E. o. ritare (XIV).

Dahl, H. O. R.

En e. o. ritare (XI) (vakant), ett e. o. ritbiträde (VII), fem extra ritbiträden (2,460—2,040 kr.), en kontorsvakt (1,200 kr.).

Mätare- och kontrollavdelningen.

Ingenjör (20).

Marnell, J. V.

Biträdande ingenjör (18).

Stenberg, C. F. L.

E. o. underingenjörer (XVII).

Levander, G. E.; Tärnström, N. A.

Extra ingenjör (4,800 kr.).

Lilje, C.-G.

Gasmästare (15).

Edlund, E. K.

Kammarsskrivare (15).

Nilsson, G. D.; Fröding, V. K. H.

Kontorsassistent (13).

Tidal, A. F.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Hörmark, A.

Förste kontorsskrivare (11).

Fogelström, J. Gabriella.

Ett första kontorsbiträde (7), fem extra kontorsbiträden (2,400—2,040 kr.), två kontorsvakter (2,340—1,020 kr.).

Förrådskontoret.

Förrådsförvaltare (19).

Rossing, C. A. E.

Förste kammarsskrivare (17).

Bergschöld, F. E.

Kammarsskrivare (15).

Fredrikson, E. G.; Samuelson, K. A. V.

IV

Kontorsassistent (13).

Vakant.

Förrådsmästare (2 kl.) (13).

Benell, D. E.

Ett *gasmästarbiträde* (9), två *förråds-
vakter* (6), två *kontorsbiträden* (5), två *extra
kontorsbiträden* (2,400 kr.), en *kontorsvakt*
(1,380 kr.).

Dessutom vid distributionens första avdel-
ning: en *gasförman* (1 kl.) (12), tre *gasför-
män* (2 kl.) (11), en *e. o. gasförman* (2 kl.)
(XI), en *gasförman* (3 kl.) (10), ett *extra
gasmästarbiträde* (3,120 kr.), en *klockvakt*
(5) samt (vid 1944 års början) 144 arbetare.

Distributionens andra avdelning.

Förste ingenjör (24).

Cederström, E. B.

Byrå för tekniska utredningar.

Byråingenjör (22).

Holmgren, G. M. (se nedan).

Ingenjör (20).

Wennerbärg, P. A.

E. o. ingenjör (XX).

Holmqvist, R. F. R.

Biträdande ingenjör (18).

Hamberg, H. G. S.

Konstruktör (16).

Vakant.

E. o. ritare (XIV).

Engnes, G. E.

En *e. o. laborant* (XII), tjl., en *extra
ritare* (4,320 kr.), ett *e. o. ritbiträde* (VII),
en *kontorsvakt* (1,560 kr.).

Provökot.

Torsgatan 26, Va.

E. o. hemkonsulenter (XI).

Engnes, f. Frisk, Margit M. L.; Cadenius, f.
Almgren, B. Constance M.

**Installations- och verkstadsavdel-
ningen.**

Ingenjör (20).

Larsson, K.

Förste gasmästare (17).

Södergård, E. E. E.; Mårtenson, K. H.

Förste kammarskrivare (17).

Gillstedt, A. H.

Kontorsassistent (13).

Ceder, O. V.

Ett *första kontorsbiträde* (7), två *extra
kontorsbiträden* (2,040 kr.), en *kontorsvakt*
(1,200 kr.).

**Ackvisitionsavdelningen samt kund-
tjänst.**

Byråingenjör (22).

Holmgren, G. M. (se ovan).

Ingenjör (20).

Nilsson, B. M.

Norra utställningen.

*Kungsgatan 54, C.; t. »gasverket»; utställ-
ningen hålles öppen 8,30—16,30.*

Utställningsföreståndare (17).

Harlén, C. G.

Ett *e. o. utställningsbiträde* (X), ett
kontorsbiträde (5).

Södra utställningen.

*Blå Bodarna 4, Sö.; t. »gasverket»; ut-
ställningen hålles öppen 8,30—16,30.*

E. o. utställningsföreståndare (XIII).

Pettersson, E. G. E.

Dessutom vid distributionens andra avdel-
ning: två *gasförmän* (1 kl.) (12), en *e. o.
gasförman* (1 kl.) (XII), två *gasförmän*
(2 kl.) (11), en *e. o. gasförman* (2 kl.) (XI),
en *värmeledningsskötare* (7), en *automo-
bilförare* (7), tre *portvakter* (1 kl.) (6) samt
(vid 1944 års början) 92 arbetare.

Dessutom vid gasverket följande vakanta be-
fattningar och tjänster, på vilka förordnanden
ej utfärdats:

En *e. o. biträdande ingenjör* (XVIII),
en *kammarskrivare* (15), en *e. o. eldnings-
konsulent* (XV), en *e. o. kontorsassistent*
(XIII), en *e. o. gasförman* (2 kl.) (XI), ett *gas-
mästarbiträde* (9), ett *första kontorsbiträ-
de* (7), en *automobilförare* (7), en *e. o. expe-
ditionsvakt* (VI).

Elektricitetsverket.

Tulegatan 13 (postadress: Stockholm 19; postgirokonto nr 80); t. >elverket; expeditionstid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—13,30); mottagningstid för chefsingenjör och avdelningschefer: 14—15 (lördagar och dag före helgdag 13—13,30).

Stadens behov av elektrisk energi tillgodoses genom två av staden anlagda elektricitetsverk, nämligen ett ångkraftverk, benämnt Värtaverket, och ett vattenkraftverk, benämnt Untraverket, samt genom överförande av elektrisk energi från Lanforsens och Krångede kraftverk, i vilka staden är delägare. Den från Untraverket, Lanforsen och Krångede erhållna elektriska energien transformeras vid Värtaverket och Skanstull till lägre spänning. För transformering m. m. hava i olika delar av staden inrättats understationer (se sid. 227).

Värtaverket, som numera i huvudsak tjänstgör som spetsbelastnings- och reservstation, har en maskineffekt av omkr. 110,000 kW.

Vid Untraverket, som är beläget i Söderfors socken i Uppsala län, erhålles vattenkraften från ett antal av staden inköpta forsar i Dalälven. Från Untraverket kunna 38,000 kW erhållas (fem turbiner, därav fyra å 7,500 och en å 9,000 kW).

Staden har tillsammans med Sandvikens jernverksaktiebolag utbyggt den nedanför Untraverket i Dalälven belägna Lanforsen. För detta ändamål har bildats ett bolag, Lanforsens kraftaktiebolag, i vilket Stockholms stad ingått som delägare med $\frac{2}{3}$ och Sandvikens jernverksaktiebolag med $\frac{1}{3}$ av aktiekapitalet. F. n. erhåller staden intill 18,000 kW från Lanforsen och beräknas, när fallet är fullt utbyggt, kunna erhålla 24,000 kW.

Staden har vidare förvärvat 2,100 aktier i Krångede aktiebolag och därigenom erhållit delägar rätt med $\frac{6}{35}$ i bl. a. Krångedefallen, de mest betydande fallen i Indalsälven. Genom nyemissioner 1941 och 1943 har staden förvärvat ytterligare 2,100 aktier. Det sammanlagda aktieinnehavet utgör sålunda 4,200 st. (Övriga delägare i nämnda bolag äro Sandvikens jernverk, Fagersta bruk, SKF-Hofors bruk, Bergslagens gemensamma kraftförvaltning, Korsnäsverken och Sydsvenska kraftaktiebolaget.) Den å staden ankommande andelen av effekten beräknas vid fullständig utbyggnad enbart av Krångedefallen komma att uppgå till c:a 28,000 kW, räknat vid fördelningsstationen i Horndal. Leveransen av energi från Krångede började den 13 juli 1936. Vid nuvarande utbyggnad utgör Stockholms andel 18,800 kW, räknat i Horndal.

Den till konsumenterna levererade elektriska energien utgöres av likström, 2×220 V och 600—800 V, trefasström 3×220 V, 380/220 V, 6,000 V och 30,000 V. För borgerliga behov utgjorde under år 1943 likström 2×220 V

51 % och trefasström 3×220 och 380/220 V 46 %. Likströmsförbrukningen hålles praktiskt taget konstant, under det att tillväxten kommer på växelströmssystemet. För transformeringen till lågspänd växelström hava inom olika delar av staden anordnats iialles 288 transformatorstationer och -kiosker samt 7 stolptransformatorer.

För att tillförsäkra staden möjlighet att fylla dess framtida behov av vattenkraft har staden inköpt aktier i aktiebolaget Svarthålsforsen och därmed samt sedermera förvärvat äganderätten till sammanlagt 13,8 m av den i Indalsälven belägna Svarthålsforsen. Forsen, som ännu icke är utbyggd, beräknas fullt utbyggd och efter vissa sjöregleringar kunna lämna 45,000 kW.

Under år 1938 har för aktiebolaget Svarthålsforsen förvärvats majoritet även i den till 64,6 m uppgående fallhöjden i Järpströmmen mellan sjöarna Kallsjön och Liten i Undersåkers socken. Den 15 juni 1939 beviljade stadsfullmäktige 27,225,000 kr. som lån till aktiebolaget Svarthålsforsen för anläggning av kraftverk i Järpströmmen jämte sjöregleringar och den 29 oktober 1941 ytterligare 7,130,000 kr. eller sammanlagt 34,355,000 kr. Arbetet med Järpströmmens utbyggnad påbörjades under år 1939 och beräknas bliva färdigt under år 1944.

För överförande av kraft från Järpströmmens kraftverk till Horndal beviljade stadsfullmäktige den 29 oktober 1941 12,000,000 kr. såsom lån till aktiebolaget Svarthålsforsen dels för att användas av bolaget självt för en kraftledning Järpströmmen—Krångede, dels för att tillhandahållas linjeaktiebolaget Krångede—Horndal för en kraftledning Ljusdal—Horndal. Den 15 juni 1942 beviljade stadsfullmäktige ytterligare 4,000,000 kr. till en kraftledning Krångede—Ljusdal. Linjeaktiebolaget Krångede—Horndal, som registrerades den 24 oktober 1941 med uppgift att bygga och driva anläggningar för elektrisk kraftöverföring mellan Krångede och Horndal, har ett aktiekapital av 450,000 kr., varav aktiebolaget Svarthålsforsen äger aktier till ett nominellt värde av 330,000 kr. och Krångede aktiebolag 120,000 kr.

Distributionen av elektrisk energi ombesörjes i regel direkt av elektricitetsverket, men beträffande Brännkyrka och Enskede församlingar (utom Liljeholmen och de kommunala stadsplaneområdena) samt vissa angränsande delar av Nacka församling handhaves distributionen av den av elektricitetsverket levererade elektriska energien av ett särskilt av konsumenterna under stadens medverkan bildat aktiebolag, Brännkyrka och Nacka elektriska distributionsaktiebolag. Detta bolag har ett aktiekapital av 950,000 kr., varav staden äger aktier till ett nominellt värde av 830,500 kr.

Beträffande formerna för stadens representation i ovan omnämnda aktiebolag (jfr sid. 374) må nämnas, att staden i Brännkyrka och Nacka elektriska distributionsaktiebolag representeras av

IV

industriverksstyrelsen, som äger att å bolagsstämma rösta för stadens aktier ävensom utöva övriga på aktieinnehavet grundade befogenheter. I Lanforsens kraftaktiebolag, Krågeda aktiebolag och aktiebolaget Svarthålsforsen tillkomma däremot nämnda befogenheter drätselnämnden, ehuru med den inskränkningen, att nämnden vid utseende av stadens representanter i styrelsen för Lanforsens kraftaktiebolag är bunden av bolagsordningens föreskrift, att ordföranden i industriverksstyrelsen, direktören för gas- och elektricitetsverken och chefsingenjören vid elektricitetsverket skola vara självskrivna ledamöter samt förste ingenjören för elektricitetsverkets drift självskrivnen suppleant i bolagets styrelse, ävensom att de övriga ledamöter och suppleanter i bolagets styrelse, som staden äger rätt att utse, skola utses bland industriverksstyrelsens ledamöter och suppleanter.

Industriverksstyrelsen har bemyndigats att ingå som medlem i Dalälvens vattenregleringsföretag, som utgör en sammanslutning av ägare till vattenfall i Dalälvens flodsystem och har till ändamål att till gemensam nytta för medlemmarna reglera vattenframrinningen i Dalälven och dess tillflöden. Med hänsyn till stadens äganderätt till större delen av Svarthålsforsen och Järpströmmen (se ovan) har aktiebolaget Svarthålsforsen ingått som medlem i Indalsälvens vattenregleringsföretag.

Reglemente m. m. Reglemente för begagnande av elektrisk energi från Stockholms elektricitetsverk, antaget av SF 16 dec. 1912 (Kf 1912: nr 102), med ändr. Taxa för elektrisk energi, levererad från Stockholms elektricitetsverk, antagen av SF 16 nov. 1936. SF hava bemyndigat industriverksstyrelsen att besluta om leverans av elektrisk energi till enstaka elektriska anläggningar utom staden samt att besluta om ev. erforderliga krisåtgärder. Normaltaxorna för lågspänd ström äro 25 öre per kWh, G kr. per år + 10 öre per kWh samt 2 G kr. per år + 6 öre per kWh, där G är en grundavgift bestämd efter lägenhetens storlek och art. Därfjärnt finnas effektgränstaxa, motortaxa (12 kr. per måtare och år + 12 öre per kWh) och värmataxa samt ett antal under avveckling varande specialtaxor. På ovannämnda avgifter har från den 1 jan. 1940 utgått ett kristillägg av 10 %.

Chefsingenjör (27).

Laurell, K. J. (förordn. t. o. m. ³¹/₁ 1946), för avdelningarna för drift, produktion och fördelning i stora drag av energi med därtill hörande utvidgnings- och byggnadsarbeten samt förråd.

Kontorschef (21).

Pihlstedt, E. E.

Bokföringskontoret.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Edholm, J. A.

Förste kammarsskrivare (17).

Österman, G. H.; Bergwall, C. T.; Fagerell, J. V. W.

Kammarsskrivare (15).

Wunge, N. G. J.; Guldbrand, S. G.; Söderberg, K. S.

Kontorsassistenter (13).

Jacobsson, E. H., tjl. (se sid. 380); Rapp, A. M.; Lind, G. A.

Ett *första kontorsbiträde (7)*, två *e. o. kontorsbiträden (V)*, två *extra kontorsbiträden (2,400—2,220 kr.)*, ett *extra expeditionsvaktsbiträde (1,200 kr.)*.

Kassakontoret.

Förste kassör (19).

Carlsson, A. T.

Förste kammarsskrivare och kassörer (17).

Morén, O. W.; Blom, E. H.

Kammarsskrivare (15).

Hellgren, H. M.

En *e. o. förste kontorist (X)*, ett *första kontorsbiträde (7)*, två *extra polletrräknare (2,040—1,200 kr.)*, ett *extra expeditionsvaktsbiträde (1,200 kr.)*.

Kansliet.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Gustafsson, K. F.

Förste kammarsskrivare (17).

Danielson, G. L.; Ålsén, E. D. J.

Kontorsassistenter (13).

Thörne, O. F.; Ljungsäter, N. R.

En *kontorsskrivare (9)*, sex *första kontorsbiträden (7)* (därav två tjl., ett för tjänstgöring vid stadskansliet och ett för tjänstgöring vid idrotts- och friluftsstyrelsen), ett *kontorsbiträde (5)*, tre *e. o. kontorsbiträden (V)*, fyra *extra kontorsbiträden (2,760—2,400 kr.)*, tre *extra telefonister (2,160 kr.)*, en *extra förste expeditionsvakt (3,078 kr.)*, sex *extra expeditionsvaktsbiträden (1,380—1,020 kr.)*.

Driften.

Förste ingenjör (24).

Berg, O. T.

Centrala driftkontoret och understationerna.

Driftsingenjör (22).

Holmqvist, E. T.

Ingenjör (20).

Nyquist, B. L. F.

E. o. ingenjör (XX).

Lindborg, D. E.

Extra biträdande ingenjör
(4,800 kr.).

Colding, K. G. S.

Extra underingenjör (4,800 kr.).

Björkegren, E. A.

Förste elmästare (17).

Nyberg, J. W.

Elmästare (15).

Sundberg, J. T.; Dahlqvist, A. M.; Rohdin, L. S.

Tulestationen.

Kungstensgatan 23 (postadress: Stockholm 19); t. 32 27 57.

En *förste elförman* (13), tre *elförmän* (1 kl.) (12), fyra *elförmän* (3 kl.) (10), en *e. o. elförman* (3 kl.) (X).

Brunkebergssstationen.

Mäster Samuelsgatan 21, C.; t. 11 08 73.

En *förste elförman* (13), tre *elförmän* (1 kl.) (12), fyra *elförmän* (3 kl.) (10).

Östermalmsstationen.

Gunshornsgatan 2, Ö.; t. 62 60 53.

En *förste elförman* (13), två *elförmän* (1 kl.) (12), fem *elförmän* (3 kl.) (10), en *e. o. elförman* (3 kl.) (X).

Kronobergsstationen.

Kungsholmsgatan 55—57, K.; t. 50 75 06.

En *förste elförman* (13), tre *elförmän* (1 kl.) (12), fyra *elförmän* (3 kl.) (10).

Katarinastationen.

Kapellgränd 12, Sö.; t. 41 37 76.

En *förste elförman* (13), tre *elförmän* (1 kl.) (12), fyra *elförmän* (3 kl.) (10), en *e. o. elförman* (3 kl.) (X).

Högalidsstationen.

Krukmakargatan 33, Sö.; t. 43 14 57.

En *förste elförman* (13), tre *elförmän* (1 kl.) (12), fyra *elförmän* (3 kl.) (10).

Djurgårdsstationen.

Djurgården, Ö.; t. 61 38 23.

Driften automatisk.

Enskedestationen.

Enskede 1; t. 49 46 10.

Fyra *elförmän* (1 kl.) (12).

Nybohovsstationen (Brännkyrka).

Stockholm 9; t. 45 30 90.

Fyra *elförmän* (3 kl.) (10).

Lillsjöstationen (Bromma).

Lillsjönäs, Ulvsunda; t. 25 68 02.

Fyra *elförmän* (1 kl.) (12), en *elförman* (3 kl.) (10).

Danviksstationen.

Alsnögatan 12, Sö.; t. 43 92 33.

Driften automatisk.

Solvallastationen (Spånga).

Bromsten; t. 28 05 42.

Driften automatisk.

Skanstullsstationen.

Södra Hammarbyhamnen; t. 41 92 38.

En *förste elförman* (13), två *elförmän* (1 kl.) (12), en *e. o. elförman* (1 kl.) (XII).

Ängbystationen.

Ängby; t. 37 09 25.

Driften automatisk.

Dessutom tio helautomatiska likriktarestationer.

Untraverket.

Postadress: Orrskog; t. Tierp 57.

Driftsingenjör (22).

Hollstein, J. A. G.

Förste elmästare (17).

Eriksson, A. A.

Förste kammarskrivare (17).

Johanson, G. M.

En *förste elförman* (13), sex *elförmän* (1 kl.) (12) (därav två tjl. för tjänstgöring vid Lanforsens kraftaktiebolag), en *e. o. elförman* (1 kl.) (XII), fyra *elförmän* (3 kl.) (10), ett *elmästarbiträde* (9), ett *extra expeditiöns-vaktsbiträde* (1,200 kr.).

IV

Värtaverket.

Värtan; kontoret: t. 62 44 23, 62 44 24;
kontrollrummet: t. 62 44 47; maskin-
mästarkontoret: t. 60 40 29.

Driftsingenjör (22).

Gustavsson, F. H.

Ingenjör (20).

Svedblad, P. T.

E. o. ingenjör (XX).

Larsson, Karl E.

Maskinmästare (17).

Ström, P. G.

Förste elmästare (17).

Hellström, O.

Övermaskinister (15).

Pettersson, J. E.; Arbin, J. V.; Bengtsson, K. G.

Elmästare (15).

Andersson, A.; Eriksson, G. L. Hj.

E. o. elmästare (XV).

Lenholm, M.; Atterby, F. A. T.

Sex ångmaskinistförmän (13) (därav två tjl. och förordn. som e. o. elmästare (XV), se ovan), sexton ångmaskinister (12) (därav fyra tjl., två för tjänstgöring vid fastighetskontoret samt två förordn. som ångmaskinistförmän (13)), fem e. o. ångmaskinister (XII), därav fyra tjl., en för tjänstgöring vid Norrtulls sjukhus samt tre förordn. som ångmaskinister (12), fyra extra ångmaskinister (4,380 kr.), fyra förste elförmän (13), två elförmän (1 kl.) (12), fyra elförmän (3 kl.) (10), två e. o. elförmän (3 kl.) (X), ett elmästarbiträde (9), ett e. o. elmästarbiträde (IX).

Kammarsskrivare (15).

Trotter, J. K.

En e. o. ritare (XI), ett e. o. kontorsbiträde (V), ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.), en e. o. portvakt (VI), ett extra expeditionsvaktsbiträde (1,020 kr.).

Dessutom för driften i dess helhet: fyra förste elförmän (13), tre elförmän (1 kl.) (12), fem elförmän (3 kl.) (10), en e. o. elförman (3 kl.) (X), ett elmästarbiträde (9), två e. o. elmästarbiträden (IX), två extra kontorsbiträden (2,400—2,040 kr.), ett extra expeditionsvaktsbiträde (1,380 kr.) samt (vid 1944 års början) 219 arbetare.

Elektriska anläggningsavdelningen.

Förste ingenjör (24).

Andreasson, E. M.

Ingenjör (20).

Ryman, E. S.

Biträdande ingenjör (18).

Berglund, E. M.

E. o. biträdande ingenjör (XVIII).

Larsson, J. E.

Konstruktörer (16).

Ericson, N. B.; Lantz, C. A.; Hanström, C. H.

E. o. konstruktör (XVI).

Frisk, E. Hj. Hj:son; Jensen, B. O. H.

Ritare (14).

Sköld, E. W.; Hammarberg, L. B.; Larsson, E.

E. o. ritare (XIV).

Kindahl, H. S.; Löfman, L. G.

En e. o. ritare (XI), ett e. o. ritbiträde (VII), två extra ritare (4,536 kr.), ett extra expeditionsvaktsbiträde (1,200 kr.).

Förste elmästare (17).

Johansson, F. A. A.

Elmästare (15).

Andersson, E. O.; Sahlin, K. S. J.; Bengtsson, D.

E. o. elmästare (XV).

Sjöström, J. F.

En elförman (1 kl.) (12), en e. o. elförman (1 kl.) (XII), två elförmän (2 kl.) (11), tre elmästarbiträden (9) (därav en vakant), ett e. o. elmästarbiträde (IX) (tjl. och förordn. som elmästarbiträde (9)) samt (vid 1944 års början) 50 arbetare.

Distributionens första avdelning.

Förste ingenjör (24).

Lundberg, T.

Ingenjörer (20).

Egnell, E. A.; Wrangel, H. W.

Biträdande ingenjör (18).

Rosenqvist, C. A. B.

E. o. underingenjörer (XVII).

Fällman, C. R.; Lindahl, V. E.; Svensson, L. H. V.

Förste elmästare (17).

Vakant, tf. (i viss omfattning) Almsäter, W. V.

Elmästare (15).

Mellström, K. F. A.

E. o. elmästare (XV).

Godeau, N. F. W.

E. o. besiktningsmän (XV).

Hilldén, E. T.; Dahlroth, J. A.

Extra besiktningsman (4,560 kr.).

Abrahamson, C.-H. A.

E. o. ritare (XIV).

Lindeberg, H. W.

En *elförman* (1 kl.) (12), tre *e. o. elförmän* (1 kl.) (XII), en *elförman* (2 kl.) (11), en *e. o. elförman* (2 kl.) (XI), en *elförman* (3 kl.) (10), en *e. o. elförman* (3 kl.) (X), en *extra elförman* (3,660 kr.), ett *elmästarbiträde* (9), ett *extra elmästarbiträde* (3,120 kr.), tre *besiktningsmedhjälpare* (2,580—1,560 kr.) samt (vid 1944 års början) 91 arbetare.

Förste kammarsskrivare (17).

Mathson, L. A. W.

Kammarsskrivare (15).

Kristoffersson, J.; Holmberg, O. G:son; Wisell, E. B.

Kontorsassistenter (13).

Nilsson, E. G.; Runngren, E. G. K.

En *extra kontorist* (3,210 kr.), två *första kontorsbiträden* (7), två *kontorsbiträden* (5), fyra *e. o. kontorsbiträden* (V), fem *extra kontorsbiträden* (2,400—1,860 kr.), ett *extra ritbiträde* (2,580 kr.), sex *expeditionsvaktsbiträden* (1,380—1,200 kr.).

Distributionens andra avdelning.*Förste ingenjör (24).*

Welmer, P. G.

Extra ingenjör (5,400 kr.).

Hörsta, S. G.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Sundstrand, G. D.

Förste kammarsskrivare (17).

Grandell, J. G.

Kammarsskrivare (15).

Wirén, C. G. L.; Lanbert, K. G. L.; Karlén, K. Hj. H.

E. o. besiktningsman (XV).

Kjellberg, G. R.

Två *e. o. elmästarbiträden* (IX), tre *extra elmästarbiträden* (3,552—2,940 kr.), fyra *första kontorsbiträden* (7), två *kontorsbiträden* (5), sex *e. o. kontorsbiträden* (V), åtta *extra kontorsbiträden* (2,400—1,860 kr.), tre *extra expeditionsvaktsbiträden* (1,380—1,200 kr.).

Utställning.

Regeringsgatan 11, C.; t. 10 66 27, 20 10 02; öppen 8,30—16,30.

E. o. utställningsföreståndare (XVII).

Sjövqvist, F. R.

E. o. ackvisitör (XV).

Porne, T. F.

Ett *e. o. utställningsbiträde* (XII), en *e. o. hemkonsulent* (XI), ett *e. o. utställningsbiträde* (VIII), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), ett *extra expeditionsvaktsbiträde* (1,560 kr.).

Ledningsnät och gatubelysning.*Förste ingenjör (24).*

Block, J. L.

Byråingenjör (22).

Larsson, K. Elov.

E. o. arbetschef (XXII).

Swenning, R.

Ingenjörer (20).

Bergstedt, A. E.; Åke, N. O.

E. o. biträdande ingenjör (XVIII).

Nordin, B. F.

Underingenjör (17).

Igelström, H. V.

Kammarsskrivare (15).

Ramberg, J. S.; Gilljam, E. W., tjl. (se sid. 230),
tf. Runblom, K. G. H.

Föreståndare för kartbyrån (15).

Asplund, G. A.

Ritare (14).

Sandell, F. E. V.

E. o. ritare (XIV).

Ivræus, K. Y. L.

Sex *e. o. ritare* (XI) (därav en tjl. för tjänstgöring vid gasverket), tre *e. o. ritbiträden* (VII), sju *extra ritbiträden* (2,760—2,220 kr.), ett *kontorsbiträde* (5), två *e. o. kontorsbiträden* (V), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.).

IV

Förste elmästare (17).

Gårdhner, C. L. S.; Bengtsson, J. A.

Elmästare (15).

Aronsson, C. G.; Engström, F. J.; Damberg, O. E.

Dessutom vid ledningsnät och gatubelysning:
fem *elförmän* (1 kl.) (12), tre *e. o. elförmän*
(1 kl.) (XII), sex *elförmän* (2 kl.) (11), en
e. o. elförman (2 kl.) (XI) en *elförman* (3
kl.) (10), två *e. o. elförmän* (3 kl.) (X) (därav
en tjl. och förordn. som *e. o. elförman* (2 kl.)
(XI)), tre *elmästarbiträden* (9), sex *e. o. el-
mästarbiträden* (IX) (därav en tjl. för tjänst-
göring vid gasverket), nio *extra elmästarbiträ-
den* (3,216—1,740 kr.) samt (vid 1944 års bör-
jan) 213 arbetare.

Byrå för tekniska utredningar m. m.

Byråingenjör (22).

Erikson, E.

E. o. ingenjör (XX).

Olsson, G. I.

Extra ingenjör

(med partiell tjänstgöring; för vissa utrednings-
arbeten rörande vattenkraftsfrågor m. m.)
(4,560 kr.).

Sundelin, C. H. J.

E. o. luftskyddsassistent (XVIII).

Gilljam, E. W.

E. o. konstruktör (XVI).

Ericson, E. G.

Mekaniska verkstaden m. m.

Ingenjör (20).

Hogen, K.

E. o. förste elmästare (XVII).

Brandt, G. A.

Elmästare (15).

Brandt, G. A., tjl. (se ovan).

Två *elförmän* (1 kl.) (12), en *elförman*
(3 kl.) (10), två *automobilförare* (7) samt
(vid 1944 års början) 59 arbetare.

Uppbördsavdelningen.

Intendent (2 kl.) (21).

Jörne, T.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Gustafsson, K. G. A.

Förste kammarskrivare (17).

Schönhult, S. I. M.; Kjellqvist, F. J. H.; Wetz-
dorff, K. E. B.; Rydberg, W. O.

Kammarskrivare (15).

Millstein, O. F. M.; Löfgren, K. R.; Widegren,
E. M.; Biriell, E. P. V.; Möller, E. O. V.;
Molin, G. P.; Jonsson, T. A.; Johnson, J. A.
G.; Halling, G. K.; O'Konor, K. E.

Kontorsassistenter (13).

Johannisson, G. W.; Westerlund, G. A. V.; Schen-
ström, G. F.; Lejdström, H. E. C. J.; Söder-
ström, S. E., tjl. (se sid. 249), *tf. Sandberg*,
E. A. M.; Hülphers, S. F.; Hofstedt, J. E.;
Hansell, B. G.; Andberg, E. G.; Carell, f. Jons-
son, Anna E.; en vakant, *tf. Carlson*, J. E.

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Carlson, J. E., tjl. (se ovan); Sandberg, E. A. M.,
tjl. (se ovan).

Förste kontorsskrivare (11).

Johannisson, Elsa E.; Carleson, f. Andersson,
Elin H.

Dessutom en *extra kontorssassistent* (4,020
kr.), en *e. o. förste kontorsskrivare* (XI), två
kontorsskrivare (9), sexton *första kontors-
biträden* (7), tretton *kontorsbiträden* (5),
nitton *e. o. kontorsbiträden* (V), trettiofyra
extra kontorsbiträden (2,400—1,860 kr.),
tio *uppbördsförmän* (12), sju *centralupp-
bördsmän* (11), sextiofyra *uppbördsmän* (10)
(därav två tjl.), tjugunio *e. o. uppbördsmän*
(X) (därav en tjl.), åtta *extra uppbördsmän*
(3,360 kr.), sex *extra uppbördsman-naaspi-
ranter* (2,580 kr.), åtta *extra expediti-
onsvaksbiträden* (1,200—1,020 kr.).

Intendentskontoret.

Intendent (2 kl.) (21).

Stenrot, J. A. T.

E. o. kamrerare (XIX).

Welin, H.

E. o. biträdande ingenjör (XVIII).

Molitor, A. W.

Förste kammarskrivare (17).

Svartengren, C. A.; Thunholm, D. N. V.; Lagerquist, K. H.

Kammarskrivare (15).

Söderlind, R. D.; Trotz, G.; Broström, T.; Eriks-
son, E. H.

Kontorsassistenter (13).

Allmér, K. G.; Gustafson, T.; Abeleen, J. G. A.;
Neveling, R. E. O., tjl.

Dessutom vid intendentskontoret: en *elför-
man* (1 kl.) (12), två *e. o. elförmän* (3 kl.)
(X), ett *första kontorsbiträde* (7), en *extra
kontorist* (3,210 kr.), fem *extra kontors-
biträden* (2,400—2,040 kr.), en *e. o. kopist*
(IV), två *expeditionsvaktsbiträden* (1,380
—1,200 kr.).

Huvudförrådet.

Kungstensgatan 23, Va.

En *förrådsmästare* (2 kl.) (13), fem *el-
mästarbiträden* (9), två *extra förrådsbi-
träden* (3,120—1,560 kr.), tre *förrådsvakter*
(6), samt (vid 1944 års början) 7 *förrådsar-
betare*.

Bromma-, Enskede-, Tule- och Värta-
förråden, se ovan.

Untraförrådet.

Se Untraverket.

Husbyggnadsavdelningen.

E. o. ingenjör (XX).

Eigert, R. E.

E. o. byggnadsingenjörer (XIX).

Andersson, G. N.; Barke, K. F.

E. o. ritare (XIV).

Carlqvist, G. A.; Malmberg, K. H.; Foberg, G.
J.; Magnusson, J. E.; Jacobson, H.

Fyra *e. o. elförmän* (3 kl.) (X), ett *extra
elmästarbiträde* (3,120 kr.), ett *extra rit-
biträde* (2,220 kr.), samt (vid 1944 års början)
48 *arbetare*.

Intendent (2 kl.) (21).

Östervall, C.-J., å indragningsstat.

*Diverse personal vid förvaltnings-
byggnaden.*

En *värmeledningsskötare* (7), tre *e. o.
portvakter* (VI), en *extra värmelednings-
skötare och gårdskar* (2,880 kr.) samt (vid
1944 års början) 18 *städerskor*.

Dessutom vid elektricitetsverket följande va-
kanta befattningar och tjänster, på vilka för-
ordnande icke utfärdats:

En *byråingenjör* (22), en *e. o. arbets-
chef* (XXII), fyra *e. o. ingenjörer* (XX), en
e. o. biträdande ingenjör (XVIII), en *förste
kammarskrivare* (17), en *e. o. besiktnings-
man* (XV), två *e. o. elmästare* (XV), en *mät-
tarkontrollant* (14), två *kontorsassistenter*
(13), fem *centraluppbördsmän* (11), en *e. o.
ritare* (XI), en *e. o. elförman* (2 kl.) (XI),
tretton *uppbördsmän* (10), fyra *elförmän*
(3 kl.) (10), tre *e. o. uppbördsmän* (X), en
e. o. elförman (3 kl.) (X), två *kontors-
skrivare* (9), fyra *e. o. elmästarbiträden*
(IX), ett *e. o. ritbiträde* (VII), en *e. o. för-
rådsvakt* (VI), tre *e. o. kontorsbiträden* (V).

Belysning av gator och allmänna platser.

Elektricitetsverket ombesörjer belysningen av
gator och allmänna platser. Belysningen sker
med elektricitet.

Antalet för gatubelysning avsedda elektriska
lampor utgjorde vid 1943 års slut 28,251 st.
Den elektriska gatubelysningen tändes och släc-
kes av stationspersonalen genom ett fjärrmanöver-
system. Tillsynen av gatubelysningen och verk-
ställandet av erforderliga lampbyten ombesörjes
av cirka 25 lampskötare.

Avlöningar. Lampskötare (timavlöning).

Vatten-, gas- och elektricitetslednings- entreprenörer.

Fullständig förteckning över gas-, vatten-
och elektricitetsledningsentreprenörer återfinnes
i telefonkatalogens yrkesregister samt i adress-
kalendern.

Stockholms stads hamnstyrelse och i samband därmed stående institutioner.

Hamnstyrelsen.

Katarinavägen 13 A och Stadsgården 14—16 (postadress: postfack nr 15024, Stockholm 15; postgirokonton nr 3115); t. »hamnstyrelsen» (8,30—17, lördagar och dag före helgdag 8,30—14,30); (efter kontorstid de telefonlinjer, som angivas i telefonkatalogen; jfr ock nedan för vissa tjänstemän). Styrelsen sammanträder i regel varannan helgfri måndag kl. 13,15.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 16 mars 1908 att inrätta en *Stockholms stads hamnstyrelse*, vilken med år 1909 trädde i verksamhet.

Hamnstyrelsen handhar skötseln av stadens hamnväsen; det åligger den i sådant avseende att sörja för att hamnrörelsens behov av nya hamnanläggningar med tillhörande anstalter, redskap och materiel samt av isbrytarfartyg och dylikt bliva tillgodosedda; att ombesörja nybyggnad, underhåll och förvaltning av hamnens anläggningar och anstalter, husbyggnader, kanaler och slussar; att förvalta hamnens fastigheter och områden; att ombesörja hamnrörelsens drift och handlägga ärenden rörande den allmänna belysningen å hamnområden; att upprätta och stadsfullmäktiges prövning underställa förslag till taxor å hamnavgifter, avgifter för kvarliggande gods, slussavgifter samt kanal- och broavgifter, hamnordning och andra allmänna trafikföreskrifter samt själv utfärda ordningsföreskrifter och taxor för begagnande av stadens för hamnrörelsen gjorda anläggningar samt redskap och materiel; att uppbära hamnväsendet tillkommande avgifter. Styrelsen åligger även att verkställa nybyggnad och ombesörja underhåll av broar samt att öva insende över stadens till tullverket upplåtna byggnader, ombesörja deras underhåll och verkställa motsvarande nybyggnader.

Hamnstyrelsen består av, förutom ordförande, som tillsättes av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra för två år valda ledamöter, av vilka en utses av k. m:t, en av Stockholms handelskamraren samt fyra av stadsfullmäktige. För vardera

av de av k. m:t och Stockholms handelskamraren utsedda ledamöterna tillsättes i enahanda ordning en suppleant. För övriga ledamöter väljs stadsfullmäktige fyra suppleanter. Styrelsen utses årligen inom sig en vice ordförande.

Under hamnstyrelsen lyder hamnförvaltningen, vars chef är hamndirektören, vilken har ledningen och överinseendet av hamnrörelsen och hamnen.

De hamnstyrelsen åliggande uppgifterna handläggas fr. o. m. den 1 januari 1938 under hamndirektören å fem avdelningar, nämligen räkningskontoret för räknenskaper, upplåtelse och förvaltning av fastigheter, tomter o. d. och personalärenden, hamnkassakontoret för kassarörelse och uppbörd, hamnkontoret för driften, hamnbyggnadsavdelningen för nybyggnad och underhåll samt maskinavdelningen för underhåll och drift av hamnkrantar, broar, hissar, elektriska anläggningar m. m.

Stockholms hamn utgöres av de hamnanläggningar och vattenområden, som äro belägna inom Stockholms hamnområde, vars gränser äro av k. m:t fastställda den 27 september 1878, 15 juli 1881, 1 mars 1912, 14 februari 1919, 1 februari 1924, 3 februari 1928 och 5 juli 1929 (se karta sid. 497). Hamnen består av två i förvaltningshänseende skilda delar, tullhamnen och frihamnen. Den förra förvaltas av hamnstyrelsen, den senare beträffande anläggningarna av hamnstyrelsen men i avseende å rörelsen av Stockholms frihamnsaktiebolag (se sid. 376). Stockholms hamn har en kajsträcka av 18,233 m, vartill komma fasta bryggor för lustbåtar med en sammanlagd längd av 4,872 m, samt flytande bryggor för samma ändamål med en längd av c:a 2,145 m. Hamnens vattenområde omfattar c:a 1,450 hektar och dess markområde 196,9 hektar. Sammanlagda golvarealen för godsuppläggning i v hamnen uppförda varusklul, magasin och tullbyggnader utgör 116,502 kvm. Hamnens järnvägsspår hava en sammanlagd längd av 63,580 m; 9,860 längdmeter kaj är försedd med kranspår. Hamnen har 132 kranar.

Instruktioner. Instruktion för Stockholms stads hamnstyrelse, fastställd av OÅ 3 mars 1941 (Kf 1940: nr 66). K. brev 31 jan. 1941 med

särskild föreskrift rör. sammansättningen av Stockholms stads hamnstyrelse (Kf 1940: nr 65). Instruktion för hamndirektören, fastställd av hamnstyrelsen 11 maj 1923 (Kf 1923: nr 19), med ändr. 1 dec. 1936.

Hamnstyrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Göransson, K. Harald, borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset måndagar och torsdagar 11—12; i övrigt efter överenskommelse.

Vice ordförande.

Sundin, T. W., tullpackhusförman, stadsfullm. (som led. utsedd av stadsfullm.).

Övriga ledamöter.

***Ericsson, C. E.**, direktör (utsedd av k. m:t).
Lindwall, E. W., verkst. direktör (utsedd av Stockholms handelskammare).

***Aronsson, G. A.**, avdelningschef (utsedd av stadsfullm.).

***Simonson, S. A.**, ombudsman, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Stridsberg, H. A., ombudsman (utsedd av stadsfullm.).

Suppleanter.¹⁾

***Gillberg, J. A. E.**, avdelningschef (utsedd av k. m:t).

Meyer, T., sjökapt. (utsedd av Stockholms handelskammare).

***Degerstedt, K. Hj.**, direktör (utsedd av stadsfullm.).

Leffler, J. O., vice verkst. direktör (utsedd av stadsfullm.).

***Niklason, D.**, grosshandlare, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Robinson, S. N. A., typograf, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Hamnstyrelsens delegerade.

Göransson, K. Harald; Sundin, T. W.

¹⁾ Vid förfall för någon av de av stadsfullmäktige valda ledamöterna skola av de utav fullmäktige utsedda suppleanterna inträda, för ordföranden i första hand hr Leffler och därefter hrr Niklason, Robinson och Degerstedt samt för övriga ledamöter hrr Robinson, Degerstedt, Niklason och Leffler i nu nämnd ordning.

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen tre revisorer jämte två suppleanter för granskning av hamnstyrelsens räkenskaper och förvaltning.

Eriksson, E. G., förste kontorsskrivare, ordf.

Lindestam, K. W., kassör.

Sjöquist, D. G., byrådirektör.

Suppleanter:

Bille, N. V., förste byråingenjör.

Larsson, E. R., kassör.

Ombudsman.

Orre, O. S. W., e. o. stadsadvokat; t. »hamnstyrelsen»; mottagningstid: 10—11.

Hamnförvaltningen.

Katarinavägen 13 A, 3 tr.; t. »hamnstyrelsen»; expeditionstid 8,30—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14).

Hamndirektör (D).

Nyström, E. G. V. (föro. t. o. m. ^{30/11} 1948); mottagningstid: 10—12.

Hamndirektörens kansli.

Förste kontorsskrivare (11).

Lundahl, f. Ekholm, G. E. V. (Gerd).

Förste expeditionsvakt (8).

Bäckman, G. O., tjf. (se sid. 163), *tf. Wester-dahl, E. O.*

Ett e. o. första kontorsbiträde (VII), en telefonist (4).

Räkenskapskontoret.

Katarinavägen 13 A, 3 tr.; t. »hamnstyrelsen»; expeditionstid: 8,30—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14).

Räkenskapskontoret åligger bl. a. att ombesörja förandet av nödiga räkenskaper, att handhava personalärenden, att öva tillsyn över att till styrelsens förfogande ställda medel användas i enlighet med givna föreskrifter samt att handhava upplåtelse- och förvaltningen av till hamnen hörande byggnader, områden och annan egendom, i den mån detta ej åligger annan avdelning.

Instruktion. Instruktion för [hamn]kamreraren, fastställd av hamnstyrelsen 11 maj 1923.

Kamrerare (1 kl.) (21).

Sundmark, N. W. A.; mottagningstid: 10—12.

HS

Förste kammarsskrivare (17).

Sundmark, O. F.; Nyström, K. G.

Kammarsskrivare (15).

Sjöstadius, S. A. O.

Kontorsassistent (13).

Starell, K. E.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Kjellin, B. I.

Ett första kontorsbiträde (7), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett e. o. kontorsbiträde (V), en expeditionsvakt (6), en extra expeditionsvakt (1,380 kr.).

Hamnkassakontoret.

Katarinavägen 13 A, n. b.; t. »hamnstyrelsen»; expeditionstid: 8,30—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14).

Hamnkassakontoret ombesörjer debitering och uppbörd av hamnen tillkommande avgifter med undantag av hamnavgifter för varor, ankommande från utrikes ort, samt av transitmagasinshyror, vilka avgifter uppbäras av tullverket.

Författningar. Taxa å hamnavgifter i Stockholm för åren 1944—1946 jämte viss provisorisk avgiftsförhöjning jan.—april 1944, fastställd av k. m:t 10 dec. 1943. Bestämmelser ang. uppbörd av hamnavgifter i Stockholms tullhamn, fastställda av hamnstyrelsen 16 dec. 1936, med ändr. 29 nov. 1938. Reglemente för Stockholms stads mätare och vägare, fastställt av ÖA 2 april 1903. Taxa för Stockholms stads vägare, fastställd av ÖA 2 dec. 1937, med tillägg 27 dec. 1943.

Uppbördschef (19).

Vakant.

Förste kammarsskrivare och kassör (17).

Åberg, P.

Förste kammarsskrivare (17).

Borgstedt, G. V. R.

Kammarsskrivare (15).

Larsson, T. A.; Roupé, S. E. G.

Hamnfogde (14)

Vakant.

Kontorsassistenter (13).

Farman, C. H.; Hagström, D. G.

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Ramsin, B.; Aulander, S. E.

Ett första kontorsbiträde (7), fyra kontorsbiträden (5), ett e. o. kontorsbiträde (V), ett extra kontorsbiträde (2,484 kr.), en expeditionsvakt (6), fyra hamnfogdebiträden (11), tre uppbördsmän (10), en e. o. uppbördsman (X).

Hamnkontoret.

Stadsgården 14—16, 2 tr.; t. »hamnstyrelsen» (8,30—17), »hamnstyrelsens 1:a och 2:a linje» (övriga tider); expeditionstid: 8—17, lördagar och dag före helgdag 8—14,30.

Hamnkontoret handhar hamnrörelsens drift och därmed sammanhängande förhållanden samt övervakar efterlevnaden av för hamnen gällande föreskrifter.

För allmänna ordningen och säkerheten i hamnen svarar polisverket, av vilket en särskild avdelning, hamnpolisavdelningen, är inrättad för tjänstgöring inom till hamnen hörande områden på land och vatten (se sid. 24).

Författningar. Hamnordning för Stockholm, fastställd av ÖA 15 juni 1921, med ändr. (Kf 1924: nr 90). ÖA:s kung. 10 sept. 1937 med föreskrifter om fartbegränsning i allmänna farleder inom Stockholms stads område, med ändr. 9 mars 1938. Instruktion för hamnkaptenen, fastställd av ÖA 18 febr. 1924. Taxa å hamnlotsavgifter inom Stockholms hamnområde, fastställd av ÖA 7 maj 1941. Taxa för gods, som efter viss tid kvarliggare å stadens kajer m. m., fastställd av ÖA 31 dec. 1924 med ändr. Särskilda taxor för uppläggning av gods i Stockholms hamn, fastställda av hamnstyrelsen 26 nov. 1924, med ändr. Taxa för begagnande av stockar, landgångar, bockar och vedmätt, fastställd av hamnstyrelsen 1 dec. 1936. Föreskrifter och taxor för begagnande av hamnkranar och annan hamnmateriel tillhöriga Stockholms hamn, fastställda av hamnstyrelsen 30 maj 1939, med ändr. Taxa å hamnspåravgifter, fastställd av hamnstyrelsen 17 dec. 1938, med ändr.

Hamnkapten (23).

Fris, A. A. (förordn. t. o. m. ^{30/6} 1949); t. »hamnstyrelsen» (9—17), 43 70 29 (övr. tider); träffas säkrast 14—15.

Kammarsskrivare (15).

Nilsson, B. A.

Hamnmästare (17).

Planman, G. A., träffas säkrast 9,30—11 och 15—17; t. »hamnstyrelsen» (9—17), »hamnstyrelsens 2:a linje» (övr. tider); Lindahl, H. G. (hamnkontoret, Värtan, t. 61 14 60, 62 40 24), träffas säkrast 9,30—11 och 15—17.

Hamnlotsar (17).

Tel. »hamnstyrelsen» (8,30—17), »hamnstyrelsens 3:e linje» (övr. tider).

Vakanta, *tf.* Nordström, K. E., Moé, J. O. A., Törnström, G. L.

E. o. hamnlotsar (XVII).

Törnström, G. L., tj. (se ovan); Söderman, J. H.; Larsson, A. B.

Extra hamnlots (4,644 kr.).

Nordgren, P. J.

En *förste kontorist* (10), fyra *e. o. kontorister* (VIII), ett *kontorsbiträde* (5), en *extra expeditiönsvakt* (1,020 kr.), en *e. o. övermaskinist* (XV), en *extra maskinist* (3,960 kr.), sexton *hamnförmän* (10).

Isbrytarfartygen.

Tel. 62 26 13.

Stockholms stad äger två isbrytarfartyg, »Isbrytaren I» och »Isbrytaren II».

Befälhavare.

Törnström, G. L. (se ovan), å Isbrytaren I; befälhavare å Isbrytaren II utses för varje gång fartyget sättes i verksamhet.

Maskinister (se ovan). Övrig personal tillfälligt anställd.

Hamnbyggnadsavdelningen.

Katarinavägen 13 A, 4 tr.; t. »hamnstyrelsen» (8,30—17; övriga tider, till vissa tjänstemän, se nedan); *expeditiöns-tid: 8,30—16,15* (lördagar och dag före helgdag 8,30—14).

Hamnbyggnadsavdelningen handhar nybyggnad och underhåll av hamnanläggningar i såväl tullhamnen som frihamnen, ävensom av under hamnstyrelsens förvaltning ställda byggnader, slussar, kanaler och andra anläggningar samt broar. Den 17 december 1943 beslöt stadsfullmäktige att brokonstruktions- och brobyggnadsarbeten skulle succesivt, så snart förhållandena det medgäve, sammanföras hos gatukontoret.

Instruktion. Instruktion för överingenjören vid hamnstyrelsens hamnbyggnadsavdelning (hamnbyggnadschefen), fastställd av hamnstyrelsen 29 april 1941.

Överingenjör (hamnbyggnadschef)
(26).

Jansson, G. H. (förordn. t. o. m. 30/e 1950); mottagningstid: 14—16.

Förste ingenjörer (24).

Sjödin, J. (t. 40 52 14, jfr ovan); en vakant, *tf.* Wickert, K. A.; mottagningstid: 14—16.

E. o. förste ingenjör (arbetschef)
(XXIV).

Vakant, *tf.* Hult, A. O. G.; mottagningstid: 14—16.

Byråingenjör (22).

Scheja, J. (t. 42 05 13, jfr ovan).

E. o. byråingenjörer (XXII).

Wickert, K. A., tj. (se ovan); Kasarnowsky, S.

Ingenjörer (20).

Eriksson, E. E.; Hedström, E. A.; Nilsson, E. E.; t. 40 35 81 (Mälarvarvet).

E. o. ingenjörer (XX).

Bartoli, E. J. C.; Lundahl, E. J.; Hult, A. O. G., tj. (se ovan).

Biträdande ingenjör (18).

Adler, B. F.

E. o. biträdande ingenjör (XVIII).

Sabelström, S. C. B. (t. 42 35 55).

Underingenjör (17).

Idestrom, S. A. M.

E. o. underingenjörer (XVII)

Arvidsson, H. F.; Sjösteen, R. O.; Samuelsson, R.; Enekull, T. E., tj. (se nedan); Kvarnsell, G. B.

E. o. förrådsförvaltare (2 kl.) (XVII).

Strömberg, O.; t. »hamnstyrelsen» (9—17), »hamnstyrelsens 5:e linje» (övr. tider).

Hamnbyggmästare (16).

Nilsson, J. E. (t. 62 23 96); Karlsson, B. E. (t. 40 91 05); Schwartz, G. E. (t. 43 14 89); Bergström, B. A. (t. 61 00 24); en vakant, *tf.* Lööf, F. W. (t. 50 71 43).

Kammarsskrivare (15).

Stahre, G. A.; t. 43 36 16 (Mälarvarvet).

E. o. kontorsassistent (XIII).

Gustafson, A. L. F.; t. 61 24 65 (Djurgårdsvarvet).

Extra ingenjörer (7,800—5,760 kr.).

Enekull, T. E.; Larsson, L. O. Å.

Tre *e. o. ritare* (XIV), två *e. o. ritare* (XI), en *extra ritare* (3,000 kr.).

HS

En *förste kontorist* (10), tre *e. o. förste kontorister* (X), en *extra förste kontorist* (3,360 kr.), en *kontorsskrivare* (9), sex *e. o. kontorister* (VIII), sex *extra kontorister* (2,940—2,340 kr.), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), två *extra kontorsbiträden* (2,400 kr.), två *e. o. ritbiträden* (VII), en *expeditionsvakt* (6), en *extra expeditionsvakt* (1,980 kr.), en *verkmästare* (1 kl.) (15), sex *verkmästare* (2 kl.) (14), tre *e. o. verkmästare* (2 kl.) (XIV), sex *e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII), en *bogserbåtsbefälhavare* (11), en *e. o. bogserbåtsbefälhavare* (XI), en *muddermästare* (11), en *e. o. muddermästare* (XI), en *e. o. förrådsmästare* (3 kl.) (XII), en *e. o. förrådsman* (X), sex *e. o. verkmästarbeträden* (X), ett *e. o. verkmästarbeträde* (VIII), fyra *extra verkmästarbeträden* (2,940—2,760 kr.) samt (vid 1944 års början) 294 arbetare.

Maskinavdelningen.

Katarinavägen 13 A, 5 tr.; t. »hamnstyrelsen»; expeditionstid: 8,45—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,45—14,15).

Maskinavdelningen handhar maskinella nybagnader samt drift och underhåll av hamnkranar, kranreparationsverkstäder, broar, hissar, elektriska anläggningar och slussmaskinerier m. m.

Instruktion. Instruktion för förste ingenjören vid hamnstyrelsens maskinavdelning (maskinavdelningschefen), fastställd av hamnstyrelsen 26 mars 1941.

Förste ingenjör (24).

Davidsson, O. W.; mottagningstid: 13,30—14.

Ingenjörer (20).

Borgardt, K. A. A.; Hedlund, P. A.

E. o. ingenjör (XX).

Bernell, S. M.

Extra ingenjör (6,960 kr.).

Emling, E. O. H.

Konstruktör (16).

Heiner, A.

Kranmästare (16).

Söderström, G. W.; t. »hamnstyrelsen» (8,45—16,30), »hamnstyrelsens 6:e linje» (övr. tider).

En *förste kontorist* (10), en *e. o. kontorist* (VIII), en *extra kontorist* (2,940 kr.), ett *kontorsbiträde* (5), två *extra kontorsbiträden* (2,400—2,220 kr.), en *extra expeditions-vakt* (1,560 kr.), en *extra ritare* (3,540 kr.),

en *verkmästare* (1 kl.) (15), fyra *verkmästare* (2 kl.) (14), en *maskinist* (2 kl.) (13), två *extra hissförare* (1,320 kr.), samt (vid 1944 års början) 150 arbetare.

Stadens personhiss vid Söderbergs Trappor i Stadsgården.

(Stadsgårdshissen.)

Hissen trafikerar söckendagar 6,30—17,30; nyårs-, påsk-, pingst-, midsommar- och julafton 6,30—15,30.

Avgiften för färd i hissen utgör enligt överståthållarämbetets kungörelse den 13 januari 1938 5 öre för uppfärd och 5 öre för nedfärd.

Reglemente m. m. Reglemente ang. trafiken med stadens hiss vid Söderbergs Trappor, fastställt av ÖA 18 dec. 1907, med ändr. 13 jan. 1938. ÖA:s kung. 27 aug. 1926 ang. öppet-hållande av stadens hiss vid Söderbergs Trappor, med ändr.

Två *hissförare* (se ovan).

Slussarna.

Till hamnstyrelsen höra tre slussar, Karl Johanslussen, Hammarbyslussen och Sicklaslussen.

Slusskontoret vid Karl Johansslussen.

Karl Johans Torg, Sö.; t. 43 43 13; expeditionstider: 7—12 och 14—17 (sön- och helgdagar hålles slussen stängd).

Taxa m. m. Taxa å avgifter för genomfart av Karl Johansslussen för tiden $\frac{1}{4}$ 1944— $\frac{31}{12}$ 1946, fastställd av k. m:t 31 mars 1944. Ordningsföreskrifter för Karl Johansslussen, fastställda av ÖA 6 april 1936.

Slusskontoret vid Hammarbyslussen.

Skanstull, Sö.; t. 41 14 27; expeditionstid: hela dygnet.

Taxa m. m. Taxa å avgifter för genomfart av Hammarbyslussen för tiden $\frac{1}{4}$ 1944— $\frac{31}{12}$ 1944, fastställd av k. m:t 31 mars 1944. Föreskrifter för trafikerande av Hammarbyleden, fastställda av ÖA 16 mars 1944.

För Karl Johansslussen och Hammarbyslussen gemensam personal.

Slussförman (10).

Haglund, G. E.

Två *förste kontorister* (10), sju *slussvakter* (8), två *extra slussvakter* (4,434—2,940 kr.).

Sicklaslussen.

Tel. 420846; expeditionstid: alla dagar 8—18.

Taxa. Taxa å avgifter för genomfart av Sicklaslussen för tiden $\frac{1}{4}$ 1944— $\frac{31}{12}$ 1946, fastställd av k. m:t 31 mars 1944.

En slussvakt (fri bostad).

Kanaler.

Till hamnstyrelsen höra tre kanaler, Ålkistans kanal, Djurgårdsbrunnskanalen och Karlbergskanalen.

Ålkistans kanal.

Sedan landsvägsbron över Ålkistakanalen år 1936 ersatts med fast bro, hava avgifterna för passage genom kanalen bortfallit.

Djurgårdsbrunnskanalen.

Taxa m. m. Taxa å avgifter för begagnande av Djurgårdsbrunnskanalen för tiden $\frac{1}{4}$ 1944— $\frac{31}{12}$ 1946, fastställd av k. m:t 31 mars 1944. Ordningsföreskrifter för bron över Djurgårdsbrunnskanalen, fastställda av ÖA 10 mars 1924.

En brovakt.

Karlbergskanalen.

Tel. 514737.

Taxa m. m. Taxa å avgifter för begagnande av Karlbergskanalen för tiden $\frac{1}{4}$ 1944— $\frac{31}{12}$ 1946, fastställd av k. m:t 31 mars 1944. Ordningsföreskrifter för bron över Karlbergskanalen, fastställda av ÖA 10 mars 1924.

En brovakt.

Stockholms stads slakthus- och saluhallsstyrelse och i samband därmed stående institutioner.

Slakthus- och saluhallsstyrelsen.

Lokaler och telefoner: se nedan under de olika avdelningarna. Styrelsen sammanträder i regel i stadshuset andra helgfria tisdagen i varje månad kl. 15.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöto den 1 juni 1907 att för skötseln av det samtidigt beslutade slakthuset inrätta *Stockholms stads slakthus- och saluhallsstyrelse*. Den 16 december 1907 beslöto stadsfullmäktige att fr. o. m. år 1909 åt styrelsen även uppdraga förvaltningen av stadens saluhallar och torghandelsplatser m. m.

Slakthus- och saluhallsstyrelsen har bl. a. att handhava de förvaltningsuppgifter, som numera obligatoriskt åvila staden jämlikt lagen angående köttbesiktning och slakthus den 11 maj 1934. Styrelsen har sålunda till uppgift att handhava förvaltningen dels av slakthuset med tillhörande besiktningssbyrå och destruktionsanstalt, marknadsplats för kreaturshandel, parti-köttshall samt kyl- och fryshus, dels av stadens saluhallar och salutorg, att främja och organisera tillförseln av livsförnödenheter till huvudstaden och handeln med sådana förnödenheter därstädes samt i övrigt vidtaga sådana åtgärder, som enligt gällande föreskrifter tillkomma styrelsen, att avgiva förslag till taxor och reglementen, som skola fastställas av statlig myndighet, samt i övrigt utfärda taxor, reglementen och ordningsföreskrifter, som erfordras för de under styrelsen lydande anstalterna samt att omhändervärdhava de övriga angelägenheter, vilka enligt lag eller författning ankomma på styrelsen eller åt styrelsen av stadskollegiet överlämnas.

Åt styrelsen har jämväl uppdragits att handlägga ärenden rörande tillämpning av butikstängningslagen den 18 juli 1942.

Styrelsen består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, tre andra ledamöter, vilka jämte tre suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två år. Stockholms läns och stads hushållningssällskap utser därjämte för ett år i sänder en ordinarie ledamot och en suppleant. Styrelsen utser årligen inom sig en vice ordförande. Chef för de under styrelsens förvaltning lydande anstalterna är di-

rektören, för vilken särskild av slakthus- och saluhallsstyrelsen utfärdad instruktion gäller.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads slakthus- och saluhallsstyrelse, fastställd av ÖÅ 20 nov. 1940 (Kf 1940: nr 67). Instruktion för slakthus- och saluhallsstyrelsens direktör, antagen av slakthus- och saluhallsstyrelsen 28 sept. 1934. (Kf 1934: nr 45).

Styrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Göransson, K. Harald, borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset måndagar och torsdagar 11—12; i övrigt efter överenskommelse.

Vice ordförande.

***Johansson, J. I. Vitalis**, direktör.

Övriga ledamöter.

Grönvall, J. K. (Hanna), hembiträde.

Strandberg, E. A., ombudsman, stadsfullm.

Johansson, E. A., disponent (utsedd av hushållningssällskapet).

Suppleanter.¹⁾

Bengtsberg, C. G., kammarskrivare.

***Carlsson, f. Furugren**, Märta K., fru.

Nilsson, A. B., ombudsman.

Ridder, S. K. J., trädgårdsmästare (utsedd av hushållningssällskapet).

Sekreterare

(1,200 kr. utan rörligt tillägg).

Dahlén, S. G., tf. e. o. notarie (se sid. 157).

Revisorer.

Gemensamma för gatunämnden m. fl. (se sid. 188).

¹⁾ Enligt styrelsens beslut skola vid förfall ordföranden ersättas av suppleanten hr Nilsson samt vice ordföranden, ledamöterna hr Strandberg och fröken Grönvall av suppleanterna fru Carlsson och hr Bengtsberg i nu nämnd ordning. Därest denna ordning icke kan upprätthållas, skola suppleanterna inträda i följande ordning: 1) hr Nilsson, 2) fru Carlsson och 3) hr Bengtsberg.

Förvaltning och anstalter.

Huvudkontoret.

Kungsgatan 67 C, 3 tr. (postadress: Stockholm 1; postgirokonto nr 1133); t. 10 41 93, 10 41 97, 20 24 01, 20 24 02, resp. tjänstemän se nedan; expeditionstid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14).

Instruktion. Instruktion för slakthus- och saluhallsstyrelsens kamrerare, antagen av slakthus- och saluhallsstyrelsen 12 maj 1942 (Kf 1942: nr 31).

Direktör (C).

Karlöf, J. I. (förordn. t. o. m. ^{31/12} 1946); t. 10 41 93, 20 24 01; träffas måndagar 13—14, övriga dagar 9,30—10,30 samt i övrigt efter överenskommelse.

Kamrerare (2 kl.) (20).

Frost, S. E.; t. 20 24 02; träffas 9,30—10,30.

Förste kammarskrivare (17).

Svanhom, S. O.; t. 10 41 97.

Kontorsassistent (13).

Lindqvist, C. F.; t. 10 41 97.

Förste kontorsskrivare (11).

Nordwall, Hild A. T.; t. 10 41 93.

Ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett e. o. expeditionsvaktsbiträde (IV).

Slakthuset m. m.

Enskede (postadress: Stockholm 1). Expeditionstid 8—15, lördagar och dag före helgdag 8—13; slakthallen hållas öppna vardagar utom lördagar 7—11 (stora slakthallen) och 11—15 (lilla slakthallen), (vid behov kan förlängning av dessa tider medgivnas); kyl- och fryshusen 6,30—9, 12—15,30, lördagar 6,30—8,30, 11—13; köttbesiktningsbyrån vardagar utom lördagar 9—11; övriga lokaler 6,30—17, lördagar 6,30—14. Tel.: kontoret 49 47 47. Resp. tjänstemän, se nedan, se i övrigt telefonkatalogen.

Enligt lagen den 11 maj 1934 angående köttbesiktning och slakthus må slakthustväng beslutas skola gälla, sedan offentligt slakthus, enligt av medicinalstyrelsen gillad plan, blivit uppfört och efter av medicinalstyrelsen förestaldt avsyning godkänt samt under villkor att genom stadens försorg och på dess bekostnad anställas de besiktningsveterinärer och vidtagas de övriga åtgärder, som för slakthusets behöriga

skötsel äro nödiga. Inom område, där slakthusväng gäller, må icke till människoföda avsett färskt kött saluhållas, utbudjas, användas eller förvaras, med mindre djuret slaktats i offentligt slakthus eller kontrollslakteri. Denna föreskrift har trätt i tillämpning den 1 januari 1939. Enligt särskilda beslut av k. m:t får dock kött av djur, som slaktats å vissa skärgårdsöar, säljas i Stockholm, sedan besiktning av köttet skett vid slakthusens köttbesiktningsbyrå.

Slakthustväng har i Stockholm varit gällande fr. o. m. den 8 februari 1912.

Slakthustväng innefattar förbud att inom stadens område slakta storboskap, kalvar, får, getter, svin och hästar annorstädes än vid stadens offentliga slakthus. S. k. »nödslakt», föranledd av djurs hastiga insjuknande, olyckschändelse e. d., får dock ske utom slakthuset, men skall då hela djuret ostyckat föras dit. Betalningen för disponerandet av slaktlokal utgår enligt fastställd taxa, likaså avgifter för disponerandet av platser i kyl- och fryshusen, där kött får förvaras. Kött av å slakthuset slaktade djur, vilket vid besiktning godkänts, åsättes oval stämpel i blå färg med orden »Statiskontroll nr 1, Sverige» och ovanför denna stadens vapen.

Vid slakthuset finnes inrättad en särskild köttbesiktningsbyrå för besiktning av till Stockholm införda köttkontrollslaktat kött. Det vid denna byrå undersökta och godkända köttet åsättes oval stämpel i röd färg, därest köttet företetts för besiktning med vissa vidhängande organ, samt i annat fall rektangulär stämpel i röd färg. Därest köttet får försälas i Stockholm, skall vid stämpeln anbringas siffran »1» i röd färg.

Kontroll över den sanitära beskaffenheten av i staden saluhållet kött samt importerat kött verkställs av hälsoförvaltningsnämnden (se sid. 207).

Å kreatursmarknaden vid slakthuset äger handel rum med sådana djur, som äro avsedda att slaktas i slakthuset eller äro s. k. livdjur. Handel med sistnämnda djur, särskilt kalvkor, försiggår alla dagar i ett särskilt handelsstall. Marknadsnoteringar å slaktdjur sättas varje vecka genom en särskild noteringskommission och offentliggöras (se sid. 241). Tillförsel av djur sker öfver Stockholms södra station (varifrån boskapsvagnar genom stadens järnvägars försorg överföras på slakthusets järnväg till Enskede) eller landsvägsledes. Varje anlänt djur besiktigas före införandet å marknaden. Lossning, skötsel och utfodring av djuren verkställas, om så önskas, av anstalten enligt taxa.

Överveterinär och övriga veterinärer vid slakthuset förordnas av medicinalstyrelsen efter hörande av slakthus- och saluhallsstyrelsen.

Författningar m. m. Lag 11 maj 1934 ang. köttbesiktning och slakthus, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 827). K. brev till ÖA 30 aug. 1907 ang. inrättande av offentligt slakthus för Stockholms stad utom stadens område m. m. Taxa för Stockholms stads offentliga slakthus och

SIS för köttbesiktningen m. m. inom staden under år 1944, fastställd av k. m:t 3 dec. 1943. Taxa å avgifter vid Stockholms stads frys- och kylhus, godkänd av SF 15 okt. 1917, med ändr. 10 maj 1929, 19 april 1932, 22 maj 1936, 21 maj 1937, 18 mars 1938 och 27 sept. 1940. Taxa å vågavgifter för kött vid Stockholms stads slakthus, fastställd av ÖA 15 juli 1918, med tillägg 10 okt. 1918 och 28 dec. 1934. Överenskommelse 1 april 1936 mellan statens järnvägar och Stockholms stad ang. anslutning och trafikering av Nyboda—Enskede järnväg. Taxa för transporter å Nyboda—Enskede järnväg med tillhörande spårförbindelse mellan denna järnväg och västra stambanan vid Årsta, fastställd av k. m:t 30 okt. 1936. Ordningsstadga för Stockholms stads offentliga slakthus, fastställd av ÖA 4 dec. 1911, med ändr. 31 dec. 1924 och 31 juli 1936. Ordningsstadga för Stockholms stads kreatursmarknad, fastställd av ÖA 23 jan. 1912, med ändr. 31 dec. 1924. Instruktion för överveterinären vid Stockholms stads slakthus, antagen av slakthus- och saluhallsstyrelsen 28 sept. 1934 (Kf 1934: nr 46). Instruktion för förste veterinären vid Stockholms stads slakthus, antagen av slakthus- och saluhallsstyrelsen 5 okt. 1911 (Kf 1911: nr 96). Instruktion för driftsingenjören vid Stockholms stads slakthus, antagen av slakthus- och saluhallsstyrelsen 12 maj 1942 (Kf 1942: nr 32).

Överveterinär (24).

Brandt, J. O.; t. 49 47 44; mottagningstid: 9,30—10,15, 13—13,45 (lördagar 9,30—10,15).

Förste veterinär (22).

Engleson, P. R.; t. 49 02 42.

E. o. driftsingenjör (XXII).

Nelson, L. J. K.; t. 49 00 58.

Veterinärer (20)

Dallmer, Hj. W. A., föreståndare¹⁾; en vakant.

Förste kammarsskrivare och kassör (17).

Ekström, G. W.; t. 49 47 47.

Inspektor (15).

Dahlin, J. F. L:son; t. 49 00 54.

Maskinister (2 kl.) (13)

(nuv. inneh. åtnjuta avlöning enl. lönegrupp 14).

Sjöberg, K. C.; Anderson, J. B. G.

En e. o. uppsyningsman (X), en e. o. vaktmästare (1 kl.) (VIII), ett e. o. kontorsbiträde (V), ett laboratoriebiträde (6), en första mikroskopist (6), en mikroskopist (5).

¹⁾ Åtnjuta avlöning enligt lönegrupp 21.

Saluhallar och salutorg.

Expeditionen.

Centralsaluhallen, Kungsgatan 67 C, 2 tr. (postadress: Stockholm 1); t. 10 41 91, 10 41 97, resp. tjänstemän se nedan; expeditionstid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14).

Instruktion. Instruktion för slakthus- och saluhallsstyrelsens inspektör, antagen av slakthus- och saluhallsstyrelsen 12 maj 1942 (Kf 1942: nr 33).

Inspektor (1 kl.) (19).

Zetterquist, O.; t. 10 41 91; träffas säkrast 11—11,30.

Kammarsskrivare (15).

Andersson, S. W.; t. 10 41 91.

Maskinist (2 kl.) (13)

(nuv. inneh. åtnjuta avlöning enl. lönegrupp 14).

Nilsson, C. H.; t. 10 41 97.

Hallmästare (11).

Grönstedt, E. G.; t. 10 41 91.

Partifiskhallen.

Blekholmsgatan, C.; hallen hålles öppen för försäljning 6—12.

Denna hall, som är avsedd för partihandel med färsk fisk och skaldjur, innehåller i bottenvåningen försäljningslokaler, i källaren kyl- och frysrum samt en trappa upp kontorslokaler.

Stadga. Stadga för partifiskhallen, fastställd av ÖA 18 mars 1939, med ändr. 19 juni 1942.

Partikötthallen.

Enskede (postadress: Stockholm 1); hallen hålles öppen för försäljning 6—16 (lördagar och dag före helgdag 6—14).

Denna hall, som är avsedd för partihandel med kött, innehåller en större försäljningslokal jämte kylrum samt kontorslokaler.

Stadga. Stadga för Stockholms stads partikötthall, fastställd av ÖA 26 sept. 1936.

Partihallen för trädgårdsprodukter. (Klarahallen.)

Klara Strand, C.; t. 10 98 14; hallen hålles öppen för försäljning 6—16.

Denna hall, som är avsedd för partihandel med trädgårdsprodukter, innehåller i bottenvåningen saluplatser samt i källaren förvaringslokaler.

Partiprisnoteringar sättas genom en särskild noteringskommission (se nedan).

Stadga m. m. Stadga för Klarahallen, fastställd av ÖA 10 maj 1933, med ändr. 23 maj 1934 och 19 juni 1942. Slakthus- och saluhallsstyrelsens taxa å avgifter inom Klarahallen 20 juni 1933.

Centralsaluhallen.

Kungsgatan 67 C; t. 104192; centralsaluhallen hålles öppen 7—18; partiförsäljningen börjar kl. 7; minuthandeln kl. 8.

Centralsaluhallsbyggnaden består av en källarvåning i höjd med Gamla Brogatan, bottenvåning med huvudingång från Kungsgatan samt fyra trevånings hörnpartier. Källaren, som med sin godsstation står i direkt förbindelse med statens järnvägsnät, innehåller dels partihandelslokaler, dels kylrum och andra förvaringslokaler för olika slag av livsmedel. Bottenvåningen upptages av salustånd för försäljning i parti och minut av livsmedel och blommor. Dessutom finnas till hyresgästernas förfogande en charkuteriavdelning för köttmalning och korybberedning samt ett rökeri.

Ett av hörnpartierna upptages av styrelsens huvudkontor och i de övriga äro inredda affärskontor. Utefter fasaden åt Kungsgatan äro inrymda butiker.

Stadga m. m. Stadga för Stockholms stads centralsaluhall, fastställd av ÖA 14 dec. 1912, med ändr. 22 okt. 1926. Taxa å avgifter, som uppbäras inom Stockholms stads centralsaluhall, fastställd av slakthus- och saluhallsstyrelsen 2 nov. 1917, med ändr. 14 sept. 1920.

Övriga under styrelsens förvaltning stående saluhallar äro:

Saluhallen å Hötorget med 128 förs.-platser.	
Östermalms saluhall	> 106 > >
Saluhallen å Köttorget	> 30 > >
> > Munkbron ¹⁾	

Fiskförsäljningsbryggan vid Mälartorget med 30 å en betongponton anordnade förs.-platser jämte 36 platser för sumpar.

Ovanstående hallar hållas öppna samma tider som gälla för butikshandeln i Stockholm.

Salutorg.

Samtliga salutorg stå under slakthus- och saluhallsstyrelsens förvaltning. Styrelsen är bemyndigad att bestämma och uppbära dagavgifterna å desamma. Bestämmelser ang. upplåtande

¹⁾ Saluhallen å Munkbron användes f. n. ej såsom saluhall.

av försäljningsplatser återfinnas i § 1 av de särskilda ordningsföreskrifterna för Stockholm samt i av styrelsen utfärdad stadga för försäljningsplatser å salutorg i Stockholm.

Salutorg med fasta försäljningsplatser: Odenorget; med tillfälliga försäljningsplatser: Klaratorgen, Hötorget, Östermalmstorg, Kornhamnstorg, Mälartorget, Munkbron och Medborgarplatsen.

Samtliga salutorg äro avsedda för försäljning av vissa slag av livsmedel (ej kött och viktualier, i regel ej heller fisk), trädgårdsprodukter (svenska), blommor, julgranar, hemslöjdsalster m. m.

Ängående tiden för torghandelns bedrivande är följande stadgat:

För Odenorget med *fasta försäljningsplatser* gäller samma tider som för butikshandeln i Stockholm.

För de *tillfälliga torgplatserna* gälla följande tider:

Å Klaratorgen får handel pågå alla vardagar kl. 6—16. Minuthandel får dock icke äga rum före kl. 8.

Å Hötorget, Östermalmstorg, Kornhamnstorg, Mälartorget, Munkbron och Medborgarplatsen må handel äga rum under tiden 1 mars—31 oktober kl. 8—18 utom å lördagar, då handeln med övriga varuslag än färsk frukt och levande blommor slutar kl. 17. Under den övriga delen av året pågår torghandeln kl. 8—16.

Författningar. Särskilda ordningsföreskrifter för Stockholm § 1, nu gällande lydelse fastställd av ÖA 26 maj 1933, med ändr. 31 juli 1936, 28 april 1939, 15 april 1940, 19 juni 1942 och 13 juli 1943. Stadga för försäljningsplatser å salutorg i Stockholm, utfärdad av slakthus- och saluhallsstyrelsen 6 aug. 1918, med ändr. 17 april 1934 och 19 juni 1942.

Noteringskommissioner.

För partiprisnoteringar å slaktdjur.

Såsom ovan nämnts, sättas och offentliggöras varje vecka noteringar å slaktdjur av en särskild kommission. Ledamöter i denna hava utsetts av slakthus- och saluhallsstyrelsen efter förslag från sammanslutningar av näringsidkare inom olika branscher. Då livsmedelskommissionen sedan den 5 maj 1941 beslutit om maximipriser å kött har marknadsnoteringarna tills vidare inställts.

Ledamöter.

Karlöf, J. I., direktör, ordf.; Eriksson, A. J., kommissionär; Holmberg, G. A., direktör; Johansson, E. A., disponent; Lundwall, E., förvaltare.

SIS För partiprisnoteringar å trädgårdprodukter.

Enligt slakthus- och saluhallsstyrelsens beslut upprättas regelbundna efterhandsnoteringar rörande partipriser å frukt, bär och grönsaker, som försäljas i Klarahallen och å Klaratorgen. Erforderliga prisuppgifter införskaffas från ett flertal försäljare å dessa platser, varefter uppgifterna efter verkställd bearbetning överlämnas till en av styrelsen för ändamålet tillsatt noteringskommission, bestående av fem ledamöter och sex suppleanter, vilka utsetts efter förslag från sammanslutningar av näringsidkare inom olika branscher.

Noteringarna sättas och offentliggöras i regel enligt följande plan.

Under tiden 16 dec.—28 febr. varje fredag, 1—31 mars och 1 okt.—15 dec. varje tisdag och fredag samt 1 april—30 sept. alla söckenda-

gar utom lördagar. Skulle helgdag infalla å tisdag eller fredag under tid, då endast en eller två noteringar sättas i veckan, förflyttas noteringen till närmast föregående eller efterföljande dag.

Ledamöter.

Karlöf, J. I., direktör, ordf.; **Sundström, H.**, trädgårdsmästare; **Holmström, E. R.**, direktör; **Nyström, K. E.**, köpman; **Carlson, G. R.**, disponent.

Suppleanter¹⁾: **Zetterqvist, O.**, inspektör; **Larsson, C. G.**, trädgårdsmästare; **Röppling, K. S.**, grosshandlare; **Olsson, C. G.**, köpman; **Strandberg, C. F. P.**, trädgårdsmästare.

¹⁾ Suppleanterna upptagas här i samma ordningsföljd som de ledamöter, vilkas ersättare de enligt styrelsens beslut i första hand skola vara.

Stockholms stads handels- och sjöfartsnämnd

jämte i samband därmed stående institutioner.

Handels- och sjöfartsnämnden.

*Börshuset, C.; t. 10 56 38; expeditions-
tid: 10—15, lördagar och dag före helg-
dag 10—12.*

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas in-
tagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidi-
gare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 1 augusti 1866
att tillsätta en *Stockholms stads handels-
och sjöfartsnämnd*.

Handels- och sjöfartsnämnden har att pröva
behov av och antaga mäklare och notarii
publici och biträdande notarii publici,
återkalla mäklares uppdrag samt uppgöra för-
slag å personer att verkställa besiktning enligt
sjölagen, vid tillsättande av dispaschör och
dispaschörsassistent yttra sig om sökandes
lämplighet, vaka över gällande författningars
efterlevnad i avseende å mäklares, notarii publici
och dispaschörs tjänstutövning, avgiva yttrande,
där sådant av k. mt eller annan offentlig myn-
dighet från nämnden infordras, ej mindre i frå-
gor angående handel och sjöfart, än även i frågor
angående handelsbruk, hos stadsfullmäktige och
stadskollegiet samt stadens vederbörande förvalt-
ningsmyndigheter göra framställningar, som i
dylika frågor kunna av nämnden finnas behö-
vliga samt i övrigt ägna sin uppmärksamhet åt
frågor, som hava sammanhang med stadens han-
del och sjöfart och göra de framställningar, som
kunna därav föranledas.

Nämnden består av tolv ledamöter, som stads-
fullmäktige inom eller utom sig utse för två år
i sänder. Nämnden utser årligen inom sig
ordförande och vice ordförande. Det borgarråd,
under vars föredragningsskyldighet nämndens ar-
betsområde faller (borgarrådet för industriroteln),
äger närvara vid nämndens sammanträden samt
deltaga i överläggningarna med rätt att därvid
framställa förslag samt få sin mening antecknad
till protokollet.

Instruktion. Instruktion för Stockholms
stads handels- och sjöfartsnämnd, fastställd av
OÅ 20 nov. 1940 (Kf 1940 nr 68).

Handels- och sjöfartsnämndens leda- möter.

Ordförande.

Johnson, A. Ax:son, generalkonsul.

Vice ordförande.

Johansson, K. Albin A., direktör.

Övriga ledamöter.

*Anderson, Carl Albert, direktör, stadsfullm:
ordf.

*Aronsson, G. A., avdelningschef.

*Carlsson, J. F., grosshandlare.

*Holmqvist, G. F., direktör.

Jonsson, A. V., stadsmäklare.

Lindquist, C. C. N. N. Ch., direktör.

*Mårtens, G. H. M., direktör, stadsfullm.

Svensson, A., direktör.

*Söderberg, R. O., generalkonsul.

Österberg, S. E., f. d. kommerseråd.

Sekreterare (900 kr.).

Belfrage, J. K. E., f. d. börsdirektör; t. 53 51 90
eller 10 56 38.

Revisorer.

Gemensamma för stadskollegiet m. fl. (se
sid. 86).

Stadsmäklare.

De officiella mäklarna antagas av handels-
och sjöfartsnämnden, varefter förordnande ut-
färdas av magistraten.

Mäklare (stadsmäklare) må i städerna
antagas för att, när de varda därom anlitade, bi-
träda vid köp och försäljning av varor, fastig-
heter, fartyg eller andelar däri, växlar och andra
värdepapper samt vid uppgörande av avtal om
försträckning, hyra, arrende och försäkring även-

H & S som av andra likartade avtal. Det åligger mäklare att över alla av honom slutade avtal med undantag av dem, som angå penningförsträckningar, upprätta och med sitt namn underteckna slutsedel, noggrant upptagande kontrahenternas namn, avtalets beskaffenhet och föremål jämte belopp och pris m. m. Alla av honom avslutade avtal skola för varje dag införas i en särskild med magistratens sigill försedd bok. Mäklare vare förbjudet att idka handel med växlar eller andra värdepapper, varor eller annat, ej heller må han vara syssloman (prokurist), handelsombud eller handelsbiträde åt köpman.

Ersättning för förrättningar utgår enligt taxa.

Författning. K. mäklareordningen 9 juni 1893, med tillägg och ändr.

Mäklare.

Berg, Marcus (spannmål, frö m. m.); Engelbrektsgratan 41, Ö.; t. 10 72 50.

Jennel, C. E. R. (spannmål, frö, foderämnen m. m.); Drottninggatan 11, C.; t. 10 83 50, 10 85 00, 11 07 00.

Jonsson, A. V. (spannmål, foder m. m.); Hornsgatan 26, Sö.; t. 41 57 99, 41 58 00.

Notarii publici.

Notarii publici antagas av handels- och sjöfartsnämnden, varefter förordnande utfärdas av magistraten. Notarius publicus verkställer, då han därom anlitats, sådana inom hans tjänstgöringsområde förekommande protester och andra förrättningar, vilka enligt allmän lag eller särskilda författningar kunna eller böra av notarius publicus utföras; dock är han icke pliktig åtaga sig delgivande av stämning eller annan handling. Notarius publicus åligger ock att, då han ej har hinder av andra ämbetsgörömmål, på anmodan bevitna underskrifter, bestyrka riktigheten av översättningar och avskrifter samt övervara utlottningar av obligationer ävensom besiktningar, varom i sjölagen säges. I övrigt äger han att efter anmodan övervara jämväl andra förrättningar samt att lämna allmänheten biträde med upprättande av handlingar, som det icke enligt lag eller författningar tillkommer annan myndighet att utfärda. Finner innehavare av notarii publicibefattning i Stockholm erforderligt att åga tillgång till biträde, å vilken fullgörandet av vissa uppdrag må kunna överlätas, kan efter särskild framställning biträdande notarius publicus förordnas.

Ersättning för förrättningar utgår enligt taxa.

Stadga. K. stadga 6 okt. 1882 ang. notarii publicibefattningen, med ändr. och tillägg. K. kung. 21 aug. 1939 ang. biträdande notarius publicus i Stockholm.

Notarii publici.

Hasselgren, C. L. L.; Drottninggatan 4, C.; t. 10 00 66 (expeditionen), 23 21 35 (personligen); expeditionstid: 9—16,30 lördagar 9—14,30. Bitr. notarius publicus: **Hasselgren,** L. A.

Östberg, C. A.; Drottninggatan 5, C.; t. 10 43 04; expeditionstid: 9—15 (personligen 11,30—13). Bitr. notarius publicus: **Östberg,** L. F. P.

Flodin, H. A. A.; Brunkebergstorg 15, C.; t. 10 17 71 (expeditionen), 10 16 81 (personligen); expeditionstid: 9—15, lördagar 9—14. Bitr. notarius publicus: **Graaf,** C. S. H. S.

Steuch, B. A. A. M.; Drottninggatan 4, C.; t. 10 14 06 (expeditionen), 10 14 07 (personligen); expeditionstid: 9—17, lördagar 9—15. Bitr. notarius publicus: **Oldenburg,** U.

Dispaschör.

Dispaschör har att på begäran verkställa utredning och fördelning av gemensamt haveri, varmed enligt 187 § sjölagen förstås skada, som till räddning ur en fartyg och last gemensamt hotande fara med avsikt tillfogas fartyg eller last, ävensom all annan uppoffring, som göres för sådant ändamål, samt skada och kostnad, som vållas eller uppkommer till följd av dylik åtgärd. Gemensamt haveri skall enligt vissa i sjölagen närmare angivna grunder gäldas av fartyg, frakt och last i förhållande till varderas värde. Enligt 218 § sjölagen skall även utredning och fördelning av i nämnda lagrum omnämnt s. k. enskilt haveri verkställas av dispaschör, om någon, som har del i haveriet, påfordrar detta. Dessutom har dispaschör enligt lag den 8 april 1927 om dispaschörs befattning med försäkringstvister att, om tvist uppstår angående ersättningsskyldighet, som på grund av avtal om sjöförsäkring eller återförsäkring av sådan försäkring må åligger försäkringsgivare, härom avgiva yttrande. Slutligen tillkommer dispaschören viss befattning med bestämmande av s. k. distansfrakt samt redaransvarets begränsning. Dispaschörens å tjänstens vägnar angivna utlåtande kallas dispasch, och, om detta utlåtande ej inom viss tid överklagas, vinner det laga kraft och blir för parterna bindande.

Enligt stadgan angående dispaschörsväsendet den 10 november 1911 med däri genom k. kung. den 2 juni 1933 vidtagna ändringar skall i vardera av städerna Stockholm och Göteborg finnas anställd en dispaschör med visst bestämt tjänstgöringsområde. I vardera av nämnda städer skall tillika anställas en dispaschörsassistent. Dispaschör tillsättes av konungen och dispaschörsassistent förordnas för en tid av två år i sänder av magistraten i staden. För behörighet att söka dispaschörs- eller dispaschörsassistentbefattning erfordras bl. a. att

hava fullgjort vad för behörighet att utöva domarämbetet är föreskrivet. Magistraten i staden är den myndighet, under vilken dispaschör och dispaschörssassistent lyda i och för tjänsten, varjämte handels- och sjöfartsnämnden äger att övervaka dispaschörs tjänsteutövning. Dispaschör åtnjuter arvode för de av honom upprättade dispascher enligt av k. m:t utfärdad taxa.

Författningar. K. stadga 10 nov. 1911 ang. dispaschörsväsendet, med ändr. Lag 8 april 1927 om dispaschörs befattning med försäkrings-

trivster. Sjölagen 12 juni 1891, 129, 213, 214, 215, 218, 261, 326, 329, 330 §§. Taxa på arvode åt dispaschörer, utfärdad av k. m:t 19 jan. 1883.

Dispaschör.

Hasselrot, P. G.; Slussplan 5, 2 tr., C., 9—12, 13—16 (lördagar 9—13); t. 11 36 44.

Dispaschörssassistent.

Vakant.

Stockholms stads kristidsnämnd.

Kristidsnämnden.

Klarabergsgatan 31 och 33, Vasagatan 11 och 13 (postadress: Stockholm 1; postgirokonto nr 191 313); t. »Stockholms kristidsnämnd»; kontorstid: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—14,30); expeditionstid för allmänheten: 9—16, fredagar även 19—21 (lördagar och dag före helgdag 9—14). Nämnden sammanträder i regel första helgfria tisdagen i varje månad kl. 9.

Enligt lag den 15 juni 1939 är kommun skyldig att fullgöra vissa av krig m. m. föranledda arbetsuppgifter. Sedan k. m:t genom kung. den 6 september 1939 förordnat, att vad i 2—7 §§ nämnda lag stadgas, tills vidare skulle äga tillämpning, utfärdades den 8 september 1939 k. m:ts kung. om kristidsnämnder. Därjämte utfärdades samma dag en kungörelse, enligt vilken till biträde åt de centrala kristidsmyndigheterna skola finnas kristidsstyrelser i de orter och med de verksamhetsområden (kristidsstyrelseområden), som k. m:t bestämmer. Samtidigt förordnades, att Stockholms stad skulle utgöra ett kristidsstyrelseområde. Enligt nämnda kungörelser skulle sålunda för Stockholm finnas såväl en kristidsnämnd som en kristidsstyrelse.

Den 31 augusti 1940 utfärdade k. m:t en särskild kungörelse om kristidsnämnd för Stockholms stad, enligt vilken nyssnämnda kungörelser om kristidsnämnder och kristidsstyrelser såvitt angår Stockholms stad upphörde att gälla med utgången av september månad 1940. Enligt den nya kungörelsen skall för Stockholms stad finnas en kristidsnämnd, *Stockholms stads kristidsnämnd*, vilken har att inom sitt verksamhetsområde fullgöra de arbetsuppgifter, som enligt allmän författning eller genom särskilda av k. m:t eller central kristidsmyndighet meddelade beslut ankomma på kristidsstyrelser och kristidsnämnder.

Det åligger kristidsstyrelse att fullgöra de uppgifter, som äro erforderliga för att fylla befolkningens eller produktionens behov av viktiga förnödenheter eller för att tillgodose annat ändamål av betydelse för folkförsörjningen. Närmare föreskrifter angående kristidsstyrelsens arbetsuppgifter meddelas av den myndighet k. m:t därtill utser. Denna utgöres från och med

den 1 november 1939 av statens livsmedelskommission.

Kristidsnämnd åligger, förutom att genomföra de uppgifter som i lag eller författning föreskrivas eller av k. m:t, central kristidsmyndighet eller kristidsstyrelse bliva anbefallda, vidtaga andra åtgärder, som befinnas ägnade att lindra kristidens verkningar. Såsom exempel på sådana arbetsuppgifter angivas i kungörelsen övervakning av föreskrivna inventeringar, tillsyn över att förnödenheter, som äro lagda under beslag eller eljest skola avlämnas till det allmänna, noggrant vårdas och i föreskriven myckenhet komma det allmänna till godo, utdelning av ransoneringskort och av myndigheter i övrigt utfärdade inköpstillsstånd, övervakning av att föreskrifter i konsumtionsreglerande syfte noggrant efterlevas och att överträdelse beivras samt slutligen viss upplysningsverksamhet angående de krav tiden ställer på land och folk. I sin verksamhet äger kristidsnämnd icke vidtaga åtgärd, som kan verka hindrande eller försvärande för det statliga kristidsarbetet.

Stockholms stads kristidsnämnd skall bestå av en av k. m:t tillsatt ordförande, som leder nämndens arbete och vid dess förhandlingar för ordet, samt av ledamöter till det antal, minst sex och högst åtta, som status livsmedelskommission bestämmer. Överståthållarämbetet skall utse en ledamot i nämnden samt livsmedelskommissionen likaledes en ledamot. Övriga ledamöter och suppleanter utses av stadsfullmäktige. Nämnden utser inom sig en vice ordförande att vid förfall för ordföranden tjänstgöra för denne. För de ledamöter, som utsetts av stadsfullmäktige, skola finnas lika många av stadsfullmäktige valda suppleanter. Ordförande samt ledamöter och suppleanter utses för kalenderår.

Ordföranden eller, efter hans bestämmande, vice ordföranden eller annan ledamot av kristidsnämnden äger å nämndens vägnar besluta i ärenden av löpande beskaffenhet.

Kan kristidsnämndens beslut i annat ärende ej utan olägenhet avvaktas, må ärendet å nämndens vägnar avgöras av ordföranden, eller efter hans bestämmande av vice ordföranden, jämte minst två av ordföranden eller vice ordföranden tillkallade ledamöter av nämnden. Ordföranden eller vice ordföranden är skyldig att vid nästa

sammanträde med kristidsnämnden anmäla beslutet och de åtgärder, som med anledning därav vidtagits.

Kristidsnämnden må, efter förslag av ordföranden, uppdraga åt ordföranden eller vice ordföranden jämte, i vardera fallet, minst två ledamöter av nämnden att å nämndens vägnar besluta i vissa andra ärenden eller närmare angivna grupper av ärenden än som förut angivits.

Utgående expeditioner undertecknas av ordföranden eller vice ordföranden eller ock av den ledamot av nämnden, som meddelat beslut i ärendet, samt kontrasigneras av den nämnden därtill förordnad.

Kristidsnämnden må överlämna åt tjänsteman hos nämnden att avgöra ärenden av enklare beskaffenhet eller ärenden, beträffande vilka han besitter särskild sakkunskap. Expedition i sådant ärende skall undertecknas av den person, som avgjort ärendet och kontrasigneras av den nämnden därtill utser. I beslut, som meddelas av tjänsteman, må rättelse påkallas hos kristidsnämnden.

Författningar. K. kung. 31 aug. 1940 om kristidsnämnd för Stockholms stad (Kf 1940: nr 24). Lag 15 juni 1939 om skyldighet för kommun att fullgöra vissa av krig m. m. föranledda arbetsuppgifter, med ändr. K. kung. 6 sept. 1939 med förordnande jämlikt 1 § lagen den 15 juni 1939 om skyldighet för kommun att fullgöra vissa av krig m. m. föranledda arbetsuppgifter. K. kung. 8 sept. 1939 om kristidsnämnder (se Kfh 1941: sid. 1102). K. kung. 8 sept. 1939 om kristidsstyrelser, med ändr. K. m:s instruktion 27 okt. 1939 för statens livsmedelskommission. K. kung. 12 dec. 1941 ang. statsbidrag till kristidsnämndernas verksamhet.

Ordförande (arvode 4,200 kr.)

(tillsatt av k. m:t).

Malmberg, O. H., generaldirektör.

Vice ordförande (arvode 1,800 kr.).

Mogård, J. A. B., kyrkoherde, stadsfullm. (som led. utsedd av stadsfullm.).

Övriga ledamöter.

Anderson, Carl Albert, direktör, stadsfullm:s ordf. (utsedd av stadsfullm.).

Eriksson, Bertil K. J., ombudsman, stadskollektiens ordf. (utsedd av stadsfullm.).

Johansson-Visborg, Anna S., fru, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Karlsson, G. Verner, förste stationsbiträde (utsedd av stadsfullm.).

Larsson, S., direktör (utsedd av statens livsmedelskommission).

Mårtens, G. H. M., direktör, stadsfullm. (utsedd av överståthållarämbetet).

Nilsson, A. B., ombudsman (utsedd av stadsfullm.).

Suppleanter¹⁾

(utsedda av stadsfullm.).

Carlsson, Abel E., kamrerare.

Carisson, f. Eriksson, B. L. V. (Brynhild), fru, stadsfullm.

Ekdahl, f. Hoffman, Alma E. E., handelsidkarska.

Hagström, f. Svensson, Anna M., riksstudieledare, stadsfullm.

Lundmark, B. G., köpman, stadsfullm.

Wedberg-Larsson, A. A. Elvira, fru, stadsfullm.

Kristidsnämndens delegerade.

Delegerade för ekonomiska frågor.

Malmberg, O. H., ordf.; **Anderson, Carl Albert**; **Karlsson, G. Verner**.

Suppleanter: **Carlsson, Abel E.**; **Mårtens, G. H. M.** (i nu nämnd ordning).

Delegerade för ransoneringsärenden.

Mogård, J. A. B., ordf.; **Johansson-Visborg, Anna S.**; **Larsson, S.**; **Nilsson, A. B.**

Suppleanter: **Mårtens, G. H. M.**; **Carlsson, f. Eriksson, B. L. V.** (Brynhild); **Lundmark, B. G.** (i nu nämnd ordning).

Delegerade för personalfrågor.

Malmberg, O. H., ordf.; **Anderson, Carl Albert**; **Eriksson, Bertil K. J.**

Suppleanter: **Ekdahl, f. Hoffman, Alma E. E.**; **Nilsson, A. B.** (i nu nämnd ordning).

Delegerade för prisövervakningsfrågor.

Malmberg, O. H., ordf.; **Carlsson, f. Eriksson, B. L. V.** (Brynhild); **Hagström, f. Svensson, Anna M.**; **Johansson-Visborg, Anna S.**; **Wedberg-Larsson, A. A. Elvira**.

¹⁾ Enligt nämndens beslut skola ledamöterna hr Anderson och Eriksson, fru Johansson-Visborg, vice ordföranden och hr Verner Karlsson vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hr Abel Carlsson, fruarna Wedberg-Larsson och Carlsson, hr Lundmark och fruarna Hagström och Ekdahl i nu nämnd ordning, samt ledamoten hr Nilsson av suppleanterna hr Lundmark, fruarna Hagström och Ekdahl, hr Abel Carlsson samt fruarna Wedberg-Larsson och Carlsson i nu nämnd ordning.

KrN

Revisorer.

Kristidsnämndens verksamhet granskas av tre revisorer jämte två suppleanter, vilka årligen utses av stadsfullmäktige.

Montelius, G. H., aktuarie, stadsfullm.; **Simonson**, S. A., ombudsman, stadsfullm.; **Sund**, C. G. M., posttjänsteman.

Suppleanter: **Enestad**, J. I., direktör; **Olson**, E. Hj., yrkesrevisor.

Kristidsnämndens kansli och expedition.

Klarabergsgatan 31 och 33 (postadress: Stockholm 1); t. »Stockholms kristidsnämnd»; expeditionstid: 9—17, lördagar 9—14,30.

Direktör och kanslichef (13,500 kr.).

Kewenter, G. A.; mottagningstid 10—11.

Kontorschef (11,628 kr.)

Evæus, H. V.; mottagningstid: 9—10.

Kansliet.

Notarie och protokollförare (6,660 kr.).

Olsson, K. S. A.

Registrator (3,672 kr.).

Forsberg, Ingrid M.

Två första kontorsbiträden (2,760 kr.).

Kameral- och vedavdelningen.

Distributionen av ved omhänderhaves sedan den 1 juli 1942 av ett för ändamålet bildat bolag, Vedcentralen Stockholm AB, med staden och kolhandlarna i Stockholm såsom aktieägare (se sid. 380).

Kamrerare och föreståndare (9,168 kr.).

Olsén, O. G.

Kamrersassistent (7,056 kr.).

Stålbo, B.

Notarie (5,844 kr.).

Jonasson, A. G.

Kammarsskrivare (5,316—4,560 kr.).

Olsson, K. H.; **Enholm**, C. H.; **Ekebohm**, E. W.; **Dahlin**, T. J.; **Hägerstrand**, H. A.

Kammarsskrivare

(7,800—7,200 kr. utan rörligt tillägg).

Sandberg, N. B.; **Bengtsberg**, C. G.

Kontorsassistenter (4,020—3,420 kr.).

Larsson, S. G. A.; **Palmén**, C. F. R.; **Nützman**, S.-O.; **Svanberg**, C.-A.

Driftsledare vid kapanläggningarna

(12,000 kr. utan rörligt tillägg).

Nordin, J. E., byggmästare.

Bomförmän

(8,100 kr. utan rörligt tillägg).

Rosendahl, F.

En kontorist (2,940 kr.), två första kontorsbiträden (2,880—2,460 kr.), en kassörska (2,460 kr.), tre kontorsbiträden (2,280—2,040 kr.), tre telefonister (2,280—2,040 kr.), en första expeditionsvakt (4,428 kr.), en expeditionsvakt (2,580 kr.), två expeditionsvaksbiträden (1,980 kr.) samt tillfälliga biträden.

Två bitr. driftsledare vid kapanläggningarna samt vedkontrollanter och skrivbiträden.

Handelsavdelningen (lageröknings-, läder- och textilärenden).

Denna avdelning är gemensam för Stockholms stads kristidsnämnd och Stockholms läns kristidsstyrelse.

Föreståndare (6,648 kr.).

Carlweitz, J. R. T.

Biträdande föreståndare (6,216 kr.).

Strandh, R. E.

Ett sakkunnigt biträde (7,200 kr. utan rörligt tillägg), ett första kontorsbiträde (2,640 kr.), sex skriv- och kontorsbiträden (2,280—2,160 kr.) samt tillfälliga biträden.

Vasagatan 11—13 (postadress: Stockholm 1); t. »Stockholms kristidsnämnd»; expeditionstid: 9—16, lördagar 9—14, fredagar även 19—21.

Bränsleavdelningen (bränslekotoret).

Föreståndare för bränslekotoret.

Kewenter, G. A. (se ovan).

Föreståndare för bränsleavdelningen (7,800 kr.).

Tjelder, V. F. I. C:son.

En *kontorsskrivare* (3,120 kr.), fyra *kontorister* (2,940—2,580 kr.), fem *skriv- och kontorsbiträden* (2,280—2,040 kr.) samt *tillfälliga biträden*.

Kontrollavdelningen.

Föreståndare (5,400 kr.).

Sunnerot, K. E.

Kontorsassistent (4,020 kr.).

Netz, H. J.

Ett *första kontorsbiträde* (2,460 kr.), sju *skriv- och kontorsbiträden* (2,280—2,040 kr.), samt *tillfälliga biträden*.

Licensavdelningen.

Föreståndare (7,752 kr.).

Personne, N. E.

Kammarsskrivare (6,648 kr.).

Söderström, S. E.

En *kontorsskrivare* (3,720 kr.), två *kontorister* (2,940—2,580 kr.), femton *skriv- och kontorsbiträden* (2,280—2,040 kr.) samt *tillfälliga biträden*.

Ransoneringsavdelningen.

Föreståndare (8,424 kr.).

Grünberger, S.

Kammarsskrivare (5,808—4,560 kr.).

Nilsson, E. B.; Lundhquist, S.-E. G.

Kontorsassistenter (4,248—3,420 kr.). **KrN**

Mellberg, S. E. H.; Granström, G. P. R.

Två *kontorsskrivare* (3,120—2,940 kr.), fem *första kontorsbiträden* (2,760—2,220 kr.), tjugo sju *skriv- och kontorsbiträden* (2,400—2,040 kr.) samt *tillfälliga biträden*.

Prisombud.

Sveavägen 34—36 (postadress: Stockholm 1); t. >Stockholms kristidsnämnd.

(4,020 kr.).

Arrhenius Beyer, H. Lilly T., fru.

Ett *tillfälligt första kontorsbiträde*.

Kontrollbyrån.

Näckströmsgatan 4 (postadress: postfack 1062, Stockholm 1); t. >Stockholmssystemet eller 11 47 19.

Inom kontrollbyrån, som är gemensam med kontrollbyrån för Stockholms läns kristidsstyrelse och som organiserats inom ab. Stockholmssystemet, utfärdas bl. a. licenser å ransonerade varor till näringsställen, anstalter etc.

Föreståndare.

Eklund, E. L.

Personalen uppgår i januari 1944 till 112 st., varjämte visst arbete utföres av Stockholmssystemets personal.

Ang. *vedcentralen*, se sid. 380.